vakai rau, Sa sega li ni katakata
sara na yalodaru, ni datou sa
veivosaki kaya e na gau-ni-sala,
ni sa vakamacalataka talega vei
kedaru nai Vola *Tabu* ko koya?
33 A rau sa cavu tu e na tiki
ni yakavi ga ko ya,. ka lesu tale
ki Jerusalemi, a rau sa kunei ira na
lewe tinikadua ni ra sa soqoni vata
mai, kei ira era dautiko vata kei
ira; 34 a ra sa kaya, Sa dina sa
g 1 Ko. 15. 5. tu cake tale na Turaga, [g]ka sa
rairai vei Saimoni. 35 A rau sa
tukuna talega na veika *sa ia* e
na gau-ni-sala, ka ni rau sa kilai
koya talega ni sa dovia tiko na
madrai.
i Mari. 16. 14. Joni 20. 19. 1 Ko. 15. 5. 36 [i]Ia ni ra sa vosa tiko vaka-
oqo, sa tu sara e na kedra maliwa
ko Jisu, ka kaya vei ira, Dou
vakacegu ga. 37 A ra sa kidroa
ka rere sara, a ra sa vakasama ni
j Mari. 6. 49. ra sa raica [j]e dua na yalo. 38 A
sa kaya vei ira ko koya, Dou sa
kidroa e na vuku ni cava? ka sa
tubu na vakananunu e na loma-
mudou e na vuku ni cava? 39
raica na ligaqu kei na yavaqu,
k Caka. 7. 23. sai au dina ga: [k]tarai au, ka raica;
ni sa sega ni vakalewena se vaka-
suina na yalo, me vaka dou sa
raica vei au. 40 Ia ni sa vosa
oti vakaoqo ko koya, sa vakarai-
taka vei ira na ligana kei na yava-
na. 41 Ia ni ra sa sega ni vaka-
l Ai Va. 45. 26. bauta [l]e na vuku ni ra sa reki, ka
m Joni 21. 5. kurabui, sa tarogi ira ko koya,
[m]Sa dua na kakana eke vei kemu-
dou, se segai? 42 A ra sa solia
vua e dua na tiki ni ika tavu, ka
so mai na qa-ni-oni sa tawa. 43
[n]A sa taura ko koya, ka kana e n Caka. 10. 41.
matadra.
44 A sa kaya vei ira ko koya,
[o]Oqo na vosa ka'u a daukaya vei o tiki. 6. Ma. 16. 21. & W. 17. 22. & W. 20. 18. Mari. 8. 31. Luke 9. 22. & W. 18. 31.
kemudou ni'u a tiko kei kemudou,
ni na yaco kecega na vosa sa tukuni
au, sa volai e na vunau i Mosese,
kei na nodrai vola na parofita, kei
na Same. 45 [p]Sa qai vakarara- p Caka. 16. 14.
mataka na lomadra ko koya, me ra
kila rawa nai Vola *Tabu*, 46 a sa
kaya vei ira, [q]Sa volai vakaoqo, q Same 22. Caka. 17. 3.
ni sa kilikili kei koya na Karisito
me vosota vakakina, me tu cake
talega mai na mate e nai katolu
ni siga; 47 me vunautaki talega
na veivutuni, kei na [r]vakabokoci r Tani. 9. 24. Caka. 13. 38.
ni valavala ca, e na vuku ni yaca-
na, [s]vei ira na lewe ni veivanua s Same 22. 27.
kecega, me vakatekivu e Jerusa- Jere. 31. 34.
lemi. 48 [t]Ia koi kemudou, dou Maika. 4. 2.
na dautukutuku e na veika oqo. t Caka. 1. 8.
49 [u]Ia ka raica, au sa tala vei u Aisea 44. 3.
kemudou na ka sa yalataka ko Joe. 2. 28.
Tamaqu: ia dou tiko ga e na koro
ko Jerusalemi, me yaco mada vei
kemudou na kaukauwa mai-cake.
50 A sa kauti ira [v]ki nai bili v Caka. 1. 12.
ki Pecani, a sa qai dodoka cake
na ligana, ka vosavakalougatataki
ira. 51 [w]A sa yaco, ni sa vosa- w Mari. 16. 19.
vakalougatataki ira tiko, sa kau
tani vei ira, a sa kau cake ki loma-
lagi. 52 [a]A ra sa vakarokoroko a Ma. 28. 9.
vua, ka lesu tale ki Jerusalemi, ka
reki vakalevu: 53 a ra sa dautiko
[b]e na vale ni soro, a ra sa vaka- b Caka. 2. 46.
rokorokotaka tiko na Kalou, ka
vakavinavinaka vua. Emeni.

AI TUKUTUKU-VINAKA SA VOLA

KO JONI.

A WASE I.—*Sa tukuni ni sa Kalou ko koya na Vosa, ka yaco talega me tamata*, 1–18. *Ai tukutuku i Joni*, 19–39. *Erau sa kacivi mei talatala i Jisu ko Adriu kei Pita. Eratou sa veikune ko Jisu kei Filipi kei Nacanieli*, 40–51.

a Vosa V. 8. 22. 1 Joni 1. 1. E NAI vakatekivu [a]sa bula ko
b Vosa. V. 8. 30. Joni 17. 5. koya na Vosa, [b]a rau sa tiko
vata kei na Kalou ko koya na
c 1 Joni 5. 7. Vosa, [c]a sa Kalou ko koya na
Vosa. 2 [d]E nai vakatekivu erau d Ai Va. 1. 1.
sa tiko vata ko koya oqo kei na
Kalou, 3 Sa [e]cakava na ka kecega e Same 33. 6.
ko koya; a sa sega e dua na ka Efe. 3. 9
sa caka, me sega ni cakava ko Kolo. 1. 16.
koya. 4 [f]Sa tu vei koya na bula; f 1 Joni 5. 11.
[g]ia na rarama ni tamata na bula. g Joni 8. 12.
5 [i]A sa cilava na butobuto na ra- i Joni 3. 19.
rama; ia na butobuto sa sega ni
kunea.
[j]6 Sa dua na tamata sa talai mai j Mala. 3. 1. Ma. 3. 1. Luke 3. 2.

vua na Kalou, a yacana ko Joni.
k Caka. 19. 4. 7 [k]O koya oqo sa lako mai me
dautukutuku, me tukuni koya na
Rarama, me ra vakabauta na
tamata kecega e na vukuna. 8 Sa
sega ni Rarama ko ya ko koya, ia
sa nonai tavi me tukuna ga na
Rarama.
l Aisea 49. 6. [l]9 Sai koya ga oqo na Rarama
dina, sa lako mai ki vuravura ka
vakararamataki ira na tamata
kecega. 10 Sa tiko e vuravura ko
m Ipe. 1. 2. koya, [m]a sai koya ka caka kina ko
vuravura, ia ka sega ni kilai koya
n Luke 19. 14. ko ira na kai vuravura. 11 [n]Sa
lako mai ko koya kivei ira na kai
nona, ka sega ni vakabauti koya
o Kala. 3. 26. ko ira na kai nona. 12 [o]Ia ko ira
kecega sa vakabauti koya, sa solia
vei ira ko koya me ra yaco rawa
me ra luve ni Kalou, vei ira sa
p 1 Pita. 1. 23. vakabauta na yacana: 13 [p]era sa
vakasucumi, e sega e na vukudra
na qase, se na sucu vakayago, se
na veitalia ni tamata, mai vua ga
na Kalou.
q Ma. 1. 16. Luke 1. 31. Kala. 4. 4. Ipe. 2. 11. 14 [q]A sa yaco me tamata ko
koya na Vosa, ka tiko vata kei
r Aisea 40. 5. keda, (ia [r]keitou a raica na nonai
ukuuku, ni sa vaka nai ukuuku ni
Le dua bauga sa vakatuburi maivei
s Kolo. 1. 19. Tamana,) sa [s]sinai e na loloma
kei na dina.
t Joni 3. 32. 15 [t]Sa tukuni koya ko Joni ka
kacivaka, ka kaya, Sai koya oqo
u Ma. 3. 11. Mari. 1. 7. Luke 3. 16. ka'u a vosataka, [u]O koya sa muri
au sa uasivi cake vei keirau: [v]ni
v Kolo. 1. 17. sa liu vei keirau ko koya.
w Kolo. 1. 19. 16 [w]Ia eda sa rawata kecega,
mai na ka sa sinai tu vua, a lolo-
a Lako. 20. 1. ma sa vakaikuritaki. 17 [a]Ia ko
Mosese sa soli kina na vunau; ko
b Roma. 5. 21. Joni 8. 32. Jisu Karisito [b]sa yaco kina na
c Lako. 33. 20. Ma. 11. 27. 1 Timo. 6. 16. loloma kei na dina. 18 [c]E sega e
dua na tamata sa raica na Kalou
e na dua na gauna; [d]na Luvena
d 1 Joni. 4. 9. ga e dua bauga, sa vakatubura ko
koya, ko koya sa tiko e na loma-
sere i Tamana, sa tukuni *koya.*

e Joni 5. 33. 19 IA [e]sai koya oqo nai tuku-
tuku i Joni, ni sa tala eso na bete
ka so na luve i Livai ko ira na kai
Jutia mai Jerusalemi me ra tarogi
f Luke 3. 15. Caka. 13. 25. koya, Ko cei beka ko iko? 20 [f]A
sa tukuna ko koya, ka sega ni
cakitaka; ka tukuna ga, Au sa
sega ni koya na Karisito koi au.
21 A ra sa tarogi koya, Ko cei
tale? [g]ko Ilaija beka? A sa kaya g Mala. 4. 5.
ko koya, E segai. [i]Ko iko beka i V. Rua. 18. 15.
na parofita ko ya? A sa kaya ko
koya, E segai. 22 Era sa qai kaya
vua, Ko cei beka ko iko? me kei-
tou tukuna vei ira sa talai keitou:
ko sa tukuni iko mei cei? 23 [j]Sa j Ma. 3. 3.
kaya ko koya, Koi au na domo ni
dua sa kacikaci e loma ni veico,
Vakadodonutaka na sala i Jiova
[k]me vaka sa kaya ko Aisea na k Aisea 40. 3.
parofita.
24 Ia ko ira sa talai, era sa talai
maivei ira na Farisi. 25 A ra sa
tarogi koya, ka kaya vua, Ko sa
qai veipapitaisotaki e na vuku ni
cava, ni ko sa sega ni koya na
Karisito, se ko Ilaija, se na parofita
ko ya? 26 Sa vosa vei ira ko
Joni, ka kaya, [l]Au sa veipapitaiso- l Ma. 3. 11.
taki e na wai: ia [m]ka sa tu e na m Mala. 3. 1.
kemudou maliwa e dua dou sa sega
ni kila; 27 [n]sai koya oqo, sa muri n Caka. 19. 4.
au ka sa uasivi cake vei au, ia na
wa ni nonai vava ka'u sa sega ni
yaga me'u sereka. 28 Sa caka na
veika oqo mai [o]Pecani e na tai o Dau. 7. 24. Joni 10. 40.
kadua ni Joritani, a tikina sa vei-
papitaisotaki kina ko Joni.
29 E na mataka sa raici Jisu ko
Joni ni sa lako tiko mai vua, a sa
kaya, [p]Raica na Lami ni Kalou, p Lako. 12. 3. Aisea 53. 7. Caka. 8. 32. 1 Pita 1. 19. Vaka. 5. 6. &c.
[q]ko koya sa kauta tani na nodrai
valavala ca na kai vuravura! 30
[r]Sai koya oqo ka'u a tukuna, Sa
muri au e dua na tamata, sa uasivi
cake vei au; ni sa liu vei keirau. q Aisea 53. 11. 1 Ko. 15. 3. Kala. 1. 4. Ipe. 1. 3. & W. 2. 17. & W. 9. 28. 1 Pita 2. 24. & W. 3. 18.
31 Ia ka'u a sega ni kilai koya;
ia me ra kilai koya ko ira na Isireli,
[s]ko koya oqo ka'u sa lako mai kina
ka veipapitaisotaki e na wai.
32 A [t]sa tukuna ko Joni, ka ka- r tiki. 15. 27.
ya, Au a raica na Yalo *Tabu* ni sa s Mala. 3. 1. Ma. 3. 6. Luke 1. 17, 76, 77. & W. 3. 3, 4.
lako sobu mai lomalagi me vaka
na ruve, a sa mai toka vua: 33 ia
ka'u a sega ni kilai koya eliu: ia
ko koya sa talai au mai me'u vei- t Ma. 3. 16. Mari. 1. 10. Joni 5. 32.
papitaisotaki e na wai, sa kaya ga
vei au, O koya ko na raica ni sa
lako sobu kina na Yalo *Tabu*, a
sa mai toka vua, [u]sai koya oqo sa u Ma. 3. 11. Caka. 2. 4. & W. 10. 44.
veipapitaisotaki e na Yalo Tabu.
34 Ia ka'u a raica, ka tukuna ni
sai koya oqo na Luve ni Kalou.
35 E na mataka sa tu tale ko
Joni, ka lewe rua na nona tisaipeli;
36 a sa vakaraici Jisu ni sa lako,
a sa kaya, [v]Raica na Lami ni v tiki. 29.
Kalou! 37 A sa rogoca na nona

vosa koi rau na tisaipeli, ka rau sa
muri Jisu. 38 Sa qai vuki ko
Jisu, ka raici rau ni rau sa muria,
ka kaya vei rau, A cava drau sa
vakasaqara? Erau sa qai kaya
vua, Rapai, (a kenai balebale, Va-
kavuvuli,) ko sa tiko maivei? 39
Sa kaya vei rau ko koya, Lako mai
ka raica. Erau sa lako, ka raica
na yasana sa tiko kina ko koya, ka
ratou sa tiko vata kaya e na siga
ko ya; a sa voleka nai katini ni
aua.
40 Sa dua vei rau sa rogoci Joni,
w Ma. 4. 18. ka muri Koya, [w]ko Adriu na taci i
Saimoni Pita. 41 Sa kunea eliu
na tuakana ko Saimoni, ka kaya
vua, Keitou sa kunea na Mesaia;
(a kenai balebale, na Karisito.)
42 A sa kauti koya kivei Jisu. Ia
sa vakaraici koya ko Jisu, ka kaya,
O iko ko Saimoni na luve i Jona:
a Ma. 16. 18. [a]ko na vakatokai ko Kifa: (a kenai
balebale ko Pita.)
43 E na mataka sa via lako yani
ki Kalili ko Jisu, a sa kunei Filipi,
b Joni 12. 21. ka kaya vua, Muri au. 44 [b]A kai
Peciseita ko Filipi, a nodrau koro
ko Adriu kei Pita.
c Joni 21. 2. 45 [c]Sa kunei Nacanieli ko Filipi,
ka kaya vua, Keitou sa kunei koya
d Ai Va. 3. 15. & W. 49. 10. V. Rua. 18. 18. sa volavola kina ko [d]Mosese e na
vunau, kei [e]ira talega na parofita,
ko [f]Jisu na kai Nasareci, a luve i
e Aisea 4. 2. & W. 7. 14. & W. 9. 6. Maika. 5. 2. Saka. 6. 12. Josefa. 46 A sa kaya vua ko
Nacanieli, [g]E tubu rawa beka mai
Nasareci e dua na ka vinaka? Sa
kaya vua ko Filipi, Lako mai mo
f Ma. 2. 23. Luke 2. 4. raica.
g Joni 7. 41, 42. 47 Sa raici Nacanieli ko Jisu ni
sa lako tiko mai vua, a sa kaya ni
i Same 32. 2. & 73. 1. Joni 8. 39. Roma 2. 28. & W. 9. 6. sa tukuni koya, Raica [i]e dua na
luve i Isireli dina, sa sega vei koya
na dauveivakaisini! 48 Sa kaya
vua ko Nacanieli, O ni sa kilai au
maivei? Sa vosa ko Jisu, ka kaya
vua, Ni sa bera ni kacivi iko ko
Filipi, ni ko a tiko e ruku ni lolō,
au a raici iko. 49 Sa vosa ko
Nacanieli, ka kaya vua. Vakavu-
j Ma. 14. 33. vuli, [j]koi kemuni na Luve ni Kalou,
k Ma. 21. 5. Joni 18. 37. [k]koi kemuni na nodra Tui na
Isireli. 50 Sa vosa ko Jisu, ka
kaya vua, Ni'u sa kaya vei iko, Au
l Ai Va. 28. 12. Ma. 4. 11. Luke 2. 9, 13. & W. 22. 43. Caka. 1. 10. a raici iko e ruku ni lolō, ko sa
vakabauta, ne? ko na raica na
veika sa uasivia oqo. 51 A sa
kaya vua ko koya, E dina, e dina,
au sa kaya vei kemudou, [l]E na
gauna maimuri dou na raici loma-
lagi ni sa tawase, kei ira na agilose
ni Kalou ni ra sa lako cake ka lako
sobu vua na Luve ni tamata.

2 *Sa vukica na wai ko Jisu me waini,* 1–12. *Sa lako cake ko koya ki Jerusalemi, ka vakasavi ira na dauveivoli mai na vale ni soro,* 13–17. *Sa tukuna na nona mate, kei na nona bula tale mai,* 18–22. *Eso na tamata era sa vakabauti koya,* 23–25.

SA bogi tolu sa qai caka e dua
na vakawati [a]mai Kena e a Rai ki Josu. 19. 28.
Kalili; a sa tiko kina na tina i
Jisu: 2 a sa sureti ko Jisu, kei
iratou talega na nona tisaipeli, ki
na soqo ni vakawati. 3 Ia ni sa
oti na waini, sa kaya vei Jisu na
tinana, Sa sega vei ira na waini.
4 Sa kaya vua ko Jisu, [b]Yalewa, b Joni 19. 26.
a [c]cava vei iko kei au? [d]sa sega c Rai ki 2 Sam. 16. 10.
ni yaco mai na noqu gauna. 5 Sa
kaya vei ira na tamata ko tinana, d Joni 7. 6.
A ka kecega sa kaya vei kemudou
ko koya, dou kitaka. 6 Ia sa tu
maikina e ono na saqa vatu ni
wai, [e]sa dauvakasavasavataki ira e Mar. 7. 3.
kina ko ira na kai Jutia, sa tau-
yarua se tauyatolu nai vakarau.
7 Sa kaya vei ira ko Jisu, Vaka-
sinaita na saqa ni wai e na wai.
A ra sa vakasinaita me vuabale
sara. 8 A sa kaya vei ira ko koya,
Dou qai takiva, ka kauta vua sa
lewa na magiti. A ra sa kauta.
9 Ia ni sa tovolea [f]na wai sa f Joni 4. 46.
vuki me waini ko koya sa lewa
na magiti, a sa sega ni kila se sa
maivei: (ia ko ira na tamata sa
takiva na wai era sa kila;) ko koya
sa lewa na magiti sa kaciva na
wati ni yalewa, 10 ka kaya vua,
A tamata yadua sa dautauca eliu
na waini vinaka; ia ni ra sa gu-
nuva vakalevu *na tamata*, sa qai
muri na waini sa vinaka vakalailai
ga: ia ko iko, ko sa maninitaka
na waini vinaka ka yacova na tiki-
ni-siga oqo.
11 Ai vakatekivu oqo ni caka-
caka-mana sa cakava ko Jisu mai
Kena e Kalili, [g]a sa vakaraitaka g Joni 1. 14.
kina na nonai ukuuku: a sa vaka-
bauti koya ko iratou na nona
tisaipeli.
12 Ni sa oti oqo eratou sa lako

sobu ki Kapenaumi, ko koya, kei
i Ma. 12. 46. na tinana, [i]kei iratou na tacina,
kei iratou na nona tisaipeli; a
ratou sa sega ni bogi vuqa kina.

j Laka. 12. 14. V. Rua. 16. 1. Joni 5. 1. 13 [j]A SA voleka na nodra kana
vata ni lako-sivia na kai Jutia;
a sa lako cake ki Jerusalemi ko
k Ma. 21. 12. Mari. 11. 15. Luke 19. 45. Jisu; 14 [k]a sa kunei ira e na
vale ni soro era sa volitaka eso
na pulumokau kei na sipi kei na
ruve, kei ira sa veisaui lavo era
sa mai tiko. 15 Ia ni sa cakava
oti e dua na kuita wa qaliqali, sa
vakasavi ira kecega mai na vale
ni soro, kei na sipi, kei na pulu-
mokau; a sa sovaraka yani na
nodrai lavo era sa veisaui lavo, a
sa mani vukica na nodra tepeli;
16 a sa kaya vei ira sa volitaki
ruve, Kauta tani na veika oqo;
l Luke 2. 49. [l]kakua ni cakava na vale nei
Tamaqu me vale ni veivoli. 17 A
sa nanuma ko iratou na nona
m Same 69. 9. tisaipeli ni sa volai, Sa [m]kani au
na loloma katakata ki na nomu
vale.
18 Sa qai vosa ko ira na kai
n Ma. 12. 38. Joni 6. 30. Jutia, ka kaya vua, [n]A cava nai
vakatakilakila ko sa vakatakila
vei keitou, ni ko sa kitaka na
veika oqo? 19 Sa vosa ko Jisu,
o Ma. 26. 61. & W. 27. 40. Mari. 14. 58. & W. 15. 29. ka kaya vei ira, [o]Dou talaraka na
vale oqo, ka'u na qai tara vakaoti
e na bogi e tolu. 20 Era sa qai
kaya na kai Jutia, A vale ni soro
oqo sa vasagavulu ka mani ono
na yabaki ni sa tara tiko: ia ko
na tara vakaoti li e na bogi e
p Kolo. 2. 9. Ipe. 8. 2. tolu? 21 [p]Ia na vale sa vosa-
taka ko koya, a yagona. 22 Ni
sa qai tu cake tale mai na mate
q Luke 24. 8. ko koya, [q]sa nanuma ko ira na
nona tisaipeli, ni sa tukuna vei
ira ko koya na ka oqo; a ra sa
vakadinata nai Vola *Tabu*, kei na
vosa sa kaya ko Jisu.
23 Ia ni sa tiko ko koya mai
Jerusalemi, ni sa ia tiko na kana
vata ni lako-sivia, sa lewe vuqa
era sa vakadinata na yacana, ni
ra sa raica na veika mana sa ca-
r 1 Sam. 16. 7. 1 Vei 28. 9. Ma. 9. 4. Mari. 2. 8. Joni 6. 64. & W. 16. 30. Caka. 1. 24. Vaka. 2. 23. kava ko koya. 24 A sa sega ni
vakararavi vei ira ko Jisu, ni sa
kilai ira kecega, 25 a sa sega ni
yaga vua me dua me vakatakilai
ira na tamata: [r]ni sa kila ko
koya na ka sa tu e na loma ni
tamata.

3 *Sa vakatakila vei Nikotimo ko Jisu ni sa dodonu me sucu tale na tamata, 1–13. Sa vakatakila mai na vakabauta, 14, 15. Sa tukuna na loloma levu ni Kalou kivei ira na kai vuravura, 16, 17; kei na nona cudruvi ira era sega ni vakabauta, 18–21. Sa tukuni Jisu ko Joni, 22–36.*

SA dua na tamata vei ira na
Farisi, a yacana ko Nikotimo,
e dua na nodra turaga na kai
Jutia: 2 [a]sa lako mai ko koya oqo a Joni 7. 50. & W. 19. 39.
vei Jisu e na bogi, ka kaya vua,
Vakavuvuli, keitou sa kila ni ke-
muni sa lako mai vua na Kalou
mei vakavuvuli: [b]ni sa sega e dua b Joni 9. 16, 33. Caka. 2. 22.
na tamata e cakava rawa na veika-
mana oqo ko ni sa cakava, [c]ke- c Caka. 10. 38.
vaka erau sa sega ni tiko kaya na
Kalou.
3 Sa vosa ko Jisu, ka kaya vua,
E dina, e dina, au sa kaya vei iko,
[d]Kevaka sa sega ni sucu tale na d Joni 1. 13. Kala. 6. 15. Tai. 3. 5. Jeme. 1. 18. 1 Pita 1. 23. 1 Joni 3. 9.
tamata, ena sega ni raica rawa na
matanitu ni Kalou.
4 Sa kaya vua ko Nikotimo, Sa
sucu rawa vakaevei na tamata ni
sa qase mai ko koya? sa curu
rawa vakarua ki na kete i tinana,
me sucu mai?
5 Sa kaya ko Jisu, E dina, e
dina, au sa kaya vei iko, [e]Kevaka e Mari. 16. 16. Caka. 2. 38.
sa sega ni sucu e dua e na wai kei
na Yalo *Tabu*, ena sega ni curu
rawa ki na matanitu ni Kalou. 6
Sa vakayago ko koya sa sucu e
na yago; ia sa vakayalo ko koya
sa sucu e na yalo. 7 Kakua ni
kurabui ni'u sa kaya vei iko, E
dodonu mo dou sucu tale. 8 [f]Sa f Dau. V. 11. 5. 1 Ko. 2. 11.
liwa na cagi ki na yasana sa digi-
taka, ia ko sa rogoca na kena
rorogo, ka sega ni kila na yasana
sa lako maikina, se na yasana sa
lako yani kina: sa vaka talega
kina ko koya yadua sa sucu e na
Yalo *Tabu*.
9 Sa vosa ko Nikotimo, ka kaya
vua, [g]Sa rawa vakaevei na veika g Joni 6. 52, 60.
oqo?
10 Sa vosa ko Jisu, ka kaya vua,
O iko na nodrai vakavuvuli na
Isireli, ka sega ni kila na veika
oqo, ne? 11 [i]E dina, e dina, au i Ma. 11. 27. Joni 1. 18. & W. 7. 16. & W. 8. 28.
sa kaya vei iko, Keitou sa vosataka
na ka keitou sa kila, ka tukuna na
ka keitou a raica [j]ia dou sa sega ni j tikl. 32.
vakabauta na neitoui tukutuku.

12 Kevaka ka'u sa tukuna vei kemudou na veika vakavuravura, ka dou sa sega ni vakabauta, dou na vakabauta vakaevei, kevaka ka'u sa tukuna vei kemudou na veika vakalomalagi? 13 [k]A sa sega e dua na tamata sa lako cake ki lomalagi, ko koya ga sa lako sobu mai lomalagi, a Luve ni tamata, ko koya sa tiko mai lomalagi.

[l]14 Ia me vaka sa laveta cake na gata ko Mosese mai na veikau, [m]e dodonu me laveti cake vaka talega kina na Luve ni tamata: 15 me kakua kina ni rusa ko ira yadua sa vakabauti koya, [n]me ra rawata ga na bula tawa mudu.

[o]16 Ni sa lomani ira na kai vuravura vakaoqo na Kalou, me solia kina na Luvena e dua bauga sa vakatubura, me kakua ni rusa ko ira yadua era sa vakabauti koya, me ra rawata ga na bula tawa mudu. 17 [p]Ni sa sega ni tala mai na Luvena ki vuravura na Kalou me cudruvi ira na kai vuravura; me bula ga ko ira na kai vuravura e na vukuna. 18 [q]O koya sa vakabauti koya sa sega ni cudruvi: ia ko koya sa sega ni vakabauta sa qai cudruvi, ni sa sega ni vakabauta na yaca ni Luve ni Kalou, e le dua bauga sa vakatubura ko koya. 19 Ia ko koya oqo era sa cudruvi kina, [r]ni sa lako mai na rarama ki vuravura, a ra sa vinakata na butobuto ko ira na tamata, ka cata na rarama, ni sa ca na nodrai valavala. 20 [s]Ni sa cata na rarama ko koya yadua sai valavala ca, a sa sega ni lako mai ki na rarama, de kunei na nonai valavala. 21 Ia ko koya sa muria nai valavala dina sa lako mai ki na rarama, me vakaraitaki na nonai valavala, ni sa vinaka vua na Kalou.

22 Ni sa oti na veika oqo, sa lako ko Jisu kei ira na nona tisaipeli ki na vanua ko Jutia; a sa tiko maikina kei ira, [t]ka veipapitaisotaki. 23 A sa veipapitaisotaki ko Joni talega mai Inoni sa voleka ki [u]Selimi, ni sa levu kina na wai: [v]a sa lako mai eso, ka ra sa papitaisotaki. 24 [w]Ni sa bera ni biu ki na vale ni veivesu ko Joni.

k Vosa. V. 30. 4. Joni 6. 33, 38. Caka. 2. 34. 1 Ko. 15. 47. Efe. 4. 9.
l Tiko. 21. 9.
m Joni 8. 28. & W. 12. 32.
n tiki. 36. Joni 6. 47.
o Roma 5. 8. 1 Joni 4. 9.
p Luke 9. 56. Joni 5. 45. & W. 8. 15. & W. 12. 47. 1 Joni 4. 14.
q Joni 5. 24. & W. 6. 40, 47. & W. 20. 31.
r Joni 1. 4, 9-11. & W. 8. 12.
s Jobi 24. 13. Efe. 5. 13.
t Joni 4. 2.
u 1 Sam. 9. 4.
v Ma. 3. 5, 6.
w Ma. 14. 3.

25 Sa qai veileti ko ira na tisaipeli i Joni kei na dua na kai Jutia e na vuku ni veivakasavasavataki. 26 A ra sa lako mai vei Joni, ka kaya vua, Vakavuvuli, ko koya drau a tiko kaya e na tai kadua ni Joritani, ko koya [a]ko a tukuna, raica, sa veipapitaisotaki tiko ko koya, a sa lako mai vua ko ira na tamata kecega.

27 Sa vosa ko Joni, ka kaya, [b]E sega e dua na tamata sa rawata e dua na ka, kevaka sa sega ni soli vua mai lomalagi. 28 Dou sa tukuni au ni'u sa kaya, [c]Au sa sega ni Karisito koi au, [d]ia ka'u sa talai mai me'u liutaki koya. 29 [e]Sa nei koya na tagane sa qai vakawati ko koya na watina, [f]ia na weka ni tagane, ko koya sa tu ka rogoca na nona vosa sa rekitaka vakalevu na domo ni tagane: sa qai vakayacori vakakina na noqu reki oqo. 30 Sa dodonu me levu cake tiko ko koya, ia me'u lailai sobu tiko koi au.

31 [g]O koya sa lako maicake, [i]sa uasivi vei ira kecega na tani: [j]ko koya sa tubu ga e vuravura sa vakavuravura, a sa vosataka na ka vakavuravura: [k]ko koya sa lako mai lomalagi sa uasivi vei ira kecega na tani. 32 [l]Ia na ka sa raica ka rogoca ko koya, sa tukuna oqori; a sa sega e dua na tamata sa vakabauta na nonai tukutuku. 33 O koya sa vakabauta na nonai tukutuku [m]sa vakadinadinataka *oqo*, ni sa dina na Kalou. 34 [n]O koya sa tala mai na Kalou, sa vosataka na vosa ni Kalou; [o]ni sa solia vakayauyau na Yalo *Tabu* na Kalou. 35 [p]Sa lomana na Luvena ko Tamana, a sa solia na ka kecega ki ligana. 36 [q]O koya sa vakabauta na Luvena, sa rawata na bula tawa mudu: ko koya sa sega ni vakabauta na Luvena, ena sega ni raica na bula; a sa tiko ga vei koya na cudru ni Kalou.

a Joni 1. 7, 15, 27, 34.
b 1 Ko. 4. 7. Ipe. 5. 4. Jeme. 1. 17.
c Joni 1. 20, 27.
d Mala. 3. 1. Mari. 1. 2. Luke 1. 17.
e Ma. 22. 2. 2 Ko. 11. 2. Efe. 5. 25, 27. Vaka. 21. 9.
f Sere. 5. 1.
g tiki. 13. Joni 8. 23.
i Ma. 28. 18. Joni 1. 15, 27. Roma 9. 5.
j 1 Ko. 15. 47.
k Joni 6. 33. 1 Ko. 15. 47. Efe. 1. 21. Fili. 2. 9.
l tiki. 11. Joni 8. 26. & W. 15. 15.
m Roma 3. 4. 1 Joni 5. 10.
n Joni 7. 16.
o Joni 1. 16.
p Ma. 11. 27. & W. 28. 18. Luke 10. 22. Joni 5. 20, 22. & W. 13. 3. & W. 17. 2. Ipe. 2. 8.
q tiki. 15. 16. Joni 1. 12. & W. 6. 47. Roma 1. 17. 1 Joni 5. 10.

4 *Erau sa veivosaki ko Jisu kei na yalewa ni Samaria,* 1–30. *Sa vakatakila ko Jisu vei ira na nona tisaipeli ni sa via muria na ka sa vinakata ko Tamana,* 31–38. *E lewe vuqa vei ira na kai Samaria era sa vakabauti koya,* 39–42. *Sa*

vakabula ko Jisu na gonetagane ni
turaga mai Kapenaumi, ko koya sa
vakarau ciba, 43–54.

NI sa qai kila na Turaga era sa
rogoca ko ira na Farisi ni ra
lewe vuqa sa lotutaka ko Jisu ka
a Joni 3. 22, 26. [a]papitaisotaka, ka lewe lailai ga
ko Joni, (2 ia sa sega ni veipapita-
isotaki ko Jisu, ko ira ga na nona
tisaipeli,) 3 sa biuti Jutia, ka lako
tale ki Kalili. 4 A sa koto na
nona sala e loma ni vanua ko
Samaria.

5 Sa qai yaco ki na dua na koro
mai Samaria, a yacana ko Saika, e
voleka ki na tiki ni vanua sa solia
b Ai Va. 33. 19. & W. 48. 22. Josu. 24. 32. [b]ko Jekope vei Josefa na luvena.
6 A sa tu maikina nai keli-wai
nei Jekope. Ni sa oca ko Jisu e
na nona lako, sa mai tiko sobu e
na bati ni keli-wai: ka sa voleka
na kenai kaono ni aua.

7 Sa lako mai e dua na yalewa
ni Samaria me taki wai: sa kaya
vua ko Jisu, Solia mai vei au me'u
gunu. 8 Ni ra a lako yani na
nona tisaipeli ki na koro me voli
kakana. 9 Sa qai kaya vua na
yalewa ni Samaria, Ni ko sa kai
Jutia, ko sa kerea vakacava vei
au mo gunu, ni'u sa yalewa ni
c 2 Tui 17. 24. Luke 9. 52, 53. Caka. 10. 28. Samaria? ([c]ni ra sa sega ni veiriti
ko ira na kai Jutia, kei ira na kai
Samaria.)

10 Sa vosa ko Jisu ka kaya vua,
Kevaka ko sa kila nai solisoli ni
Kalou, kei koya talega sa kaya vei
iko, Solia mai vei au me'u gunu;
ko sa qai kerea vua, ka na solia vei
d Aisea 12. 3. & W. 44. 3. Jere. 2. 13. Saka. 13. 1. & W. 14. 8. iko ko koya [d]na wai bula. 11 Sa
kaya vei koya na yalewa, Sa sega,
saka, na nomui takitaki, a sa ti-
tobu nai keli-wai: ko sa rawata
maivei na wai bula oqori? 12 ko
sa uasivi cake beka vei Jekope, a
tama i keimami, ko koya ka solia
vei keimami nai keli-wai, ka gunu
kina ko koya, kei iratou na luvena,
kei na nona manumanu?

13 Sa vosa ko Jisu, ka kaya
vua, O koya yadua sa gunuva na
e Joni 6. 35, 58. wai oqo ena viagunu tale: 14 [e]ia
ko koya sa gunuva na wai ka'u
na solia vua, ena sega sara ni
f Joni 7. 38. viagunu ka tawa mudu: ia na wai
g Joni 6. 34. & W. 17. 2, 3. Roma 6. 23. 1 Joni 5. 20. ka'u na solia vua, [f]ena tu e na
lomana me mata-ni-wai sa tovure
ki na bula tawa mudu. 15 [g]Sa
kaya vei koya na yalewa, Solia,
saka, mai vei au na wai oqori,
me'u kakua ni viagunu, se lako
mai kike me'u taki.

16 Sa kaya vua ko Jisu, Laki
kaciva na watimu, ka mo drau
lako mai kike. 17 Sa vosa na
yalewa, ka kaya, Sa sega na wa-
tiqu.

Sa kaya vua ko Jisu, Ko sa kaya
dina, Sa sega na watimu: 18 ni
sa lewe lima na watimu eliu; ia
ko koya drau sa tiko kaya oqo sa
sega ni watimu: ko sa vosa dina
e na ka ko ya. 19 Sa kaya vei
koya na yalewa, [i]Au sa qai kila, i Luke 7. 16. & W. 24. 19. Joni 6. 14.
saka, sa dua na parofita koi kemu-
ni. 20 Era sa dausoro na nei-
mami qase e [j]na ulu-ni-vanua j Dau. 9. 7.
oqo; ia dou sa kaya, sa [k]tu mai k V. Rua. 12. 5, 11. 1 Tui 9. 3. 2 Vei. 7. 12.
Jerusalemi na tikina e dodonu
me da soro kina.

21 Sa kaya vua ko Jisu, Yalewa,
vakadinata na noqu vosa: [l]ena l Mala. 1. 11. 1 Timo. 2. 8.
lako mai na gauna dou na sega ni
lotu kina vei Tamada, e na ulu-
ni-vanua oqo, se mai Jerusalemi.
22 Dou sa lotu vei koya [m]dou sa m 2 Tui 17. 29.
sega ni kila: keimami sa kilai
koya keimami sa lotu vua: [n]ni sa n Aisea 2. 3. Luke 24. 47. Roma 9. 4, 5.
tubu maivei ira na kai Jutia nai
Vakabula. 23 Ia ena lako mai na
gauna, a sa qai yaco mai, era na
lotu [o]vakayalo ka vakaidina vei o Fili. 3. 3. Joni 1. 17.
Tamada ko ira sa lotu dina; ni sa
qara ko Tamada me vakaoqo ko
ira sa lotu vua. 24 A [p]Yalo na p 2 Ko. 3. 17.
Kalou: ia ko ira sa lotu vua, e
dodonu me ra lotu vakayalo ka
vakaidina.

25 Sa kaya vei koya na yalewa,
Au sa kila ni na lako mai na
Mesaia; (ko koya sa vakatokai
na Karisito): ni sa tadu mai ko
koya, [q]ena tukuna vei keda na ka q tiki. 29, 39.
kecega. 26 Sa kaya vua ko Jisu,
[r]Sai au ga sa qai vosa tiko vei iko. r Ma. 26. 63, 64. Mari. 14. 61, 62. Joni 9. 37.

27 A sa qai lako mai ko ira na
nona tisaipeli, a ra sa kurabui ni
rau sa veivosaki kei na yalewa: ia
ka sega e dua na tamata sa taroga,
A cava ko sa vakasaqara? se, Drau
veivosaki kaya e na vuku ni cava?
28 Sa qai biuta na nonai takitaki
na yalewa, ka lako yani ki na
koro, ka kaya vei ira na tamata,
29 Dou mai bau laki raica na
tamata, [s]ko koya sa tukuna mai s tiki. 25.
vei au na ka kecega ka'u a cakava:
sai koya oqo na Karisito, se segai?

30 A ra sa qai lako tani yani e na koro, ka lako mai vua.

31 Ia ni sa bera mai, sa qai cikevi koya ko ira na tisaipeli, ka kaya, Vakavuvuli, mo kana mada. 32 A sa kaya vei ira ko koya, Sa tu vei au na kakana me'u kania, dou sa sega ni kila. 33 Sa qai veitarogi ko ira na tisaipeli, Sa dua li na tamata e kau kakana mai vei koya?

34 Sa kaya vei ira ko Jisu, [t]A qau kakana me'u kitaka na loma i koya sa talai au mai; ka me'u vakaotia na nona cakacaka. 35 Dou sa sega li ni kaya, sa vo e va na vula, me *qai* cava mai na yabaki? raica, au sa kaya vei kemudou, Dou ta cake, ka raica na veiwere, [u]sa voleka ni matua na yabaki. 36 [v]Ia ko koya sa tamusuka sa saumi, ka binia na vuana ki na bula tawa mudu; me reki vata ko koya sa kaburaka kei koya sa tamusuka. 37 A sa dina kina na vosa oqo, E dua sa kaburaka, ia sa tamusuka e dua tani. 38 Au a talai kemudou mo dou tamusuka na ka dou a sega ni cakacaka kina: eso tani era a cakacaka, ia dou sa rawata na vua ni nodra cakacaka.

t Jopi. 28. 12. Joni 6. 38. & W. 17. 4. & W. 19. 30.
u Ma. 9. 37. Luke 10. 2.
v Tani. 12. 3.

39 A ra sa le vuqa na kai Samaria e na koro ko ya era sa vakabauti koya [w]e na vuku ni nona vosa na yalewa, ko koya sa vakatakila, Sa tukuna mai vei au ko koya na ka kecega ka'u a cakava. 40 Ia ni ra sa lako mai vua ko ira na kai Samaria, era sa masuti koya me tiko ga kei ira; a sa tiko ga maikea ka bogi rua. 41 A ra sa lewe vuqa talega sa vakabauta e na vuku ni nona vosa; 42 a ra sa kaya vua na yalewa, Oqo keimami sa sega ni vakabauta e na vuku ni nomu vosa ga: [a]ni keimami sa rogoca koi keimami, ka kila ni sai koya dina oqo na nodrai Vakabula na kai vuravura.

w tiki. 29.
a Joni 17. 8. 1 Joni 4. 14.

43 Sa oti na bogi rua sa lako tani ekeri ko koya, ka yaco ki Kalili. 44 [b]A sa vakatakila ko Jisu, ni sa sega e dua na parofita sa dokai e nona vanua. 45 Ni sa qai tadu mai ki Kalili ko koya, sa vakacegui koya ko ira na kai Kalili, [c]e na vuku ni ra a raica na ka kecega sa kitaka ko koya mai Jerusalemi e na solevu, [d]ni ra a lako talega ko ira ki na solevu. 46 A sa lako tale mai ko Jisu ki Kena e Kalili, a koro sa vukica kina na wai me waini.

b Ma. 13. 57. Mark. 6. 4. Luke 4. 24.
c Joni 2. 23. & W. 3. 2.
d V. Rua. 16. 16.

Ka sa dua na turaga sa tauvimate na luvena mai Kapenaumi. 47 Ni sa rogoca ko koya sa lako mai Jutia ko Jisu ki Kalili, sa lako vua, ka masuta me lako sobu ka vakabula na luvena: ni sa vakarau ciba. 48 Sa qai kaya vua ko Jisu, [e]Kevaka dou sega ni raica eso na ka-mana kei na ka e veivakurabuitaki, dou na sega ni vakabauta. 49 Sa kaya vei koya na turaga, Lako sobu, saka, mai, de mate mada na luvequ. 50 Sa kaya vua ko Jisu, Lako yani; sa bula na luvemu. A sa vakadinata na tamata na vosa sa kaya vua ko Jisu, a sa lako yani ko koya. 51 Ia ni sa lako sobu tiko, eratou sa mai tavaki koya na nona tamata, a ratou sa tukutuku vua, ka kaya, Sa bula na luvemu. 52 Sa qai taroga vei iratou ko koya na aua sa vakatekivu kina ko koya me bula cake. A ratou sa kaya vua, Sa takali vei koya na katakata e na noa e nai kavitu ni aua. 53 A sa kila kina na tamana ni sai koya oqo na aua ka kaya kina vua ko Jisu, Sa bula na luvemu; a sa vakabauta ko koya, kei ira kecega na nona lewe-ni-vale. 54 Oqo tale nai karua ni ka-mana sa cakava ko Jisu, ni sa lako mai Jutia ki Kalili.

e 1 Ko. 1. 22.

5 *Sa lako ki Jerusalemi ko Jisu, a sa vakabula e dua na tamata sa tauvi-mate,* 1–9. *Ko ira na kai Jutia era sa vakacacani Jisu, ka ria vakamatei koya,* 10–16. *Sa vakatakila vei ira ko Jisu ni sa talai koya mai na Kalou,* 17–39. *Sa vunauci ira talega ni ra sa bese ni vakadinata na nona vosa,* 40–47.

SA [a]oti na veika oqo sa dua na nodra so levu na kai Jutia; a sa lako cake ki Jerusalemi ko Jisu. 2 Ia sa tu mai Jerusalemi e dua nai silisili [b]e voleka ki na *matamata-ni-koro* ni sipi, a yacana e na vosa vaka Iperiu ko Peceseita, a sa lima na kena vale. 3 Sa le vuqa era tauvi-mate sa davo kina, ko ira na mataboko, na

a Vu. 23. 2. V. Rua. 16. 1. Joni 2. 13.
b Nle. 3. 1. & W. 12. 39.

lokiloki, na wamalai, era sa wawa
me vakayavalati mada na wai.
4 Ni sa lako sobu mai e dua na
agilose e na gauna eso ki nai sili-
sili, ka vakayavalata na wai: ia
ko koya sa sobu kina eliu ni sa
vakayavalati na wai, sa bula mai
na mate kecega sa tauvi koya.
5 A sa tiko kina e dua na ta-
mata, sa tauvi mate tu ka yabaki
tolusagavulu ka mani walu. 6 Ni
sa raici koya ko Jisu ni sa davo
koto, ka kila sa dede, sa kaya vua,
Ko sa via bula, se segai? 7 Sa
kaya vua ko koya sa tauvi-mate,
Sa sega, saka, e dua na noqu ta-
mata me kauti au ki nai silisili,
ni sa vakayavalati na wai; ia ni'u
sa lako tiko kina, sa liu sobu vei
au e dua tani. 8 [c]Sa kaya vua ko
Jisu, Tu cake, taura cake na no-
mui mocemoce, ka lako. 9 A sa
bula vinaka vakasauri na tamata,
ka taura cake na nonai mocemoce,
ka lako: [d]ia na siga ko ya na siga
ni vakacecegu.
10 O koya oqo era sa kaya kina
na kai Jutia vei koya sa vakabulai,
A siga ni vakacecegu oqo: [e]sa
sega ni tara vei iko mo colata nai
mocemoce. 11 Sa kaya vei ira
ko koya, O koya sa vakabulai au,
sa kaya vei au ko koya, Taura
cake na nomui mocemoce, ka lako.
12 A ra sa qai tarogi koya, Ko cei
na tamata sa kaya vei iko, Taura
cake na *nomui mocemoce*, ka lako?
13 Ia ko koya sa vakabulai, sa
sega ni kila se ko cei ko koya;
ni sa lako lo yani ko Jisu, ka ni
ra sa lewe vuqa e na tikina ko ya.
14 Sa oti na veika oqo sa kunei
koya ko Jisu e na vale ni soro, ka
kaya vua, Raica, ko sa qai bula
vinaka; [f]kakua ni valavala ca tale,
de yaco vei iko e dua na ka e ca
vakalevu cake. 15 Sa lako tani
na tamata, ka tukuna vei ira na
kai Jutia ni sai Jisu ka vakabulai
koya.
16 Ia e na vuku ni ka oqo sa
vakacacani Jisu ko ira na kai
Jutia, ni sa kitaka ko koya na
veika oqo e na siga ni vakacecegu.
17 A sa kaya vei ira ko Jisu,
[g]Sa cakacaka tikoga ko Tamaqu,
koi au talega, au sa cakacaka.
18 E na vuku ni ka oqo [i]era sa
gadreva vakalevu kina na kai Jutia

c Ma. 9. 6. Mari. 2. 11. Luke 5. 24.
d Joni 9. 14.
e Lako. 20. 10. Nie. 13. 19. Jere. 17. 21. Ma. 12. 2. Mari. 2. 24. Luke 6. 2.
f Ma. 12. 45. Joni 8. 11.
g Joni 9. 4. & W. 14. 10.
i Joni 7. 19.

me ra vakamatea, ni sa sega ni
vakacacana walega ko koya na
siga ni vakacecegu, ia ka sa kaya
talega sa Tamana dina na Kalou,
[j]a sa vakatauvatani koya kina kei
na Kalou.
19 Sa qai vosa ko Jisu, ka kaya
vei ira, E dina, e dina, [k]au sa kaya
vei kemudou, E sega ni rawata
vakai koya ga e dua na ka na
Luvena, na ka ga sa raica ni kitaka
ko Tamana; ia na veika sa kitaka
ko koya, sa kitaka vaka talega
kina na Luvena. 20 [l]Ni sa loma-
na na Luvena ko Tamana, a sa
vakatakila vua na ka kecega sa
kitaka ko koya; ia ena vakarai-
taka vua na cakacaka eso sa uasivi
cake e na veika oqo, mo dou kura-
bui kina. 21 Me vaka sa vakaturi
ira cake na mate ko Tamana, ka
vakabula, [m]sa vakakina na Luvena
o koya sa vakabulai ira sa vina-
kata. 22 Ni sa sega ni lewa e dua
na tamata ko Tamana, [n]ia sa lesia
na Luvena me ia na lewa kecega;
23 me ra vakarokorokotaka na
Luvena na tamata kecega, me
vaka era sa vakarokorokotaki Ta-
mana. [o]O koya sa sega ni vaka-
rokorokotaka na Luvena, sa sega
ni vakarokorokotaki Tamana ka
talai koya mai.
24 E dina, e dina, au sa kaya
vei kemudou, [p]O koya sa rogoca
na noqu vosa, ka vakabauti koya
sa talai au mai, sa rawata na bula
tawa mudu, ena sega talega ni
cudruvi; [q]ka sa lako mai na mate
ki na bula. 25 E dina, e dina, au
sa kaya vei kemudou, Sa lako mai
na gauna, ia sa yaco edaidai, [r]me
ra rogoca na domo ni Luve ni
Kalou ko ira na mate: ia ko ira
sa rogoca era na bula. 26 Me
vaka sa bula vakai koya ga ko
Tamana; sa solia talega vua na
Luvena me bula vakai koya ga;
27 [s]a sa lesi koya talega me ia
na lewa, [t]e na vuku ni sa Luve
ni tamata. 28 Dou kakua ni ku-
rabui e na ka oqo: ni sa lako mai
na gauna era na rogoca kina na
domona ko ira kecega e nai bulu-
bulu, 29 [u]a ra na lako maikina;
[v]ko ira sai valavala vinaka, era
na tu cake tale me ra bula; ia ko
ira sai valavala ca, era na tu cake
tale me ra cudruvi.

j Joni 10. 30. Fili. 2. 6.
k tikl. 30. Joni 8. 28. & W. 9. 4.
l Ma. 3. 17. J ni 3 35. 2 Pita 1. 17.
m Luke 7. 14. & W. 8. 54. Joni 11. 25.
n Ma. 11. 27. & W. 28. 18. Joni 3. 35. & W. 17. 2. Caka. 17. 31. 1 Pita 4. 5.
o 1 Joni 2. 28.
p Joni 3. 16, 18. & W. 6. 40, 47. & W. 8. 51.
q 1 Joni 3. 14.
r Efe. 2. 1, 5. & W. 5. 14. Kolo. 2. 13.
s Caka. 10. 42. & W. 17. 31.
t Tani. 7. 13.
u Aisea 26 19. 1 Ko. 15. 52. 1 Cesa. 4. 16.
v Tani. 12. 2. Ma. 25. 32, 33, 46.

30 [w]Au sa sega ni kitaka rawa
e dua na ka vakai au ga: au sa
lewa me vaka na ka ka'u sa ro-
goca: a sa dodonu na noqu lewa;
ni'u [a]sa sega ni muria na lomaqu,
a loma i Tamaqu ga ko koya sa
talai au mai. 31 [b]Kevaka sai au
ga sa tukuni au, sa sega ni dina
na noqui tukutuku. 32 Sa [c]dua
tani sa tukuni au, ia ka'u sa kila
sa dina nai tukutuku sa tukuni au
kina ko koya. 33 Dou a talaki
vei Joni, [d]a sa tukuna na ka dina
ko koya. 34 Ia ka sa sega ni yaga
vei au me ra tukuni au na tamata:
ia ka'u sa kaya ga na veika oqo,
mo dou bula kina. 35 Ko koya
oqori [e]na rarama sa caudre tu ka
cila mai, [f]ia dou a vinakata va-
kadede vakalailai ga mo dou reki
e na kena rarama.
36 [g]Ia nai tukutuku ka'u sa
tukuni kina sa levu, ka lailai nai
tukutuku i Joni; [i]a cakacaka sa
solia mai vei au ko Tamaqu me'u
vakaotia, a cakacaka oqo ka'u sa
kitaka tiko, sa tukuni au, ni sa
talai au mai ko Tamaqu. 37 Ia
ko Tamaqu, ko koya sa talai au
mai, sa [j]dautukuni au. Dou a
sega ni rogoca na domona e na
dua na siga, [k]se raica na nonai
tovo. 38 A sa sega ni tiko e na
lomamudou na nona vosa; ni dou
sa sega ni vakabauti koya sa tala
mai ko koya.
39 [l]Dou sa vakasaqaqara e nai
Vola *Tabu;* ni dou sa nanuma
dou sa rawata kina na bula tawa
mudu: [m]ia nai vola oqo sa tukuni
au.
40 [n]Ia dou sa bese ni lako mai
vei au, mo dou rawata kina na
bula. 41 [o]Sa sega ni yaga vei au
me ra vakarokorokotaki au ko ira
na tamata. 42 Ia ka'u sa kilai
kemudou, ni sa sega ni tiko e na
lomamudou na loloma vua na
Kalou. 43 Au sa lako mai e na
yaca i Tamaqu, ia dou a sega
ni vakabauti au: kevaka sa lako
mai e dua tani e na yacana wa-
lega, dou na vakabauti koya. 44
[p]Dou sa vakabauta rawa vakaevei,
ni dou sa veivakarokorokotaki tiko
vakai kemudou, ka sega [q]ni ga-
dreva na vakarokoroko sa *lako*
mai vua na Kalou duaduaga?
45 Dou kakua ni nanuma ni'u na

w tiki. 19. — a Ma. 26. 39. Joni 4. 34. & W. 6. 38. — b Joni 8. 14. Vaka. 3. 14. — c Ma. 3. 17. & W. 17. 5. Joni 8. 18. 1 Joni 5. 6. — d Joni 1. 15, 19, 27, 32. — e 2 Pita 1. 19. — f Ma. 13. 20. Mari. 6. 20. — g 1 Joni. 5. 9. — i Joni 3. 2. & W. 10. 25. & W. 15. 24. — j Ma. 3. 17. & W. 17. 5. Joni 6. 27. & W. 8. 18. — k V. Rua. 4. 12. Joni 1. 18. 1 Timo. 1. 17. 1 Joni 4. 12. — l tiki. 46. Aisea 8. 20. & W. 34. 16. Luke 16. 29. Caka. 17. 11. — m V. Rua. 18. 15, 18. Luke 24. 27. Joni 1. 45. — n Joni 1. 11. & W. 3. 19. — o tiki. 34. 1 Cesa. 2. 6. — p Joni 12. 43. — q Roma 2. 29.

beitaki kemudou vei Tamaqu; [r]sa
dua sa beitaki kemudou tiko, ko
Mosese, ko koya dou sa vakara-
ravi kina. 46 Kevaka dou a va-
kabauti Mosese, dou na vakabauti
au: [s]ni sa volai au ko koya.
47 Ia kevaka dou sa sega ni
vakadinata na nonai vola, dou
na vakadinata vakaevei na noqu
vosa?

6 *Sa vakani ira na tamata e le lima na udolu ko Jisu,* 1–15. *Sa lako voli e dela ni wai ko Jisu,* 16–21. *O ira na tamata era muri koya ki Kapenaumi. A sa vunauci ira ko Jisu me ra gumatua e na ka vakayalo,* 22–58. *Eso vei ira na nona tisaipeli era sa vosakudrukudru,* 59–65. *Sa tukuna ko Pita ni sa Luve ni Kalou ko Jisu; a sa tukuna ko Jisu ni sa dua vei ira sa tamata ca,* 66–71.

SA [a]oti na veika oqo, sa qai lako
ko Jisu ki tai kadua ni wasa-
wasa mai Kalili, mai Taiperia.
2 A sa lewe vuqa sara era sa muri
koya, ni ra raica na veika-mana sa
kitaka ko koya vei ira sa tauvi-
mate. 3 A sa cabeta na ulu-ni-
vanua ko Jisu, a sa tiko sobu
maikina kei ira na nona tisaipeli.
4 [b]A sa voleka na kana vata ni
lako-sivia era sa dauia na kai Jutia.
5 [c]Ni sa qai ta cake ko Jisu, ka
raica ni ra sa lewe vuqa sara sa
lako mai vua, sa kaya vei Filipi,
Eda na volia maivei na madrai,
me ra kana kina ko ira oqo?
6 Sa kaya na ka oqo me vakato-
volei koya: ni sa kila ko koya na
ka sa nakita me kitaka. 7 Sa kaya
vua ko Filipi, [d]Ena sega ni rauti
ira na madrai sa voli e na pene e
rua na drau, me ra tauyadua vaka-
lailai ga. 8 E dua vei ira na nona
tisaipeli, ko Adriu, a taci i Saimoni
Pita, sa kaya vei koya, 9 Sa tiko
eke e dua na gonetagane sa tu vua
e lima nai buli madrai parile, ka
rua na ika: [e]ia ka yaga vakacava
oqo vei ira na lewe vuqa vakaoqo?
10 A sa kaya ko Jisu, Vosa vei
ira na tamata me ra tiko sobu.
Ia sa levu na co e na yasana ko ya.
A ra sa tiko sobu na tamata, era sa
lewe lima beka na udolu. 11 A sa
taura na veibuli madrai ko Jisu,
ka vakavinavinaka, ka vota vei ira

r Roma 2. 12. — s Ai Va. 3. 15. & W. 12. 3. & W. 18. 18. & W. 22. 18. & W. 49. 10. V. Rua. 18. 15, 18. Joni 1. 45. Caka. 26. 22. — a Ma. 14. 15. Mari. 6. 35. Luke 9. 10, 12. — b Tiko. 23. 5, 7. V. Rua. 16. 1. Joni 2. 13. & W. 5. 1. — c Ma. 14. 14. Mari. 6 35. Luke 9. 12. — d Rai ki Tiko. 11. 21, 22. — e 2 Tui 4. 43.

na tisaipeli, ia ko ira na tisaipeli,
vei ira sa tiko sobu; ka vaka talega
kina na ika me rauti ira. 12 Ia ni
ra sa mamau, sa kaya ko koya vei
ira na nona tisaipeli, Kumuna vata
na tikina lalai sa vo, me kakua ni
yali e dua na ka. 13 Era sa qai
tomika vata, ka vakasinaita nai su
e tinikarua e na tikina lalai ni buli
madrai parile e lima, sa vo vei ira
sa kana.
14 Ia ko ira na tamata, ni ra sa
raica na cakacaka-mana sa kitaka
ko Jisu, era sa kaya, Sai koya dina
oqo [f]na parofita ko ya e dodonu
me lako mai ki vuravura. 15 Ia
ni sa kila ko Jisu era sa nakita me
lako mai ka tauri koya vakaukauwa
me ra bulia me tui, sa lako duadua
tale yani ki na ulu-ni-vanua.
16 Ia [g]ni sa qai yakavi mai, sa
lako sobu ko ira na nona tisaipeli
ki matasawa, 17 ka vodoka na
waqa, ka lakova na wasawasa ki
Kapenaumi. A sa qai butobuto
mai na vanua, a sa sega ni yaco
vei ira ko Jisu. 18 A sa vakabiau
na wai e na vuku ni cagi levu sa
liwa. 19 Ia ni ra sa voce yani e
tolu na maili ka vakacaca, era sa
raici Jisu ni sa lako voli e dela ni
wai, ka torova na waqa: a ra sa
rere. 20 A sa kaya vei ira ko
koya, Koi au oqo; kakua ni rere.
21 Era sa qai vinakata me vodo
ki waqa ko koya: a sa qai udu
vakasauri na waqa ki na vanua era
sa lako kina.
22 E na mataka, ko ira na lewe
vuqa era sa tu e na tai kadua ni
wai, ni ra sa raica sa sega maikea
e dua tani na velovelo, ko ya ga
ka vodoka ko ira na nona tisaipeli,
a sa sega ni vodo vata ki na velo-
velo kei ira na nona tisaipeli ko
Jisu, ia ko ira na nona tisaipeli era
a soko yani vakai ira ga; (23 ia ka
sa lako mai eso na velovelo mai
Taiperia, sa voleka ki na yasana
era a kana madrai kina, ni sa
vakavinavinaka oti na Turaga:)
24 ni ra sa raica na lewe vuqa sa
sega ni tiko maikea ko Jisu, se ko
iratou na nona tisaipeli, era sa
vodo talega ki waqa, ka lako yani
ki Kapenaumi, me vakasaqarai
Jisu.
25 Ia ni ra sa kunei koya mai
tai kadua, era sa kaya vua, Vaka-
vuvuli, ko sa lako mai kike ni-
naica? 26 Sa vosa vei ira ko
Jisu, ka kaya, E dina, e dina, au
sa kaya vei kemudou, Dou sa
sega ni vakasaqarai au ni dou
sa raica na veika-mana, ni dou
a kania ga na veibuli madrai, ka
sa mamau kina. 27 Dou kakua ni
oca me kemudou na kakana sa
oti rawa, [i]ia me kemudou ga na
kakana sa tu ki na bula tawa
mudu, o koya ena solia vei kemu-
dou na Luve ni tamata: [j]ni sai
koya sa vakadinadinataka na Kalou
ko Tamana.
28 Era sa qai kaya vua, A cava
me keitou cakava, me keitou kita-
ka kina na cakacaka sa vinaka vua
na Kalou? 29 Sa vosa ko Jisu,
ka kaya vei ira, [k]Sai koya oqo na
cakacaka sa vinaka vua na Kalou,
mo dou vakabauti koya sa tala mai
ko koya.
30 Era sa qai kaya vua, [l]A cava
nai vakadinadina ko sa cakava, me
keitou raica ka vakabauti iko? a
cava ko sa kitaka? 31 [m]a noda
qase era a kania na mana e na
veikau; me vaka sa volai, [n]Sa
solia vei ira ko koya na madrai
mai lomalagi me ra kania.
32 Sa qai kaya vei ira ko Jisu,
E dina, e dina, au sa kaya vei
kemudou, Sa segai ko Mosese ka
solia vei kemudou na madrai ko
ya mai lomalagi; ko Tamaqu ga sa
solia vei kemudou na madrai dina
mai lomalagi. 33 Ni sai koya oqo
na madrai maivua na Kalou, ko
koya sa lako sobu mai lomalagi, a
sa solia na bula vei ira na kai
vuravura. 34 [o]Era sa qai kaya
vua, Kemuni na Turaga, solia
tikoga mai vei keimami na ma-
drai oqo.
35 A sa kaya vei ira ko Jisu,
[p]Koi au na madrai ni bula: [q]ko
koya sa lako mai vei au, ena sega
ni viakana; ia ko koya sa vaka-
bauti au, ena sega ni viagunu tale.
36 [r]Ia ka'u a kaya vei kemudou,
Dou a raici au, ia dou a sega ni
vakabauta. 37 [s]Ko ira kecega sa
solia mai vei au ko Tamaqu, era
na lako mai vei au: [t]ia ko koya
ena lako mai vei au, au na sega
sara ni biuta tani. 38 [u]Ni'u sa
sega ni lako sobu mai lomalagi
me'u kitaka na lomaqu, [v]me'u ki-

f Ai Va. 49. 10. V. Rua. 18. 15, 18. Ma. 11. 3. Joni 1. 21. & W. 4. 19, 25. & W. 7. 40.
g Ma. 14. 23. Mari. 6. 47.
i Joni 4. 14.
j Ma. 3. 17. & W. 17. 5. Mari. 1. 11. & W. 9. 7. Luke 3. 22. & W. 9. 35. Joni 5. 37. Caka. 2. 22. 2 Pita 1. 17.
k 1 Joni 3. 23.
l Ma. 12. 38. & W. 16. 1. Mari. 8. 11. 1 Ko. 1. 22.
m Lako. 16. 15. Tiko. 11. 7. Nie. 9. 15. 1 Ko. 10. 3.
n Same 78. 24.
o Rai ki Joni 4. 15.
p tiki. 48, 58.
q Joni 4. 14. & W. 7. 37.
r tiki. 26, 64.
s tiki. 45.
t Ma. 24. 24. Joni 10. 28, 29. 2 Timo. 2. 19. 1 Joni 2. 19.
u Ma. 26. 39. Joni 5. 30.
v Joni 4. 34.

taka ga na loma i koya sa talai au
mai. 39 Ia sai koya oqo na loma
i Koya sa talai au mai, [w]me'u
kakua ni vakayalia e dua vei ira
sa solia mai vei au ko koya, ka
me'u vakatura cake tale e na siga
maimuri. 40 Ia sai koya oqo na
loma i Tamaqu, [a]me ra rawata
yadua na bula tawa mudu ko ira
sa raica na Luvena, ka vakabauti
koya; ia ka'u na vakaturi koya
cake e na siga maimuri.
41 Sa qai vosakudrukudrutaki
koya ko ira na kai Jutia, ni sa
kaya, Oi au na madrai sa lako sobu
mai lomalagi. 42 A ra sa kaya,
[b]Sa sega li ni ko Jisu ko koya oqo,
a luve i Josefa, a tamana kei na
tinana eda kila? sa qai kaya va-
kacava mai ko koya, Au sa lako
sobu mai lomalagi?
43 Sa vosa ko Jisu, ka kaya vei
ira, Dou kakua ni vosakudrukudru.
44 [c]E sega ni lako rawa mai vei
au e dua na tamata, kevaka sa
sega ni vakayarayarataki koya ko
Tamaqu sa talai au mai: ia ka'u
na vakaturi koya cake e na siga
maimuri. 45 [d]Sa vola na parofita
eso, Ena vakavulici ira kecega na
Kalou. [e]A ra sa lako mai kina vei
au ko ira yadua era sa rogoci
Tamaqu, ka sa vakavulici. 46 [f]Ia
ka sega ni raici Tamaqu e dua na
tamata; [g]ko koya duaduaga sa lako
maivua na Kalou, sa raici Tamaqu
ko koya.
47 E dina, e dina, au sa kaya vei
kemudou, [i]O koya sa vakabauti au
sa rawata na bula tawa mudu. 48
[j]Koi au na madrai ni bula. 49 [k]Sa
kania na mana mai na veikau ko
ira na nomudou qase, a ra sa mate
ga. 50 [l]Sai koya oqo na madrai,
sa lako sobu mai lomalagi, me ra
kania na tamata, ka sega ni mate.
51 [m]Koi au na madrai bula sa lako
sobu mai lomalagi; kevaka sa dua
e kania na madrai oqo, ena bula
ka tawa mudu: [n]ia na madrai ka'u
na solia sa lewequ, o koya ka'u na
solia me bula kina ko ira na kai
vuravura.
52 Era sa qai [o]veileti vakai ira
na kai Jutia, ka kaya, [p]Sa solia
rawa vakacava na tamata oqo na
lewena me da kania?
53 Sa qai kaya vei ira ko Jisu,
E dina, e dina, au sa kaya vei

w Joni 10.28. & W. 17.12. & W. 18.9.
a tiki. 27, 47, 54. Joni 3.15, 16. & W. 4.14.
b Ma. 13.55. Mari. 6.3. Luke 4.22.
c tiki. 65. Sere. 1.4.
d Aisea 54.13. Jere. 31.34. Maika. 4.2. Ipe. 8.10.
e tiki. 37.
f Joni 1.18.
g Ma. 11.27. Luke 10.22. Joni 7.29.
i Joni 3.16, 18.
j tiki. 33, 35.
k tiki. 31.
l tiki. 51, 58.
m Joni 3.13.
n Ipe. 10.5.
o Joni 7.43. & W. 9.16. & W. 10.19.
p Joni 3.9.

kemudou, Kevaka [q]dou sa sega ni
kania na lewe ni Luve ni tamata,
ka gunuva na nona dra, sa sega vei
kemudou na bula. 54 [r]O koya sa
kania na lewequ, ka gunuva na
noqu dra, sa rawata na bula tawa
mudu; ia ka'u na vakaturi koya
cake e na siga maimuri. 55 Ni sa
kakana dina na lewequ, a sa ka-ni-
gunu dina na noqu dra. 56 O koya
sa kania na lewequ, ka gunuva na
noqu dra, [s]sa tu vei au, koi au
talega au sa tu vei koya. 57 Me
vaka sa bula tiko ko Tamaqu sa
talai au mai, au sa bula talega e na
vuku i Tamaqu; sa vaka talega
kina ko koya sa kani au, ena bula
e na vukuqu. 58 Sai koya oqo na
[t]madrai sa lako sobu mai lomalagi:
sa sega ni tautauvata kei na mana
sa kania ko ira na nomudou qase,
a ra sa mate ga: ko koya sa kania
na madrai oqo, ena bula ka tawa
mudu.
59 Sa vosataka na veika oqo ko
koya e na vale ni lotu, ni sa vaka-
tavuvuli tiko mai Kapenaumi.
60 [u]Era lewe vuqa vei ira na nona
tisaipeli ni ra rogoca era sa kaya,
A vosa dredre oqo: ko cei sa vaka-
bauta rawa? 61 Ni sa kila ko
Jisu e na lomana, ni ra sa vosaku-
drukudru na nona tisaipeli e na ka
oqo, sa kaya vei ira, Sa vakatara-
betaki kemudou na ka oqo, ne?
62 [v]Ena vakabekaevei kevaka dou
na raica na Luve ni tamata ni sa
lako cake ki na tikina ka tiko kina
eliu. 63 [w]Na yalo sa solia na bula:
na lewena sa sega ni yaga: a vosa
ka'u vosataka vei kemudou sa va-
kayalo, ka sa vu-ni-bula. 64 [a]Ia
ka so vei kemudou sa sega ni vaka-
bauta. [b]Ni sa kilai ira mai nai
vakatekivu ko Jisu era sa sega ni
vakabauti koya, kei koya ena soli
koya yani. 65 A sa kaya, [c]O koya
oqo ka'u a kaya kina vei kemudou,
Sa sega e dua na tamata sa lako
rawa mai vei au, kevaka sa sega ni
solia vua ko Tamaqu.
66 [d]A ka oqo era sa suka tani
kina e le vuqa vei ira na nona
tisaipeli, a ra sa sega tale ni lako
vata kaya. 67 Sa qai kaya ko
Jisu vei ira na lewe tinikarua, Dou
sa via lako tani talega koi kemu-
dou? 68 Sa qai kaya vua ko
Saimoni Pita, Kemuni na Turaga,

q Ma. 26.26.
r tiki. 27, 40. Joni 4.14.
s 1 Joni 3.24. & W. 4.15, 16.
t tiki. 49-51.
u tiki. 66. Ma. 11.6.
v Mari. 16.19. Joni 3.13. Caka. 1.9. Efe. 4.8.
w 2 Ko. 3.6.
a tiki. 36.
b Joni 2.24, 25. & W. 13.11.
c tiki. 44, 45.
d tiki. 60.

e Caka. 5. 20. keitou na lako vei cei? [e]sa tu ga
vei kemuni na vosa ni bula tawa
f Ma.16.16. Mari.8.29. Luke9.20. Joni 1.49. & W.11.27. mudu: 69 [f]ia keitou sa vakabauta
ka kila, ni sai Kemuni na Karisito,
na Luve ni Kalou bula. 70 Sa
g Luke6.13. kaya vei ira ko Jisu, [g]Au a sega
li ni digitaki kemudou na lewe
i Joni 13.27. tinikarua, [i]ia ka sa dua vei kemu-
dou sa nonai to na tevoro? 71 Sa
vosataki Jutasa Isikarioti, *na luve*
i Saimoni, ni sai koya oqo ena
soli koya yani, a sa dua vei ira
na le tinikarua ko koya.

7 *Sa bese ko Jisu ni muria na nodratou vosa na tacina,* 1–9. *Sa lako cake e Kalili ki na solevu ni vale vakacevaceva,* 10–13; *a sa vakatavuvuli e na vale ni soro,* 14–39. *Era sa veiletitaki Jisu na tamata,* 40–44. *Era cudru na Farisi ni sa sega ni tauri Jisu ko ira na tamata; a ra sa vunauci Nikotimo ni sa totaki Jisu,* 45–53.

IA ni sa oti na veika oqo, sa lako
voli ko Jisu e Kalili; ni sa
a Joni 5.16, 18. sega ni via lako voli e Jutia, [a]ni
ra sa via vakamatei koya ko ira
na kai Jutia.
b Vu. 23.34. 2 [b]A sa voleka na nodra soqoni
levu na kai Jutia, na solevu ni
c Ma.12.46. Mari.3.31. Caka. 1. 14. vale vakacevaceva. 3 [c]Sa qai kaya
vua ko iratou na tacina, Lako tani
eke, ka lako ki Jutia, me ra raica
talega na nomu tisaipeli na nomu
cakacaka ko sa kitaka. 4 Ni sa
sega e dua sa vinakata me kilai,
ka kitaka vuni e dua na ka. Ke-
vaka ko sa kitaka na veika oqo,
vakaraitaki iko kivei ira na kai
d Mari.3.21. vuravura. 5 Ni [d]ratou sa sega
talega ni vakabauti koya ko ira-
tou na tacina.
6 Sa qai kaya vei iratou ko Jisu,
e Joni 2. 4. & W. 8. 20. [e]Sa sega ni yaco mai na noqu
gauna: ia sa tautauvata vei ke-
f Joni 15.19. mudou na gauna kecega. 7 [f]Sa
sega ni cati kemudou rawa ko ira
na kai vuravura: ia era sa cati
g Joni 3. 19. au, [g]ni ka'u sa vakatakila ni sa ca
na nodrai valavala. 8 Dou lako
cake ki na solevu oqo; au sa bera
i Joni 8. 20. ni lako cake ki na solevu oqo; [i]ni
sa sega ni yaco mai na noqu gauna.
9 Ia ni sa vosataka oti na ka
oqo vei iratou, sa tiko *ga* ko koya
e Kalili.
10 Ia ni ratou sa lako cake na
tacina, sa qai lako cake talega
ko koya ki na solevu, e sega ni
vakarairai, ka vuni ga. 11 [j]Era j Joni 11.56.
sa qai vakasaqarai koya na kai
Jutia e na solevu, ka kaya, Sa
tiko maivei ko koya? 12 A [k]sa k Joni 9.16. & W.10.19.
vosataki koya lo vakalevu ko ira
na tamata: [l]sa kaya eso, A tamata l tiki. 40. Ma. 21. 46. Luke7.16. Joni 6.14.
vinaka ko koya: ka kaya eso tani,
E segai; sa lawakitaki ira ga na
tamata. 13 A sa sega e dua sa
vosataki koya votu, [m]ni ra sa re- m Joni 9.22. & W.12.42. & W.19.38.
revaki ira na kai Jutia.
14 Ia e na veimama ni gauna
ni solevu, sa lako cake ko Jisu
ki na vale ni soro, ka vakatavu-
vuli. 15 [n]A ra sa kurabui ko ira n Ma.13.54. Mari. 6.2. Luke4.22. Caka. 2.7.
na kai Jutia, ka kaya, E kila
vakaevei nai vola na tamata oqo,
ni sa sega ni vakatavulici?
16 Sa vosa vei ira ko Jisu, ka
kaya, [o]Sa sega ni noqu na noqui o Joni 3.11. & W. 8. 28. & W.12.49. & W.14.10, 24.
vakavuvuli, sa nona ga ka talai
au mai. 17 [p]Kevaka e dua na p Joni 8.43.
tamata sa via cakava na loma i
koya, ena kila se sa ka mai vua
na Kalou nai vakavuvuli, se'u
vosa vakai au ga. 18 [q]O koya sa q Joni 5.41. & W. 8. 50.
vosa vakai koya ga, sa vinakata
me dokai; ia ko koya sa vinakata
me dokai ko koya sa talai koya
mai, sa dina, a sa sega vua na
cala. 19 Sa [r]sega li ni solia vei r Lako. 24. 3. V. Rua. 33. 4. Joni 1. 17. Caka 7.38.
kemudou na vunau ko Mosese, a
sa sega e dua vei kemudou sa
muria na vunau? [s]Dou sa via s Ma. 12. 14. Mari. 3. 6. Joni 5.16, 18. & W. 10. 31, 39. & W.11.53.
vakamatei au e na vuku ni cava?
20 Era sa vosa na lewe vuqa,
ka kaya, [t]Sa curumi iko e dua na t Joni 8.48, 52. & W. 10. 20.
tevoro: ko cei sa via vakamatei
iko?
21 Sa vosa ko Jisu, ka kaya
vei ira, E dua bauga na caka-
caka ka'u a cakava, ia dou sa
kurabui kecega kina. 22 [u]Sa u Vu. 12. 3.
solia vei kemudou na veicili ko
Mosese; (ia ka sa sega ni vu
vei Mosese, [v]sa vu ga vei ira na v Al Va. 17. 10.
qase;) ia dou sa ciliva na tamata
e na siga ni vakacecegu: 23 ke-
vaka sa cilivi na tamata e na siga
ni vakacecegu, me kakua ni vaka-
cacani na vunau i Mosese; dou sa
cudruvi au beka, ni'u [w]sa vaka- w Joni 5. 8, 9, 16.
bula taucoko e dua na tamata e
na siga ni vakacecegu? 24 [a]Ka- a V. Rua. 1. 16. Vosa V. 24. 23. Joni 8. 15. Jeme. 2.1.
kua ni lewa me vaka na ka sa
rairai, dou lewa vakadodonu ga.
25 Sa qai kaya eso vei ira mai
Jerusalemi, Sa sega li ni koya oqo

era sa via vakamatea? 26 Ia ka
raica, sa vosa doudou, ka ra sa
sega ni kaya vua e dua na ka.
[b]Era sa kila dina na turaga ni sai
koya oqo na Karisito dina, se
segai? 27 [c]Ia na tamata oqo,
eda sa kila na vanua sa lako mai-
kina; ia na Karisito, ni sa lako
mai, sa sega e dua sa kila se lako
maivei ko koya.
28 Sa qai kaci ko Jisu, ni sa
vakatavuvuli tiko e na vale ni
soro, ka kaya, [d]Dou sa kilai au,
dou sa kila talega na vanua ka'u
sa lako maikina, [e]ia ka'u sa sega
ni lako mai vakai au ga, [f]ia sa
dina ko koya sa talai au mai, [g]ia
dou sa sega ni kilai koya: 29 [i]ia
ka'u sa kilai koya koi au: ni'u sa
lako maivei koya, a sa talai au
mai ko koya.
30 [j]Era sa qai via tauri koya:
ia [k]sa sega e dua sa tarai koya, ni
sa sega ni yaco na nona gauna.
31 [l]Ia sa lewe vuqa vei ira na
tamata era sa vakabauti koya, ka
kaya, Ni sa lako mai na Karisito,
ena kitaka li na cakacaka-mana e
vuqa cake e na veika oqori sa
kitaka ko koya oqo?
32 Ko ira na Farisi era sa ro-
goca ni sa vosataki koya lo va-
kaoqo ko ira na lewe vuqa; ia ko
ira na Farisi kei ira na bete levu
era sa tala eso na ovisa me ra
tauri koya. 33 Sa qai kaya vei
ira ko Jisu, [m]Au sa tiko vakalailai
ga kei kemudou, au na qai lako
vua ka talai au mai: 34 [n]dou na
vakasaqarai au, ia dou na sega
ni kunea: ia na vanua ka'u sa
tiko kina, dou sa sega ni lako
rawa kina.
35 Sa qai veikayaka ko ira na
kai Jutia, Ena lako beka kivei ko
koya, me da sega kina ni kunei
koya? ena lako beka vei ira na
[o]duiveiseyaki vei ira na kai Kirisi,
ka vakavulici ira na kai Kirisi?
36 A vosa cava beka oqo sa kaya
ko koya, Dou na vakasaqarai au,
ka sega ni kunea; ia na vanua
ka'u sa tiko kina, dou sa sega ni
lako rawa kina?
37 [p]E na siga maimuri, ko ya
sa levu e na solevu, sa tu ko
Jisu ka kaci, ka kaya, [q]Kevaka
e dua sa viagunu, me lako mai
vei au ka gunu. 38 [r]O koya sa

b tiki 48.
c Ma. 13. 55. Mari. 6. 3. Luke 4. 22.
d Joni 8. 14.
e Joni 5. 43. & W. 8. 42.
f Joni 5. 32. & W. 8. 26. Roma 3. 4.
g Joni 1. 18. & W. 8. 55.
i Ma. 11. 27. Joni 10. 15.
j Mark. 11. 18. Luke 19. 47. & W. 20. 19. Joni 8. 37.
k tiki. 44.
l Ma. 12. 23. Joni 3. 2. & W. 8. 30.
m Joni 13. 33. & W. 16. 16.
n Osea 5. 6. Joni 8. 21. & W. 13. 33.
o Aisea 11. 12. Jeme. 1. 1. 1 Pita 1. 1.
p Vu. 23. 36.
q Aisea 55. 1. Joni 6. 35. Vaka. 22. 17.
r V. Rua. 18. 15.

vakabauti au, me vaka sa tukuna
nai Vola *Tabu*, [s]ena dave mai na
ketena na veiuciwai ni wai bula.
39 [t]Ia na ka sa vosataka ko koya,
sai koya na Yalo *Tabu*, ko koya
ena yaco vei ira era sa vakabauti
koya; ni sa bera ni *soli* na Yalo
Tabu; [u]ni sa bera ni vakarokoro-
kotaki ko Jisu.
40 E le vuqa vei ira na tamata
ni ra sa rogoca na vosa oqo, era
sa kaya, [v]Sa dina sai koya oqo
na Parofita ko ya. 41 Sa kaya
eso tani, [w]Sai koya oqo na
Karisito. Ia sa kaya eso tani,
Oi, [a]ena lako mai Kalili na
Karisito? 42 [b]sa sega li ni tu-
kuna nai Vola *Tabu*, ni sa lako
mai na Karisito mai na kawa i
Tevita, ka mai Pecileema, [c]na
koro sa tiko kina ko Tevita?
43 [d]A ra sa veiletitaki koya na
lewe vuqa. 44 [e]A ra sa via tauri
koya eso; ia sa sega e dua sa
tarai koya.
45 Era sa qai lako mai na ovisa
vei ira na bete levu kei ira na
Farisi; a ra sa kaya vei ira, Dou
sa sega ni kauti koya mai e na
vuku ni cava? 46 Sa kaya ko
ira na ovisa, E [f]sega e dua na
tamata sa vosa me vaka na tamata
oqo. 47 Era sa qai kaya na
Farisi vei ira, Dou sa vakacalai
beka koi kemudou talega? 48 [g]Sa
vakabauti koya e dua vei ira na
turaga se vei ira na Farisi, se
segai? 49 ia era sa rusa na
tamata oqo era sa sega ni kila na
vunau.
50 Sa kaya vei ira ko Nikotimo,
[i]ko koya ka lako mai vua eliu, ka
sa dua vei ira,) 51 [j]Sa cudruva
beka na tamata na noda vunau,
ni sa sega ni rogoci koya mada
eliu, ka kila na ka sa cakava?
52 Era sa kaya vua, Ko iko talega
na kai Kalili, ne? mo vakasaqara
ka kila: [k]ni sa sega e dua na
parofita sa tubu mai Kalili.
53 A ra sa dui lako kecega ki
na nona vale.

8 *A yalewa sa dautagane*, 3–11. *Sa kaya ko Jisu sa rarama kei vuravura ko koya; a sa vakadinadinataka na nona vosa*, 12–32. *Sa veivosaki ko Jisu kei ira na Farisi*, 33–59.

s Vosa V. 18. 4. Aisea 12. 3. & W. 44. 3. Joni 4. 14.
t Aisea 44. 3. Joe. 2. 28. Joni 16. 7. Caka. 2. 17, 33, 38.
u Joni 12. 16. & W. 16. 7.
v V. Rua. 18. 15. Joni 1. 21. & W. 6. 14.
w Joni 4. 42. & W. 6. 69.
a tiki. 52. Joni 1. 46.
b Same 132. 11. Jere. 23. 5. Maika. 5. 2. Ma. 2. 5. Luke 2. 4.
c 1 Sam. 16. 1, 4.
d tiki. 12. Joni 9. 16. & W. 10. 19.
e tiki. 30.
f Ma. 7. 29.
g Joni 12. 42. Caka. 6, 7. 1 Ko. 1. 20, 26. & W. 2. 8.
i Joni 3. 2.
j V. Rua. 1. 17. & W. 17. 8. & W. 19. 15.
k tiki. 41. Aisea 9. 1, 2. Ma. 4. 15. Joni 1. 46.

IA sa lako ko Jisu ki na ulu-ni-
vanua ni veiolive.
2 Ia e na mataka caca sa lako
tale mai ko koya ki na vale ni soro,
a ra sa lako mai vei koya ko ira
kecega na tamata; a sa tiko sobu
ko koya, ka vakavulici ira.
3 Ia ko ira na vu-ni-vola kei
ira na Farisi era sa kauta mai vei
koya e dua na yalewa sa kune ni
sa dautagane; a ra sa vakaturi
koya e na *kedra* maliwa, 4 ka kaya
vua, Vakavuvuli, sa kune na ya-
lewa oqo ni sa dautagane, ni sa ia
a Vu. 20. 10 V. Rua. 22. 22. tiko: 5 [a]a sa vosa vei keda ko
Mosese e na vunau, me ra vaka-
viriki e na vatu ko ira sa vakaoqo:
ia ka cava ko sa kaya? 6 Era sa
vosa vakaoqo me veretaki koya
kina, me ra beitaki koya rawa. Ia
sa cuva sobu ko Jisu, ka vola na
soso e na nonai qaqalo. 7 Ia ni
ra sa tarogi koya tikoga, sa tu
cake ko koya, ka kaya vei ira,
b V. Rua. 17. 7. Roma 2. 1, 22. O [b]koya vei kemudou sa sega ni
valavala ca, me viriki koya mada
eliu e na vatu. 8 Sa qai cuva
sobu tale ko koya, ka vola na soso.
9 Ia ni ra sa rogoca, era sa lako
yadua ki tuba, sa liu na qase ka
muri kecega na tamata: ka tiko
duaduaga ko Jisu, a sa tu na ya-
lewa e matana. 10 Ia ni sa tu
cake ko Jisu, ka sega ni raica e
dua, na yalewa duaduaga, sa kaya
vua, Yalewa, sa evei ko ira oqori?
sa sega e dua sa lewai iko mo
cudruvi, ne? 11 A sa kaya ko
koya, Sa sega e dua, Turaga. A
c Luke 9.56. & W.12.14. Joni 3. 17. sa kaya vua ko Jisu, [c]Au sa sega
talega ni lewai iko mo cudruvi:
d Joni 5. 14. mo lako, ka [d]mo kakua ni vala-
vala ca tale.
12 Sa qai vosa tale vei ira ko
e Joni 1. 4, 5, 9. & W. 3. 19. & W. 9. 5. & W. 12. 35, 36, 46. Jisu, ka kaya, [e]Oi au na rarama
kei vuravura: ko koya sa muri au
ena sega ni lako e na butobuto,
ena tu ga vei koya na rarama ni
bula.
13 O ira na Farisi era sa qai
f Joni 5. 31. kaya vua, [f]O sa tukuni iko; sa
sega ni dina na nomui tukutuku.
14 Sa vosa ko Jisu, ka kaya vei
ira, Ia, kevaka ka'u sa tukuni au,
sa dina na noqui tukutuku: ni'u
sa kila na vanua ka'u sa lako
g Joni 7. 28. & W. 9. 29. maikina, ka lako yani kina; [g]ia
dou sa sega ni kila se'u lako mai-
i Joni 7. 24. vei, se'u lako kivei. 15 [i]Dou sa
lewa me vaka na ka sa rairai;
[j]au sa sega ni lewa e dua na ta- j Joni 3. 17. & W. 12. 47. & W. 18. 36.
mata. 16 Ia kevaka ka'u sa lewa,
sa dina 'na noqu lewa, [k]ni'u sa k Joni 16. 32.
sega ni tiko duaduaga, ia koi au
kei Tamaqu, ko koya sa talai au
mai. 17 [l]Sa volai talega e na l V. Rua. 17. 6. & W. 19. 15. Ma. 18. 16. 2 Ko. 13. 1. Ipe. 10. 28.
nomudou vunau, ni sa dina nai
tukutuku ni tamata e lewe rua.
18 E dua koi au ka'u sa tukuni
au, [m]a sa tukuni au ko Tamaqu, m Joni 5. 37.
ko koya sa talai au mai.
19 Era sa qai kaya vua, Evei
ko Tamamu? Sa kaya ko Jisu,
[n]Dou sa sega ni kilai au se n Joni 16. 3.
Tamaqu; [o]kevaka dou sa kilai au, o Joni 14. 7.
dou sa kilai Tamaqu talega.
20 Sa cavuta na vosa oqo ko
Jisu e na [p]vale ni yau, ni sa vaka- p Mark. 12. 41.
tavuvuli e na vale ni soro: [q]a sa q Joni 7. 30.
sega e dua sa tauri koya; [r]ni sa r Joni 7. 8.
sega ni yaco na nona gauna.
21 Sa qai kaya tale vei ira ko
koya, Au sa lako yani, ka [s]dou na s Joni 7. 34. & W. 13. 33.
vakasaqarai au, ia [t]dou na mate t tiki. 24.
e na nomudoui valavala ca: ia na
vanua ka'u sa lako kina, dou sa
sega ni lako rawa kina.
22 Era sa qai kaya na kai Jutia,
Ena vakamatei koya beka vakai
koya? ni sa kaya, Na vanua ka'u
sa lako kina, dou sa sega ni lako
rawa kina. 23 A sa kaya vei ira
ko koya, [u]Dou sa lako mai ra; au u Joni 3. 31.
sa lako mai cake: [v]dou sa vaka- v Joni 15. 19. & W. 17. 16. 1 Joni 4. 5.
vuravura: au sa sega ni vakavu-
ravura. 24 [w]O koya oqo ka'u a w tiki. 21.
kaya kina vei kemudou, Dou na
mate e na nomudoui valavala ca;
[a]kevaka dou sa sega ni vakadinata a Mark. 16. 16.
ni sai au, dou na mate e na nomu-
doui valavala ca.
25 Era sa qai kaya vua, Ko cei
ko iko? A sa kaya vei ira ko Jisu,
Sai koya ga ka'u a tukuna vei
kemudou mai nai vakatekivu. 26
Sa vuqa na ka me'u vosataka ka
lewai kemudou kina; [b]ia sa dina b Joni 7. 28.
ka koya sa talai au mai; [c]ia ka'u c Joni 3. 32. & W. 15. 15.
sa tukuna vei ira na kai vuravura
na veika ka'u a rogoca maivei
koya. 27 Era sega ni kila ni sa
vosataka na Tamana vei ira ko
koya.
28 Sa qai kaya vei ira ko Jisu,
[d]Ni dou sa laveta cake oti na Luve d Joni 3. 14. & W. 12. 32.
ni tamata, [e]dou na qai kila ni sai e Roma 1. 4.
au, [f]ni'u sa sega talega ni kitaka e f Joni 5. 19, 30.
dua na ka vakai au; ia [g]na ka ga g Joni 3. 11.

sa vakatavulici au kina ko Tama-
qu, sai koya ka'u sa vosataka. 29
[i]Ia sa tiko vata kei au ko koya sa
talai au mai: [j]sa sega ni biuti au
ko Tamaqu me'u tiko duaduaga:
ni'u sa [k]kitaka tikoga na ka sa
vinakata ko koya.
30 Ni sa cavuta tiko na vosa oqo
ko koya, [l]era sa lewe vuqa era sa
vakabauti koya. 31 Sa qai kaya
ko Jisu vei ira na kai Jutia era
sa vakabauti koya, Kevaka dou sa
muria tikoga na noqu vosa, dou sa
qai noqu tisaipeli dina; 32 ia dou
na kila na ka dina, [m]ia na ka dina
ena sereki kemudou.
33 Era sa kaya vua, Oi [n]kei-
mami na kawa i Eparaama, ka
sega e dua keimami a bobula
kina e na dua na gauna; ko sa
kaya vakacava, Dou na sereki?
34 Sa kaya vei ira ko Jisu, E
dina, e dina, au sa kaya vei kemu-
dou, [o]O koya yadua sai valavala ca
sa bobula ki nai valavala ca. 35
A [p]sa sega ni tiko vakadua e vale
na bobula; na luvena sa tiko vaka-
dua. 36 Ia kevaka [q]ena sereki
kemudou na Luvena dou na qai
sereki dina kina. 37 Au sa kila
dou sa kawa i Eparaama; [r]ia dou
sa via vakamatei au, ni sa sega ni
tiko e na lomamudou na noqu
vosa. 38 [s]Au sa vosataka na ka
ka'u a raica vei Tamaqu: ia dou sa
kitaka na ka dou a rogoca mai vei
koya na tamamudou.
39 Era sa vosa, ka kaya vua, [t]A
tama i keimami ko Eparaama.
Sa kaya vei ira ko Jisu, [u]Kevaka
dou sa luve i Eparaama, dou na
kitaka nai valavala i Eparaama.
40 Ia [v]dou sa qai via vakamatei
au, a tamata sa tukuna vei kemu-
dou na ka dina, [w]o koya ka'u a ro-
goca mai vua na Kalou; sa sega
ni kitaka na ka vakaoqo ko Epa-
raama. 41 Dou sa kitaka na nona
cakacaka na tamamudou.
Era sa qai kaya vua, Keimami
sa sega ni sucu e na dauyalewa:
e [a]dua bau na tama i keimami, na
Kalou.
42 Sa qai kaya vei ira ko Jisu,
[b]Kevaka sa Tamamudou na Kalou,
dou na lomani au: [c]ni'u sa tubu
mai vua na Kalou, ka lako mai
kina; [d]au sa sega ni lako walega
mai vakai au, ia sai koya sa talai

i Joni 14.10.
j tiki. 16.
k Joni 4. 34. & W. 5. 30. & W. 6. 38.
l Joni 7. 31. & W.10.42. & W.11.45.
m Roma 6. 14, 18, 22. Jeme. 1. 25. & W. 2. 12.
n Vu. 25. 42. Ma. 3. 9.
o Roma 6. 16. 2 Pita 2. 19.
p Kala. 4. 30.
q Roma 8.2. Kala. 5. 1.
r Joni 7. 19.
s Joni 3. 32. & W. 5. 19, 30. & W. 14. 10, 24.
t Ma. 3. 9.
u Roma 2. 28. & W. 9. 7. Kala. 3. 7, 29.
v Joni 7. 8.
w tiki. 26.
a Aisea 63. 16. & W. 64. 8. Mala. 1. 6.
b 1 Joni 5.1.
c Joni 16.27. & W. 17. 8, 25.
d Joni 5. 43. & W. 7. 28, 29.

au mai. 43 [e]A cava dou sa sega
kina ni kila na noqu vosa? ni
dou sa sega ni vakabauta rawa na
noqu vosa. 44 [f]A tamamudou na
tevoro, ia dou sa via kitaka na
gagadre ca ni tamamudou. Ko
koya na dauveivakamatei mai nai
vakatekivu, a [g]sa sega ni vaka-
bauta na ka dina, ni sa sega vei
koya na ka dina. Ni sa vosa lasu
ko koya, sa vosataka na ka sa tu
vua; ni sa daulasulasu ko koya,
ka sa vu ni ka oqo. 45 Ia koi au,
e na vuku ni'u sa tukuna vei ke-
mudou na ka dina, dou sa sega
ni vakadinati au. 46 Ko cei vei
kemudou sa vakadinadinataka ni'u
sa cala? Ia kevaka ka'u sa vosa
dina, dou sa sega ni vakadinati au
e na vuku ni cava? 47 [i]O koya
sa nona na Kalou sa rogoca na vosa
ni Kalou: oqo dou sa sega kina
ni rogoca, ni dou sa sega ni nona
na Kalou.
48 Era sa qai vosa ko ira na kai
Jutia, ka kaya vua, Sa sega li ni
keimami kaya dina, ni ko sa kai
Samaria, ka sa [j]curumi iko e dua
na tevoro?
49 Sa kaya ko Jisu, Sa sega ni
curumi au e dua na tevoro, ia ka'u
sa vakarokorokotaka na Tamaqu,
ia dou sa vakalialiai au ga: 50 [k]ia
ka'u sa sega ni vakasaqara me'u
vakarokorokotaki: sa dua sa va-
kasaqara ka lewa. 51 E dina e
dina, au sa kaya vei kemudou,
[l]Kevaka e dua sa vakabauta tiko-
ga na noqu vosa, ena sega sara
ni mate.
52 Era sa qai kaya vei koya ko
ira na kai Jutia, Keimami sa qai
kila sa curumi iko e dua na tevoro.
[m]Sa mate ko Eparaama kei ira
talega na parofita; ia ko sa kaya,
Kevaka e dua sa vakabauta tikoga
na noqu vosa, ena sega sara ni
mate. 53 Ko sa levu cake beka,
ka lailai sobu ko Eparaama na
tamada, ko koya sa mate? a ra
sa mate talega ko ira na parofita:
ko sa qisi iko mei cei?
54 Sa kaya ko Jisu, [n]Kevaka
ka'u sa vakarokorokotaki au, sa ka
wale na noqu veivakarokorokotaki:
[o]sai koya na Tamaqu sa vakaroko-
rokotaki au; ko koya dou sa kaya
sa nomudou Kalou: 55 ia [p]dou sa
sega ni kilai koya, ia ka'u sa kilai

e Joni 7. 17.
f Ma. 13. 38. 1 Joni 3. 8.
g Juta 6.
i Joni 10. 26. 1 Joni 4. 6.
j tiki. 52. Joni 7. 20. & W.10.20.
k Joni 5. 41. & W. 7. 18.
l Joni 5. 24. & W.11.26.
m Saka. 1. 5. Ipe. 11. 13.
n Joni 5. 31.
o Joni 5. 41. & W.16.14. & W.17.1. Caka. 3. 13.
p Joni 7. 28, 29.

koya koi au; ia kevaka ka'u sa
kaya, Au sa sega ni kilai koya, au
na lasulasu ga me vakataki kemu-
dou: ia ka'u sa kilai koya ga ka
vakabauta tikoga na nona vosa.
56 Sa [q]gadreva vakalevu sara ko
Eparaama na tamamudou me
raica na noqu gauna: [r]a sa raica,
ka reki.
57 Era sa qai kaya vei koya ko
ira na kai Jutia, Sa sega ni limasa-
gavulu na nomu yabaki, ia ko a
raici Eparaama, oi?
58 Sa kaya vei ira ko Jisu, E
dina, e dina, au sa kaya vei kemu-
dou, Ni sa bera ni sucu ko Epa-
raama, [s]au sa bula.
59 Era sa qai tomika eso na
vatu, me ra vakaviriki koya: ia sa
vunitaki koya ko Jisu, [t]ka sa curu
yani mai na vale ni soro.

q Luke 10. 24.
r Ipe. 11.13.
s Lako. 3. 14. Aisea 43. 13. Joni 17. 5, 24. Kolo. 1.17. Vaka. 1.8.
t Luke 4.30.

9 *Sa vakabula na tamata sa sucu mataboko ko Jisu; a ra sa cudru kina na Farisi, ka vakatatabui koya na tamata, a sa vunauci ira ko Jisu,* 1–41.

IA ni sa lako yani ko koya, sa
raica e dua na tamata sa sucu
mataboko. 2 A sa tarogi koya ko
ira na nona tisaipeli, ka kaya,
Vakavuvuli, [a]ko cei sai valavala
ca, a tamata oqo, se tamana kei
tinana, sa sucu mataboko kina ko
koya? 3 Sa kaya ko Jisu, Sa
sega ni valavala ca ko koya oqo,
se tamana kei tinana, [b]me vaka-
takilai ga na cakacaka ni Kalou e
na vukuna. 4 [c]Sa dodonu me da
kitaka na cakacaka i koya sa talai
au mai, ni sa siga toka: sa voleka
mai na bogi, sa sega ni cakacaka
rawa kina e dua na tamata. 5
Ni'u sa tiko e vuravura, [d]au sa
rarama kei vuravura.
6 Ni sa vosa vakaoqo ko koya,
[e]sa kasivita na qele, ka ulia vata
na soso kei nai kasivi, a sa boroya
kina na mata ni tamata mataboko,
7 a sa kaya vua, Laki tavoi e [f]nai
silisili ko Sailoama, (a kenai bale-
bale, Sa talaki.) [g]A sa lako yani,
ka tavoi, ka tale mai ka rai rawa.
8 Era sa qai kaya kina na lewe
ni koro, kei ira sa raici koya eliu ni
sa daukerekere, Sa sega li ni koya
oqo sa dautiko ka daukerekere?
9 Sa kaya eso, Sai koya oqo: ka
so tani, E segai, ia sa vakataki
koya: sa kaya ko koya, Sai au
ga. 10 Era sa qai kaya vua, Sa
rai rawa vakaevei na matamu?
11 Sa kaya ko koya, [i]Na tamata
sa vakatokai ko Jisu sa ulia na
soso, ka boroya na mataqu, ka
kaya vei au, Lako ki Sailoama,
ka tavoi: ia ka'u a laki tavoi, ka'u
sa qai rai rawa. 12 Era sa qai
kaya vua, Evei ko koya? Sa kaya
ko koya, Au sa sega ni kila.
13 Era sa qai kauti koya ka
mataboko eliu vei ira na Farisi.
14 Ia sa siga ni vakacecegu sa
ulia kina na soso ko Jisu, ka
basuka na matana. 15 Era sa qai
tarogi koya tale na Farisi, se sa
rai rawa vakaevei. A sa kaya vei
ira ko koya, Sa boroya na mataqu
ko koya e na soso, ka'u sa tavoi,
ka'u sa qai rai rawa. 16 Eso vei
ira na Farisi era sa qai kaya, A
tamata oqo sa sega ni tamata ni
Kalou, ni sa sega ni vakatabuya
na siga ni vakacecegu. [j]Eso tani
sa kaya, E cakava rawa vakaevei
na cakacaka-mana vakaoqo e dua
na tamatai valavala ca? [k]A ra sa
sega ni lomavata. 17 Era sa kaya
tale vua na tamata ka mataboko,
A cava ko sa kaya e na vukuna,
ni sa basuka na matamu? A sa
kaya ko koya, [l]A parofita ko koya.
18 Ia ko ira na kai Jutia era sa
sega ni vakadinata, ni sa mataboko
eliu ko koya, a sa rai rawa, ka ra
sa kacivi rau mada na tama i koya
sa rai rawa, kei na tinana: 19 a
ra sa tarogi rau, ka kaya, A luve-
mudrau oqo, drau sa kaya sa sucu
mataboko, ne? sa qai rai rawa
vakaevei oqo? 20 Erau sa vosa
vei ira ko tamana kei tinana, ka
kaya, Keirau sa kila ni sa luve i
keirau oqo, ka sa sucu mataboko:
21 ia keirau sa sega ni kila se sa
rai rawa vakaevei; se ko cei sa
basuka na matana, keirau sa sega
ni kila: sa tamata bula ko koya;
taroga: ena tukuni koya.
22 Erau sa vosa vakaoqo ko
tamana kei tinana, [m]ni rau sa re-
revaki ira na kai Jutia: ni ra sa
qai loma vata na kai Jutia, [n]me
vakatatabui mai na vale ni lotu
ko koya yadua sa vakatusa ni sa
Karisito ko koya oqo. 23 A ka
oqo erau sa kaya kina ko tamana

a tikt. 34.
b Joni 11. 4.
c Joni 4. 34. & W. 5. 19, 36. & W. 11. 9. & W. 12. 35. & W. 17. 4.
d Joni 1. 5, 9. & W. 3. 19. & W. 8. 12. & W. 12. 35, 46.
e Mari. 7.33. & W. 8. 23.
f Nie. 3. 15.
g Rai ki 2 Tui 5.14.
i Joni 6. 7.
j tikt. 33. Joni 3. 2.
k Joni 7. 12, 43. & W. 10. 19.
l Joni 4. 19. & W. 6. 14.
m Joni 7. 13. & W. 12.42. & W. 19.38.
n tikt. 34. Joni 16. 2.

kei tinana, Sa tamata bula ko koya; tarogi koya.

24 Era sa qai kaciva tale na tamata ka mataboko, ka kaya vua, [o]Vakarokorokotaka na Kalou: [p]keitou sa kila sa tamatai valavala ca ko koya oqori. 25 Sa vosa ko koya, ka kaya, Au sa sega ni kila, se sa tamatai valavala ca ko koya, se segai: e dua na ka ka'u sa kila, ni'u a mataboko eliu, au sa qai rai rawa.

26 Era sa qai kaya tale vua, A cava ka kitaka vei iko ko koya? ka basuka vakaevei na matamu? 27 Sa kaya vei ira ko koya, Au sa tukuna walega oqo vei kemudou, ia dou a sega ni vakarogoca: dou sa via rogoca tale e na vuku ni cava? dou sa vinakata beka mo dou yaco talega mo dou nona tisaipeli?

28 Era sa qai vakaliali koya, ka kaya, O iko sa nona tisaipeli: ia koi keimami keimami na tisaipeli i Mosese. 29 Keimami sa kila ni sa vosa vei Mosese na Kalou; ia na tamata oqo, [q]keimami sega ni kila se sa lako maivei ko koya. 30 Sa vosa na tamata, ka kaya vei ira, [r]Sa qai dua na ka vakurabui oqo, ni dou sa sega ni kila se sa lako maivei ko koya, ia sa basuka na mataqu ko koya. 31 [s]Eda sa kila sa sega ni rogoci ira na tamatai valavala ca na Kalou; ia kevaka sa daulotu vua na Kalou e dua na tamata, ka kitaka na nona lewa, sa rogoci koya oqo ko koya. 32 Sa sega ni rogo mai nai vakatekivu kei vuravura, ni sa dua sa basuka na matana e dua sa sucu mataboko. 33 Kevaka sa [t]sega ni lako mai vua na Kalou ko koya oqo, sa sega ni rawata e dua na ka. 34 Era sa vosa, ka kaya vua, [u]O iko la ko sa sucu sara e nai valavala ca, ia ko sa vakatavulici keimami oi? A [v]ra sa vakatatabui koya.

35 Sa rogoca ko Jisu ni ra sa vakatatabui koya: ia ni sa kunei koya, sa kaya vua, O sa vakabauta na [w]Luve ni Kalou, ne? 36 Sa vosa ko koya, ka kaya, O cei ko koya, Turaga, me'u vakabauti koya? 37 A sa kaya vua ko Jisu, O sa raici koya oti, ia [x]sai koya drau sa veivosaki kaya.

o Josu. 7. 19. 1 Sam. 6. 5.
p tiki. 16.
q Joni 8. 14.
r Joni 3. 10.
s Jobi. 27. 9. & W. 35. 12. Same 18. 41. & 34. 15. & 66. 18. Vosa V. 1. 28. & W. 15. 29. & W. 28. 9. Aisea 1. 15. Jere. 11. 11. & W. 14. 12. Isi. 8. 18. Maika. 3. 4. Saka 7. 13.
t tiki. 16.
u tiki. 2.
v tiki. 22.
w Ma. 14. 33. & W. 16. 16. Maki. 1. 1. Joni 10. 36. 1 Joni 5. 13.
x Joni 4. 26.

38 Sa qai kaya ko koya, Noqu Turaga, au sa vakabauta. A sa cuva vua.

39 A sa kaya ko Jisu, [b]Au sa lako mai ki vuravura oqo me'u lewa, [c]me ra rai rawa ko ira sa sega ni rai rawa, ia me ra mataboko ko ira sa rai.

40 Ko ira na Farisi ka tiko kaya era sa rogoca na veika oqo, [d]a ra sa kaya vua, Sa mataboko beka koi keitou talega? 41 Sa kaya vei ira ko Jisu, [e]Kevaka dou sa mataboko, sa sega na nomudou cala; ia dou sa qai kaya, Keitou sa rai; o koya sa tu ga kina na nomudou cala.

10

A vosa vakatautauvata ni bai ni sipi, 1–21. O ira na kai Jutia era sa tarogi Jisu, se sa Karisito ko koya, se segai, 22–38. Ni ra sa via tauri koya, sa lako yani ko Jisu ki tai kadua ni Joritani, 39–42.

E DINA, e dina, au sa kaya vei kemudou, O koya sa sega ni curu e katuba ni bai ni sipi, ia sa kaba cake e na tikina tani, sai koya oqo na daubutako ka daukovekove. 2 Ia ko koya sa curu e katuba, ko koya oqo nai vakatawa ni sipi. 3 Sa dolavi koya nai vakatawa ni katuba; a sa vakarogoca na domona ko ira na sipi: a sa kacivi ira na nona sipi e na yacadra ko koya, ka tuberi ira ki tautuba. 4 Ia ni sa kauti ira na nona sipi ki tautuba sa liutaki ira, a sa muri koya ko ira na sipi; ni ra sa kila na domona. 5 Ia era na sega ni muria na vulagi, era na dro tani ga vei koya; ni ra sa sega ni kila na domo ni vulagi.

6 Sa vosataka vei ira na vosa vakatautauvata oqo ko Jisu: a ra sa sega ni kila na veika sa vosataka vei ira ko koya.

7 Sa qai kaya tale vei ira ko Jisu, E dina, e dina, au sa kaya vei kemudou, Oi au na katuba ni sipi. 8 Ko ira kece sa liu mai vei au era sa daubutako ka daukovekove: a sa sega ni vakarogoca na nodra vosa na sipi. 9 [a]Oi au na katuba: kevaka sa curu kina e dua na tamata e na vukuqu, ena vakabulai, ka na daucuru mai ka daucuru yani, ka na kune kakana. 10 Sa

b Joni 5. 22, 27. Rai ki Joni 3. 17. & W. 12. 47.
c Ma. 13. 13.
d Roma 2. 19.
e Joni 15. 22, 24.
a Joni 14. 6. Efe. 2. 18.

sega ni lako wale mai na daubu-
tako, me butako ga, ka ravuravu,
ka vakarusa: au sa lako mai me
rawa vei ira na bula, ia me rawa
vakalevu sara. 11 [b]Oi au nai va-
katawa vinaka: sa solia na nona
bula nai vakatawa vinaka e na
vukudra na sipi. 12 Ia ko koya
sa voli na nona cakacaka, ka sega
ni koya nai vakatawa, ka sa sega
ni taukeni ira na sipi, sa raica na
wolifa ni sa lako tiko mai, [c]ka sa
biuti ira na sipi ko koya, ka dro;
a sa kati ira na wolifa, a sa vaka-
tolosevi *ira*: 13 *sa dro ko koya* sa
voli na nona cakacaka, ni sa vaka-
kina ko koya, ka ni sa sega ni dau-
nanumi ira na sipi. 14 Oi au nai
vakatawa vinaka: [d]ia ka'u sa kilai
ira sa noqu, ia ko ira sa noqu era
sa kilai au; 15 [e]me vaka sa kilai
au ko Tamaqu, ka me vaka ka'u sa
kilai Tamaqu: [f]ka'u sa solia talega
na noqu bula e na vukudra na sipi.
16 [g]Eso tani tale na noqu sipi, era
sa sega ni tiko e na bai oqo: sa
kilikili me'u kauti ira talega mai, a
ra na rogoca na domoqu; [i]ena qai
dua bau na qele ni sipi, *ka* dua bau
nai vakatawa. 17 A ka oqo sa
lomani au kina ko Tamaqu, [j]ni'u
sa solia na noqu bula, me'u kauta
tale. 18 Sa sega e dua sa kovea oqo
vei au, ia ka'u sa solia vakai au ga.
Au sa rawata me'u solia, [k]ia ka'u
sa rawata me'u kauta tale. [l]Ai
vunau oqo sa solia mai vei au ko
Tamaqu.
19 [m]Era sa qai veileti tale na kai
Jutia e na vuku ni vosa oqo. 20 A
sa lewe vuqa vei ira sa kaya, [n]Sa
curumi koya e dua na tevoro, a sa
lialia; dou sa rogoci koya e na
vuku ni cava? 21 Eso tani era
kaya, Sa sega ni vakaoqo na vosa
ni tamata sa curumi koya e dua na
tevoro: [o]sa rawata beka e dua na
tevoro me [p]basuka na mata ni
mataboko?

22 SA qai ia mai Jerusalemi na
solevu ni vakasavasavataki ni vale
ni soro, a sa vula i liliwa. 23 A sa
lako voli ko Jisu e na vale ni soro,
[q]e na varada nei Solomoni.
24 Era sa qai vakavolivoliti koya
na kai Jutia, ka kaya vua, A cava
so na kena dede ko sa sega ni va-
kataudeitaka kina na loma i kei-

b Aisea 40. 11. Isi. 34. 12, 23. & W. 37. 24. Ipe. 13. 20. 1 Pita 2. 25. & W. 5. 4.
c Saka. 11. 16, 17.
d 2 Timo. 2. 19.
e Ma. 11. 27.
f Joni 15. 13.
g Aisea 56. 8.
i Isi. 37. 22. Efe. 2. 14. 1 Pita 2. 25.
j Aisea 53. 7, 8, 12. Ipe. 2. 9.
k Joni 2. 19.
l Joni 6. 38. & W. 15. 10. Caka. 2. 24, 32.
m Joni 7. 43. & W. 9. 16.
n Joni 7. 20. & W. 8. 48, 52.
o Lako. 4. 11. Same 94. 9. & 146. 8.
p Joni 9. 6, 7, 32, 33.
q Caka. 3. 11. & W. 5. 12.

mami? kevaka ko sai koya na
Karisito, tukuna vakamacala mai
vei keimami.
25 Sa kaya vei ira ko Jisu, Au a
tukuna vei kemudou, ia dou sa sega
ni vakadinata: a [r]cakacaka ka'u sa
kitaka e na yaca i Tamaqu, o koya
oqo sa vakadinadina vei au. 26 Ia
[s]dou sa sega ni vakadinata, ni dou
sa sega ni noqu sipi. 27 [t]Sa rogoca
na noqu vosa ko ira na noqu sipi,
ia ka'u sa kilai ira, ka ra sa muri
au: 28 ia ka'u sa solia vei ira na
bula tawa mudu, [u]ia era na sega
sara ni rusa, se dua e kaliraki ira
mai na ligaqu. 29 [v]A Tamaqu,
[w]ko koya sa soli *ira* vei au, sa ua-
sivia na ka kecega: a sa sega e
dua sa rawata me kaliraki *ira* mai
na liga i Tamaqu. 30 [a]Keirau sa
dua bauga kei Tamaqu.
31 [b]Sa qai tomitomika tale na
vatu ko ira na kai Jutia, me ra
vakaviriki koya.
32 Sa kaya vei ira ko Jisu, E
vuqa na cakacaka vinaka ka'u a
vakatakila vei kemudou maivei
Tamaqu; a cava na cakacaka vei
ira oqo dou sa vakaviriki au kina?
33 Sa kaya vua ko ira na kai Jutia,
Sa segai e na vuku ni cakacaka
vinaka keimami sa vakaviriki iko
kina; e na vuku ga ni nomu vosa-
vakacacataka na Kalou; e na vuku
talega ni ko sa tamata ga, [c]ka sa
qisi iko mo Kalou.
34 Sa kaya vei ira ko Jisu, [d]Sa
sega li ni volai e na nomudou
vunau, Au a kaya, Dou sa kalou?
35 Kevaka sa vakatokai ira me
kalou ko koya, [e]ni sa yaco vei ira
na vosa ni Kalou, (a sa sega ni biu
wale rawa nai Vola *Tabu;*) 36 [f]dou
sa kaya li vua sa lesia na Tamaqu,
[g]ka tala ki vuravura, Ko sa vosa-
vakacacataka na Kalou: [i]n'iu sa
kaya, [j]Oi au *na* Luve ni Kalou?
37 [k]Kevaka ka'u sa sega ni kitaka
na cakacaka i Tamaqu, kakua ni
vakabauti au: 38 ia kevaka ka'u
sa kitaka, [l]dou vakadinata na ca-
kacaka, kevaka dou sa sega ni va-
kabauti au; mo dou kila kina, ka
vakadinata, [m]ni sa tiko vei au ko
Tamaqu, ka'u sa tiko vei koya koi
au.
39 [n]Era sa qai via tauri koya
tale: a sa lako tani ko koya mai na
ligadra.

r tiki. 38. Joni 3. 2. & W. 5. 36.
s Joni 8. 47. 1 Joni 4. 6.
t tiki. 4, 14.
u Joni 6. 37. & W. 17. 11, 12. & W. 18. 9.
v Joni 14. 28.
w Joni 17. 2, 6.
a Joni 17. 11. 22.
b Joni 8. 59.
c Joni 5. 18.
d Same 82. 6.
e Roma. 13. 1.
f Joni 6. 27.
g Joni 3. 17. & W. 5. 36, 37. & W. 8. 42.
i tiki. 30. Joni 5. 17, 18.
j Luke 1. 35. Joni 9. 35, 37.
k Joni 15. 24.
l Joni 5. 36. & W. 14. 10, 11.
m Joni 14. 10, 11. & W. 17. 21.
n Joni 7. 30, 44. & W. 8. 59.

40 A sa lako tale yani ko koya ki tai kadua ni Joritani, [o]ki na yasana sa veipapitaisotaki kina eliu ko Joni: a sa tiko kina. 41 A sa lewe vuqa era sa lako vua, ka ra kaya, Sa sega ni kitaka e dua na ka-mana ko Joni: [p]ia sa dina ga na ka kecega sa vosataka ko Joni e na vuku ni tamata oqo. 42 [q]A ra sa lewe vuqa sa vakabauti koya maikea.

o Joni 1. 28.
p Joni 3. 30.
q Joni 8. 30. & W. 11. 45.

11

Sa vakaturi Lasarusa cake tale mai na mate ko Jisu, 1–44. Era sa lewe vuqa na kai Jutia sa vakabauta, 45, 46. Sa bosei Jisu ko ira na bete levu kei ira na Farisi, ka sa vunitaki koya ko Jisu, 47–54. Era sa vakasaqarai koya me vakamatea, 55–57.

IA sa dua na tamata sa tauvi-mate, ko Lasarusa, na kai Pecani, a [a]nodrau koro ko Meri kei Marica na tuakana. 2 [b]Ia ko Meri oqo sa lumuta na Turaga e na waiwai, ka solota na yavana e na drau ni uluna, a sa tauvi-mate na ganena ko Lasarusa. 3 Oqo sa talaki kina vei koya koi rau na ganena, ka kaya, Kemuni na Turaga, raica, ko koya ko sa lomana sa tauvi-mate.

4 Ia ni sa rogoca ko Jisu, sa kaya, Ena sega ni ciba e na mate oqo ko koya, ia [c]ena vakarokorokotaki kina na Kalou, ena vakarokorokotaki talega kina na Luve ni Kalou.

5 A sa daulomani Marica ko Jisu, kei tacina, kei Lasarusa. 6 Ni sa qai rogoca ko koya ni sa tauvi-mate, [d]sa tiko bogi rua tale e na tikina ko ya. 7 Sa oti oqo sa qai kaya vei ira na tisaipeli, Me da lako tale ki Jutia. 8 Sa kaya vua ko ira na tisaipeli, Vakavuvuli, [e]era a via vakaviriki iko edaidai walega e na vatu ko ira na kai Jutia; ia ko sa baci lako tale ki na tikina ko ya? 9 Sa kaya ko Jisu, Sa sega li ni tinikarua na aua e na dua na siga? [f]kevaka sa lako e dua e na siga, sa sega ni tarabe ko koya, ni sa raica na rarama kei vuravura oqo: 10 [g]ia kevaka sa lako e dua e na bogi, sa tarabe ko koya ni sa sega ni tu vua na rarama.

11 Sa vosataka na ka oqo ko koya: ia ka oti sa qai kaya vei ira, [i]Sa moce na wekada ko Lasarusa; ia ka'u sa lako me'u vakayadrati koya. 12 Sa qai kaya ko ira na nona tisaipeli, Kemuni na Turaga, kevaka sa moce ga ko koya, ena bula. 13 Ia sa vosataka na nona mate ko Jisu: ka ra sa nanuma sa vosataka ko koya na vakacegu ni moce. 14 Sa qai tukuna vakamacala vei ira ko Jisu, Sa mate ko Lasarusa: 15 ia ka'u sa reki e na vukumudou ni'u a sega ni tiko kina, mo dou vakabauta; ia me da lako ga vua.

16 Sa qai kaya ko Tomasi, o koya sa vakatokai ko Titimo, vei ira na nonai caba na tisaipeli, Me da lako talega, me da mate vata kaya.

17 Ni sa lako mai ko Jisu, sa qai kila ni sa koto bogi va ko koya e nai bulubulu.

18 A sa voleka ki Jerusalemi ko Pecani, a kena yawa e rua beka na maili. 19 Ia sa lewe vuqa na kai Jutia era a lako mai kivei Marica kei Meri, me ra vakacegui rau e na vuku ni ganedrau. 20 Ni sa qai rogoca ko Marica sa lako mai ko Jisu, sa laki tavaki koya: ia sa tiko ga e vale ko Meri.

21 Sa qai kaya vei Jisu ko Marica, Kemuni na Turaga, kevaka ko ni a tiko eke, sa sega ni ciba na ganequ: 22 [j]ia ka'u sa kila ena solia vei kemuni edaidai na Kalou na ka kecega ko ni sa kerea vua na Kalou. 23 Sa kaya vua ko Jisu, Ena tu cake tale na ganemu. 24 Sa kaya vua ko Marica, [k]Au sa kila ena tu cake tale ko koya e na siga maimuri era na tu cake tale kina na mate. 25 Sa kaya vua ko Jisu, [l]Oi au na vu ni tu-cake-tale, [m]kei na vuni-bula: [n]ko koya sa vakabauti au, kevaka sa mate, ena bula ga: 26 ia ko koya yadua sa bula ka vakabauti au, ena sega sara ni mate. Ko sa vakadinata na ka oqo, se segai? 27 Sa kaya vua ko koya, Io, na Turaga: [o]au sa vakadinata ni sa Karisito koi kemuni, na Luve ni Kalou, ko koya sa dodonu me lako mai ki vuravura.

28 Ia ni sa vosa vakaoqo ko koya, sa lako yani, ka kaciva lo

a Luke 10. 38, 39.
b Ma. 26. 7. Mari. 14. 3. Joni 12. 3.
c tiki. 40. Joni 9. 3.
d Joni 10. 40.
e Joni 10. 31.
f Joni 9. 4.
g Joni 12. 35.
i Rai ki V. Rua. 31. 16. Tani. 12. 2. Ma. 9. 24. Caka. 7. 60. 1 Ko. 15. 18, 51.
j Joni 9. 31.
k Luke 14. 14. Joni 5. 29.
l Joni 5. 21. & W. 6. 39, 40, 44.
m Joni 1. 4. & W. 6. 35. & W. 14. 6. Kolo. 3. 4. 1 Joni 1. 1, 2. & W. 5. 11.
n Joni 8. 56. 1 Joni 5. 10.
o Ma. 16. 16. Joni 4. 42. & W. 6. 14, 69.

na tacina ko Meri, ka kaya, Sa
lako mai nai Vakavuvuli, a sa
tarogi iko. 29 Ni sa qai rogoca
ko koya, sa cavu tu sara, ka lako
yani vua. (30 A sa bera ni curu
ki na koro ko Jisu, sa tiko ga e
na vanua erau sa veitata kina kei
p tiki. 19. Marica.) 31 [p]Ko ira na kai Jutia
era sa tiko vata kei Meri e vale,
ka vakacegui koya, ni ra sa raica
sa tu cake sara ko koya, ka lako
yani, era sa muri koya, ni ra
nanuma, Sa lako ki nai bulubulu
ko koya me tagi maikea.

32 Ni sa qai yaco ko Meri ki na
vanua sa tiko kina ko Jisu, ka raici
koya, sa cuva sobu ki na yavana,
q tiki. 21. ka kaya vua, [q]Kemuni na Turaga,
kevaka ko ni a tiko eke, sa sega
ni ciba na ganequ. 33 Ni sa qai
raica ko Jisu na nona tagi, kei na
nodra tagi na kai Jutia era sa lako
vata kaya mai, sa vutugu ko koya
e na yalona, a sa rarawa na loma-
na, 34 ka kaya, Evei na vanua
dou a buluti koya kina? Era sa
kaya vua, Turaga, ni lako mai
r Luke 19. 41. mo ni raica. 35 [r]Sa tagi ko Jisu.
36 Era sa qai kaya na kai Jutia,
Raica na kena levu ni nona loloma
vei koya! 37 Ia eso vei ira sa
kaya, Sa sega beka ni rawata ko
s Joni 9. 6. koya oqo, [s]ko koya sa basuka na
mata ni mataboko, me lewa talega
me kakua ni mate na tamata oqo?

38 Sa qai vutugu tale e na
yalona ko Jisu, ka lako mai ki
nai bulubulu. Ia sa dua na qara-
vatu, ka sa kenai sogo e dua na
vatu. 39 Sa kaya ko Jisu, Dou
kauta tani na vatu. Sa kaya vua
ko Marica, a gane i koya sa mate,
Kemuni na Turaga, sa na bona ko
koya: ni sa qai bogi va na nona
t tiki. 4. 23. *mate*. 40 Sa kaya vua ko Jisu, [t]Au
a sega li ni kaya vei iko, ni ko na
raica na kaukauwa ni Kalou, keva-
ka ko sa vakabauta? 41 Era sa
qai kauta tani na vatu.

A sa ta cake ko Jisu, ka kaya,
Na Tamaqu, au sa vakavinavinaka
vei iko ni ko a rogoci au mai: 42
ia ka'u sa kila ni ko sa rogoci au
u Joni 12. 30. tikoga [u]ia ka'u sa vosa e na vuku-
dra na tamata sa tiko eke, me ra
vakadinata ni ko sa talai au mai.
43 Ia ni sa vosa oti vakaoqo, sa
kaci e na domo levu, Lasarusa,
lako mai. 44 Ia ko koya ka mate

sa lako mai, ka viviraki tu na
ligana kei na yavana e nai sole ni
mate: [v]ka viviraki na uluna e na v Joni 20. 7.
dua nai tavoi. Sa kaya vei ira ko
Jisu, Dou sereki koya, ka laiva me
lako.

45 A ra sa lewe vuqa vei ira na
kai Jutia sa lako mai vei Meri, [w]ni w Joni 2. 23. & W. 10. 42. & W. 12. 11. 18.
ra sa raica na ka sa kitaka ko Jisu,
era sa vakabauti koya. 46 Ia ko
ira eso sa lako yani vei ira na
Farisi, ka tukuna vei ira na ka
sa cakava ko Jisu.

47 [a]Sa qai soqoni vata ko ira a Same 2. 2. Ma. 26. 3. Mari. 14. 1. Luke 22. 2.
na bete levu kei ira na Farisi me
ra bosea, a ra sa kaya, [b]A cava b Joni 12. 19. Caka. 4. 16.
mada me da kitaka? ni sa cakava
na cakacaka-mana e vuqa na ta-
mata oqo. 48 Kevaka eda sa
weletaki koya vakaoqo, era na
vakabauti koya na tamata kecega:
era na qai lako mai na kai Roma,
ka kovea na noda koro kei na noda
matanitu. 49 A sa dua vei ira,
[c]ko Kaiafa, ko koya sa bete levu e c Luke 3. 2. Joni 18. 14. Caka. 4. 6.
na yabaki ko ya, sa kaya vei ira,
Dou sa sega ni kila e dua na ka,
50 [d]se vakananuma ni sa yaga vei d Joni 18. 14.
keda me mate e dua na tamata e
na vukudra na tamata, ka me
kakua ni rusa na matanitu tau-
coko. 51 A sa sega ni vosataka
na ka oqo ko koya vakataki koya:
ia ni sa bete levu e na yabaki ko
ya, sa parofisai ko koya ni na
mate ko Jisu e na vuku ni mata-
nitu ko ya; 52 [e]ka segai e na vuku e Aisea 49. 6. 1 Joni 2. 2.
ni matanitu duaduaga ko ya, [f]me f Joni 10. 16. Efe. 2. 14-17.
vakasoqoni ira vata talega na luve
ni Kalou era sa duiveiseyaki me
ra dua bau.

53 Mai na siga ko ya era sa
qai bosei koya me ra vakamatea.
54 [g]O koya oqo sa sega kina ni g Joni 4. 1, 3. & W. 7. 1.
lako votu tiko ko Jisu e na kedra
maliwa na kai Jutia; a sa lako
yani maikea ki na vanua sa voleka
ki na veikau, ki na dua na koro na
yacana [i]ko Ifireimi, a sa tiko kina i Rai ki 2 Vei. 13. 19.
kei ira na nona tisaipeli.

55 A [j]sa voleka na nodra so j Joni 2. 13. & W. 5. 1. & W. 6. 4.
levu ni lako-sivia na kai Jutia: a
ra sa lewe vuqa sa lako cake ki
Jerusalemi, mai vanua, ni sa bera
na solevu ni lako-sivia, me ra
vakasavasavataki ira. 56 [k]A ra k Joni 7. 11.
sa qai vakasaqarai Jisu, ka veivo-
saki vakai ira ga, ni ra sa tu e na
vale ni soro, A cava dou vakana-

numa? ena lako mai ko koya ki
na solevu se segai? 57 Ia sa
vakarota ko ira na bete levu kei
ira na Farisi, kevaka e dua sa kila
na vanua sa tiko kina ko koya,
me tukuna mai, me ra qai tauri
koya.

12 *Sa lumuta na yava i Jisu ko Meri*, 1–8. *E lewe vuqa na tamata sa lako mai me raici Lasarusa*, 9–11. *Sa lako ko Jisu ki Jerusalemi*, 12–19. *Sa via raici Jisu eso maivei ira na veimatanitu tani*, 20–22. *Sa vakatakila mai na nona mate ko Jisu*, 23–36. *Era sa loma butobuto na kai Jutia*, 37–41. *Eso na turaga era sa vakabauti Jisu, a ra sa sega ni tukuna*, 42–50.

SA vo e ono na bogi me qai ia na
kana vata ni lako-sivia, sa qai
a Joni 11. 1, 43. lako mai ko Jisu ki Pecani, [a]sa tiko
kina ko Lasarusa, ka mate oliu ko
koya ka vakatura cake tale mai na
b Ma. 26. 6. Mari. 14. 3. mate ko koya. 2 [b]A ra sa cakava
kina na kenai vakayakavi; a sa
qarava ko Marica: a sa dua vei ira
sa kana vata kaya ko Lasarusa.
c Luke 10. 38, 39. Joni 11. 2. 3 Sa qai kauta mai ko [c]Meri e
dua na paudi waiwai talei sara, a
narita dina, ka lumuta na yava i
Jisu, ka solota na yavana e na
drau ni uluna: ka curuoso na vale
e nai boi ni waiwai.
4 Sa qai kaya e dua vei ira na
nona tisaipeli, ko Jutasa Isikarioti,
ko koya ena soli koya yani, 5 Ena
cava sa sega ni volitaki na waiwai
oqo e na pene e tolu na drau, ka
soli vei ira na dravudravua? 6 Sa
sega ni nona nanumi ira na dravu-
dravua, sa vosa kina vakaoqo ko
koya; e na vuku ga ni sa dau-
d Joni 13. 29. butako, [d]ka taura na taga i lavo, a
sa kauta na ka sa biu kina. 7 Sa
qai kaya ko Jisu, Laivi koya ga:
sa maroroya na ka oqo ko koya
e Ma. 26. 11. Mari. 14. 7. ki na siga ka'u na bulu kina: 8 [e]ka
sa tiko vakadua kei kemudou ko
ira na dravudravua; ia koi au,
ka'u sa sega ni tiko vakadua kei
kemudou.
9 Ia sa lewe vuqa sara vei ira
na kai Jutia, ni ra sa kila sa tiko
maikina ko koya, era sa lako mai,
sa segai e na vuku i Jisu ga, ka me
f Joni 11. 43, 44. ra raici Lasarusa talega, [f]ko koya
ka vakatura cake tale mai na mate
g Luke 16. 31. ko koya. 10 [g]Ia ko ira na bete
levu era sa bose vata me ra vaka-
matei Lasarusa talega: 11 [i]ni ra i tiki. 18. Joni 11. 45.
sa lewe vuqa na kai Jutia sa lako
yani e na vukuna, ka vakabauti
Jisu.
12 [j]E na mataka e lewe vuqa j Ma. 21. 8. Mari. 11. 8. Luke 19. 35, 36.
sara era sa lako mai ki na kana
vata, ni ra sa rogoca sa lako mai
ki Jerusalemi ko Jisu, 13 era sa
kauta na drau ni niu, a ra sa lako
yani me veitavaki kaya, ka kaci-
vaka, [k]Osana! sa kalougata na k Same 118. 25, 26.
nodra Tui na Isireli, ko koya sa
lako mai e na yaca ni Turaga.
14 [l]Ia ko Jisu, ni sa kunea e l Ma. 21. 7.
dua na luve ni asa, sa vodoka;
me vaka sa volai, 15 [m]Oi kemuni m Saka. 9. 9.
sa toka mai Saioni, kakua ni rere:
raica, sa lako mai na nomuni Tui,
ka vodo tu e na dua na luve ni
asa. 16 [n]Ia na veika oqo era sa n Luke 18. 34.
sega mada ni kila ko ira na nona
taisapeli: [o]ia ni sa vakarokoroko- o Joni 7. 39.
taki oti ko Jisu, era [p]sa qai nanuma p Joni 14. 26.
ni sa volai ko koya e na veika oqo,
a ra sa kitaka vua na veika oqo.
17 Ko ira na lewe vuqa era sa
tiko kaya ni sa kacivi Lasarusa
mai nai bulubulu, ka vakaturi koya
cake tale mai na mate, era sa
tukuna. 18 [q]E na vuku ni ka oqo q tiki. 11.
sa veitavaki kaya talega na lewe
vuqa, ni ra sa rogoca sa cakava
na ka-mana oqo ko koya. 19 O
ira na Farisi era sa qai kaya
vakai ira, [r]Dou sa kila beka ni dou r Joni 11. 47, 48.
sa sega ni rawata e dua na ka?
raica, sa muri koya na kai vura-
vura kecega.
20 [s]Ia sa so mai na veimatanitu s Caka. 17. 4.
tani, [t]era sa lako cake mai ki na t 1 Tui. 8. 41, 42. Caka. 8. 27.
solevu me ra soro: 21 ko ira oqo
era sa lako mai vei Filipi, a [u]kai u Joni 1. 44.
Peciseita e Kalili, ka tarogi koya,
ka kaya, Keitou via raici Jisu,
saka. 22 Sa lako ko Filipi, ka
tukuna vei Adriu ia koi rau ko
Adriu kei Filipi, erau sa tukuna
vei Jisu.
23 A sa vosa vei rau ko Jisu, ka
kaya, [v]Sa qai yaco mai na gauna v Joni 13. 32. & W. 17. 1.
me vakarokorokotaki kina na Luve
ni tamata. 24 E dina, e dina, au
sa kaya vei kemudou, [w]Kevaka w 1 Ko. 15. 36.
ena sega ni mate na vua ni siia ni
sa lutu ki na qele, sa tiko duadua-
ga; ia kevaka sa mate, sa vua
vakalevu. 25 [a]O koya sa lomana a Ma. 10. 39. & W. 16. 25. Mari. 8. 35. Luke 9. 24. & W. 17. 33.
na nona bula, ena vakayalia; ia

ko koya sa cata na nona bula e
vuravura oqo, ena maroroya ki
na bula tawa mudu. 26 Kevaka
sa qaravi au e dua, me muri au
ga; [b]ia na vanua ka'u sa tiko kina,
ena tiko talega kina ko koya sa
qaravi au: ia kevaka sa qaravi au
e dua, ena vakarokorokotaki koya
ko Tamaqu. 27 [c]Sa qai rarawa
na lomaqu; ia ka cava me'u kaya?
Na Tamaqu, vakabulai au mai na
gauna oqo; [d]ia na ka oqo ka'u sa
lako mai kina ki na gauna oqo.
28 Na Tamaqu, vakarokorokotaka
na yacamuni.
[e]Sa qai rogo mai e dua na vosa
mai lomalagi, Au sa vakarokoro-
kotaka, ka'u na vakarokorokotaka
tale. 29 Ko ira na lewe vuqa ka
tiko ka rogoca, era sa kaya sa
kurukuru: sa kaya eso tani, Sa
dua na agilose sa vosa vei koya.
30 Sa vosa ko Jisu, [f]ka kaya, Sa
sega ni lako mai na vosa oqo e na
vukuqu, e na vukumudou ga. 31
Sa qai lewai ko ira na kai vuravura
oqo: [g]sa qai biu ki tautuba na
turaga ni vuravura oqo. 32 [i]Ia
ni'u sa laveti cake mai vuravura,
au [j]na vakayarayarataki ira na
tamata kecega kivei au. 33 [k]Ia
sa vosataka na ka oqo ko koya,
me vakatakila na mate ena mate
kina ko koya.
34 Sa kaya vua na lewe vuqa,
[l]Keimami a rogoca mai na vunau
ni sa tiko vakadua na Karisito; ia
ko sa kaya vakacava, Ena laveti
cake na Luve ni tamata? ko cei
na Luve ni tamata oqo? 35 Sa
qai kaya vei ira ko Jisu, [m]Sa tiko
vakalailai ga vei kemudou na ra-
rama: [n]dou lako ni sa tu vei
kemudou na rarama, de yacovi
kemudou na butobuto: [o]ia ko
koya sa lako e na butobuto, sa
sega ni kila se sa lako kivei. 36
Ni sa tu vei kemudou na rarama,
dou vakabauta na rarama, [p]mo
dou yaco me luve ni rarama.
Sa vosataka na veika oqo ko
Jisu, ka qai lako yani, [q]ka vuni-
taki koya vei ira.
37 Ia e dina ga sa cakava ko
koya e matadra e vuqa na ka-
mana, a ra sa sega ga ni vaka-
bauti koya: 38 me vakayacori
kina na ka sa vosataka ko Aisea
na parofita, ka vaka,

b Joni 14. 3. & W.17.24. 1 Cesa. 4. 17.
c Ma. 26. 38, 39. Luke 12. 50. Joni13.21.
d Luke 22. 53. Joni18.37.
e Ma. 3. 17.
f Joni 11.42.
g Ma. 12. 29. Luke 10. 18. Joni14.30. & W.16.11. Caka. 26. 18. 2 Ko. 4. 4. Efe. 2. 2. & W. 6. 12.
i Joni 3. 14. & W. 8. 28.
j Roma 5. 18. Ipe. 2. 9.
k Joni18.32.
l Same 89. 36, 37. & W. 110. 4. Aisea 9. 7. & W. 53. 8. Isi. 37. 25. Tani. 2. 44. & W. 7. 14, 27. Maika. 4. 7.
m Joni 1. 9. & W. 8. 12. & W. 9. 5.
n Jere. 13. 16. Efe. 5. 8.
o Joni11.10. i Joni 2. 11.
p Luke16.8. Efe. 5. 8. 1 Cesa. 5. 5. 1 Joni 2. 9-11.
q Joni 8. 59. & W.11.54.

[r]I Jiova, ko cei sa vakabauta
na neitoui tukutuku?
A sa vakatakilai vei cei na
liga i Jiova?
39 A ka oqo era sa sega kina ni
vakabauta rawa; ni sa kaya tale
ko Aisea,
40 [s]Sa vakamatabokotaka na
matadra, ka vakaukauwata-
ka na lomadra ko koya:
Me kakua ni rai na matadra,
se kila na lomadra,
Ka saumaki mai,
Ka me'u vakabulai ira.
41 [t]Sa vosataka na veika oqo ko
Aisea, ni sa raica na nona serau, ka
tukuni koya.
42 Ia sa lewe vuqa vei ira talega
na turaga era sa vakabauti koya,
[u]ia, e na vukudra na Farisi, era sa
sega ni tukuna, de ra sa vakatata-
bui mai na vale ni lotu: 43 [v]ni ra
sa vinakata vakalevu me vakaro-
korokotaki ira ko ira na tamata,
ka vakalailai ga me vakarokoroko-
taki ira na Kalou.
44 Sa qai kaci ko Jisu, ka kaya,
[w]O koya sa vakabauti au, sa sega
ni vakabauti au ga, sa vakabauti
koya talega sa talai au mai: 45 [a]ia
ko koya sa raici au, sa raici koya
sa talai au mai. 46 [b]Au sa lako
mai ki vuravura me'u kena rarama,
me kakua ni tiko e na butobuto ko
koya yadua sa vakabauti au. 47
Ia kevaka e dua sa rogoca na noqu
vosa, ka sega ni vakabauta, [c]au sa
sega ni lewai koya: [d]ni'u sa sega
ni lako mai me'u lewai ira na kai
vuravura, me'u vakabulai ira ga
na kai vuravura. 48 [e]Sa dua sa
lewai koya sa biuti au, ka sega ni
vakabauta na noqu vosa: [f]a vosa
ka'u sa vosataka, sai koya oqo ena
lewai koya e na siga maimuri. 49
[g]Ni'u sa sega ni vosa vakataki au;
ia ko Tamaqu sa talai au mai, [i]sa
vakarota vei au na ka me'u kaya,
kei na ka me'u tukuna. 50 Ia
ka'u sa kila sa vu ni bula tawa
mudu na nonai vakaro: o koya ga,
e na ka kecega ka'u sa vosataka,
au sa vosa me vaka na ka sa kaya
vei au ko Tamaqu.

r Aisea53.1. Roma 10. 16.
s Aisea 6. 9, 10. Ma. 13 14.
t Aisea 6. 1.
u Joni 7. 13. & W. 9. 22.
v Joni 5. 44.
w Mari. 9. 37. 1 Pita 1. 21.
a Joni 14. 9.
b tiki.35,36. Joni 3. 19. & W. 9. 5, 39.
c Joni 5. 45. & W. 8. 15, 26.
d Joni 3. 17.
e Luke 10. 16.
f V. Rua. 18. 19. Mari. 16. 16.
g Joni 8. 38. & W.14.10.
i V. Rua. 18. 18.

13 *Sa vuya na yavadra na nona tisaipeli ko Jisu,* 1-20. *Sa vakatakila vei ira, ni na soli koya yani ko Jutasa,* 21-30. *Sa vakaroti ira*

na nona tisaipeli me ra veilomani, 31–35. *Sa vakatakila ko koya ni na cakitaki koya ko Pita,* 36–38.

IA [a]ni sa bera na kana vata ni lako-sivia, ka sa kila ko Jisu sa yaco [b]mai na nona gauna me lako tani yani e vuravura oqo vua na Tamana, ka ni sa lomani ira na nona era sa tiko e vuravura, sa lomani ira ki nai otioti. 2 Ia ni ra sa vakayakavi tiko, ni sa vakatubura oti na [c]tevoro e na loma i Jutasa Isikarioti, *na luve* i Saimoni, me soli koya yani; 3 a sa kila ko *Jisu* ni [d]sa solia ko Tamana na ka kecega ki na ligana, [e]ka ni sa lako mai vua na Kalou ko koya, a sa lako tale yani vua na Kalou; 4 sa [f]tu cake mai nai vakayakavi, ka luvata na nonai sulu, ka kauta mai e dua nai solo, ka vauca ki tolona. 5 Ni sa oti oqo sa livia na wai ki na dari, ka vakatekivu me vuya na yavadra na tisaipeli, ka solota e nai solo sa vau ki tolona.

6 Sa qai lako mai ko koya vei Saimoni Pita: a sa kaya vua ko koya, [g]Noqu Turaga, ko ni sa vuya li na yavaqu? 7 Sa vosa ko Jisu, ka kaya vua, A ka ka'u sa kitaka ko sa sega ni kila edaidai; [i]ia maimuri ga ko na kila. 8 Sa kaya vua ko Pita, Kemuni na sega sara ni vuya na yavaqu. Sa kaya vua ko Jisu, [j]Kevaka ka'u sa sega ni vui iko, ko sa sega ni rawata e dua na ka vei au. 9 Sa kaya vua ko Saimoni Pita, Noqu Turaga, me segai walega na yavaqu, a ligaqu talega kei na uluqu. 10 Sa kaya vua ko Jisu, Ko koya sa sili oti, sa yaga vua me vuya na yavana ga, a sa savasava taucoko: [k]ia dou sa savasava, ka dou sa segai kece: 11 [l]ni sa kilai koya ena soli koya yani: a ka oqo sa kaya kina ko koya, Dou sa sega ni savasava kece.

12 Ni sa qai vuya oti na yavadra, ka sulumaka tale na nonai sulu, sa tiko sobu tale, ka kaya vei ira, Dou sa kila na ka ka'u sa kitaka vei kemudou, se segai? 13 [m]Dou sa vakatokai au me'ui Vakavuvuli, me'u Turaga talega: ia dou sa vosa dina; ni'u sa vakakina 14 [n]Ia kevaka ka'u sa vuya na yavamudou, koi au na Turaga kei nai Vakavuvuli, sa [o]dodonu talega mo dou veivui yava: 15 ni'u sa [p]solia e dua nai vakarau vei kemudou, mo dou kitaka me vaka ka'u sa kitaka oti vei kemudou. 16 [q]E dina, e dina, au sa kaya vei kemudou, Sa sega ni levu na tamata ka lailai na nona turaga; se levu ko koya sa talai ka lailai ko koya sa talai koya. 17 Kevaka [r]dou* sa kila na veika oqo, dou sa kalougata kevaka dou sa kitaka. 18 Au sa sega ni vosataki kemudou kecega: au sa kilai ira ka'u sa digitaka; ia me vakayacori kina nai Vola *Tabu*, [s]O koya keirau sa kana madrai vata kaya, sa leqeti au e nai bukubuku-ni-yavana. 19 [t]Au sa qai tukuna vei kemudou ni sa bera ni yaco mai; mo dou vakabauta ni sai au, ni sa yaco mai. 20 [u]E dina, e dina, au sa kaya vei kemudou, O koya sa vakacegui ira yadua ka'u sa tala, sa vakacegui au; ia ko koya sa vakacegui au, sa vakacegui koya sa talai au mai.

21 [v]Ni sa vosa oti vakaoqo ko Jisu, [w]sa rarawa na lomana, a sa vakatakila, ka kaya, E dina, e dina, au sa kaya vei kemudou, [a]sa dua vei kemudou ena soli au yani. 22 Era sa qai veivakaraici na tisaipeli, ni ra sa lecava se vosataki cei ko koya. 23 [b]A sa vakararavi e na lomasere i Jisu e dua vei ira na nona tisaipeli, ko koya sa lomana ko Jisu. 24 Sa qai deguvacutaki koya ko Saimoni Pita, me taroga se vosataki cei ko koya. 25 Ia ko koya sa vakararavi e na lomasere i Jisu, sa kaya vua, Kemuni na Turaga, ko cei beka ko ya? 26 Sa kaya ko Jisu, Sai koya ka'u na solia vua na tiki ni madrai ni'u sa tokoca. Ia ni sa tokoca oti na tiki ni madrai, sa solia vei Jutasa Isikarioti, *na luve* i Saimoni. 27 [c]Ia ni sa oti na tiki ni madrai, sa qai curumi koya ko Setani. Sa qai kaya vua ko Jisu, A ka ko sa kitaka, kitaka kusarawa. 28 Sa sega ni kila e dua vei ira sa tiko me kana, se cava sa vosa kina vakaoqo vua ko koya. 29 Era vakasama eso, [d]ni sa taura na taga i lavo ko Jutasa, sa kaya vua ko Jisu, Volia na veika ena yaga vei keda e na kana vata; se me solia na ka eso vei ira era dravudravua.

30 Ni sa qai taura oti na tiki ni

a Ma. 26. 2.
b Joni 12. 23. & W. 17. 1, 11.
c Luke 22. 3.
d Ma. 11. 27. & W. 28. 18. Joni 3. 35. & W. 17. 2. Caka. 2. 36. 1 Ko. 15. 27. Ipe. 2. 8.
e Joni 8. 42. & W. 16. 28.
f Luke 22. 27. Fili. 2. 7, 8.
g Ma. 3. 14.
i tiki. 12.
j Joni 3. 5. 1 Ko. 6. 11. Efe. 5. 26. Taito. 3. 5. Ipe. 10. 22.
k Joni 15. 3.
l Joni 6. 64.
m Ma. 23. 8. Luke 6. 46. 1 Ko. 8. 6. & W. 12. 3. Fili. 2. 11.
n Luke 22. 27.
o Roma 12. 10. Kala. 6. 1, 2. 1 Pita 5. 5.
p Ma. 11. 29. Fili. 2. 5. 1 Pita 2. 21. 1 Joni 2. 6.
q Ma. 10. 24. Luke 6. 40. Joni 15. 20.
r Jeme. 1. 25.
s tiki. 21. Same 41. 9. Ma. 26. 23.
t Joni 14. 29. & W. 16. 4.
u Ma. 10. 40. & W. 25. 40. Luke 10. 16.
v Ma. 26. 21. Mark. 14. 18. Luke 22. 21.
w Joni 12. 27.
a Caka. 1. 17. 1 Joni 2. 19.
b Joni 19. 26. & W. 20. 2. & W. 21. 7, 20.
c Luke 22. 3. Joni 6. 70.
d Joni 12. 6.

madrai ko koya, sa lako sara ki
tautuba; a sa bogi.
31 Ni sa qai curu yani ko koya,
e Joni 12.23. sa kaya ko Jisu, [e]Sa qai vakaroko-
f Joni 14.13. 1 Pita 4. 11. rokotaki na Luve ni tamata, [f]a sa
vakarokorokotaki na Kalou e na
vukuna: 32 ka na vakarokoroko-
taki koya talega na Kalou vakai
g Joni 13.23. koya, ia [g]ena vakarokorokotaki
koya sara. 33 Na luvequ lomani,
au na tiko vakalailai ga kei kemu-
i Joni 8.21. dou. Dou na vakasaqarai au: [i]ia
me vaka ka'u a kaya vei ira na kai
Jutia, Dou sa sega ni lako rawa ki
na vanua ka'u sa lako yani kina;
au sa kaya vaka talega kina vei
j Vu. 19. 18. Joni 15. 12, 17. Efe. 5. 2. 1 Cesa. 4. 9. Jeme. 2. 8. 1 Pita 1. 22. 1 Joni 2. 7. & W. 3. 11, 23. kemudou. 34 [j]E dua na vunau
vou ka'u sa solia vei kemudou, Mo
dou veilomani; me vaka ka'u sa
lomani kemudou, mo dou veiloma-
ni talega vakakina. 35 [k]A ka oqo
era na kila kina na tamata kecega
ni dou sa noqu tisaipeli, kevaka
k 1 Joni 2.5. & W. 4. 20. dou sa veilomani.
36 Sa kaya vua ko Saimoni Pita,
Kemuni na Turaga, ko ni sa lako
kivei? Sa kaya vua ko Jisu, A
vanua ka'u sa lako kina, ko sa
sega ni muri au rawa kina edaidai;
l Joni 21.18. 2 Pita 1. 14. [l]ia maimuri ga, ko na muri au.
37 Sa kaya vua ko Pita, Kemuni
na Turaga, au sa sega ni muri
kemuni rawa edaidai e na vuku ni
m Ma. 26. 33. Mari. 14. 29. Luke 22. 33. cava? [m]au na solia na noqu bula
e na vukumuni. 38 Sa kaya vua
ko Jisu, O na solia li na nomu bula
e na vukuqu? E dina, e dina, au
sa kaya vei iko, ni sa bera ni tagi
na toa, ko na cakitaki au vakatolu.

14 *Sa tukuna vei ira na nona tisaipeli ko Jisu nai balebale ni nona lako yani vei Tamana; a sa yalayala me solia na ka kecega era na kerea e na yacana,* 1–14. *Sa yalataka ko Jisu na Yalo Tabu me vakacegui ira ka vakatavulici ira,* 15–26. *Sa vakacegui ira na nona tisaipeli ko Jisu, ni sa voleka ni lako yani vei Tamana,* 27–31.

a tiki 27. ME kakua [a]ni rarawa na loma-
mudou: dou sa vakabauta na
Kalou; dou vakabauti au talega.
2 Sa vuqa na tikina e na vale nei
Tamaqu: kevaka sa sega, au sa
b Joni 13.33. tukuna vei kemudou. [b]Ni ka'u sa
lako me'u vakarautaka na tikina
me nomudou. 3 Ia kevaka ka'u
sa lako ka vakarautaka na tikina
me nomudou, [c]au na lako tale mai, c Caka. 1. 11.
ka kauti kemudou vei au; [d]me dou d Joni 12.26. & W. 17.24. 1 Cesa. 4. 17.
tiko talega e na vanua ka'u sa tiko
kina. 4 Ia dou sa kila na vanua
ka'u sa lako kina, dou sa kila tale-
ga na kena sala.
5 Sa kaya vua ko Tomasi, Ke-
muni na Turaga, keitou sa sega ni
kila se ko ni sa lako kivei: ia kei-
tou kila rawa vakaevei na sala?
6 Sa kaya vua ko Jisu, [e]Oi au na e Ipe. 9. 8.
sala, [f]kei na vu-ni-dina, kei [g]na f Joni 8. 32.
vu-ni-bula; [i]sa sega ni torovi Ta- g Joni 11.25. i Joni 10. 9.
maqu walega e dua na tamata, e
na vukuqu ga. 7 Kevaka [j]dou sa j Joni 8. 19.
kilai au, dou sa kilai Tamaqu
talega; ia mai na siga oqo dou sa
kilai koya, ka raici koya.
8 Sa kaya vua ko Filipi, Turaga,
vakatakilai Tamamuni vei keitou;
keitou na qai vakacegu. 9 Sa ka-
ya vua ko Jisu, Ni'u sa tiko dede
vakaoqo kei kemudou, ko sa sega
li ni kilai au, Filipi? ko [k]koya sa k Joni 12.45. Kolo 1 15. Ipe. 1. 3.
raici au, sa raici Tamaqu: ia ko sa
kaya vakacava, Vakatakilai Tama-
mu vei keitou? 10 [l]O sa sega li ni l Joni 10.38. & W. 17. 21, 23.
vakadinata ni'u sa dua vata kei
Tamaqu, a sa dua vata kei au ko
Tamaqu? a vosa ka'u sa vosataka
vei kemudou, [m]ka'u sa sega ni m Joni 5.19. & W. 8. 28.
vosataka vakai au ga; ia ko Ta-
maqu keirau sa dua vata kaya, sa
kitaka na cakacaka. 11 Dou va-
kadinati au ni'u sa dua vata kei
Tamaqu, a sa dua vata kei au ko
Tamaqu, [n]se vakadinati au e na n Joni 10.38.
vuku ni cakacaka ga. 12 [o]E dina, o Ma. 21. 21 Mari. 16. 17. Luke 10. 17.
e dina, au sa kaya vei kemudou, O
koya sa vakabauti au, ena kitaka
talega na cakacaka ka'u sa kitaka,
ia ena kitaka na *cakacaka* e uasivi
cake e na ka oqo; e na vuku ni'u
sa lako vei Tamaqu. 13 [p]Ia na ka p Ma. 7. 7. & W. 21.22. Mari. 11. 24. Luke 11.9. Joni 15. 7, 16. & W. 16. 23, 24. Jeme. 1. 5. 1 Joni 3. 22.
kecega dou na kerea e na yacaqu,
au na kitaka, me vakarokorokotaki
na Tamaqu e na vuku ni Luvena.
14 A ka kecega dou na kerea e na
yacaqu, au na kitaka.
15 [q]Kevaka dou sa lomani au, q tiki. 21, 23. Joni 15.10. 1 Joni 5.3.
dou talairawarawa ki na noqu
vunau. 16 Ia ka'u na masuti Ta-
maqu, [r]ena qai solia vei kemudou r Joni 15.26. & W. 16. 7.
e dua tale na Dauveivakacegui,
me tiko ga kei kemudou ka sega
ni mudu; 17 [s]a Yalo *Tabu* sa vu s Joni 15.26. & W. 16.13. 1 Joni 4.6.
ni ka dina, [t]ko koya era sa sega t 1 Ko. 2. 14.
ni vakabauta rawa na kai vura-
vura, ni ra sa sega ni raici koya

se kilai koya: ia sai kemudou ga
sa kilai koya: ni sa tiko vata kei
u 1 Joni 2. 27. kemudou ko koya, [u]ka na curumi
v Ma. 28. 20. kemudou. 18 [v]Au na sega ni
laivi kemudou mo dou luveniyali:
w tiki. 3. 28. [w]au na lako mai vei kemudou.
19 Malua mada vakalailai, era na
qai sega ni raici au tale na kai
a Joni 16. 16. vuravura: [a]ia dou sa raici au:
b 1 Ko. 15. 20. [b]ni'u sa bula, dou na bula talega.
c Joni 10. 38. 20 [c]E na siga ko ya dou na kila
ni'u sa dua vata kei Tamaqu, ka
dou sa dua vata kei au, ka'u sa
d 1 Joni 2. 5. & W. 5. 3. dua vata kei kemudou. 21 [d]Ko
koya sa nanuma na noqu vunau
ka talairawarawa kina, sai koya
oqo sa lomani au; ia ko koya sa
lomani au ena lomani koya ko
Tamaqu, ia ka'u na lomani koya,
ka vakatakilai au vua.
e Luke 6. 16. 22 [e]Sa kaya vua ko Jutasa, (e
dua tani ko Isikarioti,) Kemuni na
Turaga, ko ni na vakatakilai ke-
muni vei keitou e na vuku ni cava,
ka segai vei ira na kai vuravura?
23 Sa vosa ko Jisu, ka kaya
vua, Kevaka sa lomani au e dua,
ena talairawarawa ki na noqu
vosa; ena qai lomani koya ko
f 1 Joni 2. 24. Vaka. 3. 20. Tamaqu, [f]ia keirau na lako mai
kivei koya, ka tiko ga vua. 24 O
koya sa sega ni lomani au, sa sega
ni talairawarawa ki na noqu vosa:
g Joni 5. 19. ia [g]na vosa dou sa rogoca, sa sega
ni noqu walega, sa nei Tamaqu sa
talai au mai.
25 Au sa vosataka na veika oqo
vei kemudou, ni'u sa tiko vata
i Luke 24. 49. Joni 15. 26. kei kemudou. 26 Ia na [i]Dauvei-
vakacegui, na Yalo Tabu, ko koya
ena tala mai ko Tamaqu e na ya-
j Joni 2. 22. & W. 12. 16. 1 Joni 2. 20. caqu, [j]ena vakavulici kemudou e
na ka kecega ka'u a vosataka vei
kemudou.
k Fili. 4. 7. Kolo. 3. 15. 27 [k]Au sa laiva vei kemudou na
vakacegu, au sa solia vei kemudou
na noqu vakacegu; au sa sega ni
solia vei kemudou, me vaka sa
solia ko vuravura. Me kakua ni
rarawa na yalomudou, se rere.
l tiki 6. 18. 28 [l]Dou a rogoca ni'u a kaya vei
kemudou, Au sa lako yani, ka
lako tale mai vei kemudou. Ke-
vaka dou sa lomani au, dou na
m Joni 16. 16. & W. 20. 17. reki ni'u [m]sa lako vei Tamaqu:
n Joni 5. 18. & W. 10. 30. Fili. 2. 6. [n]ni sa uasivi cake vei au ko Ta-
o Joni 13. 19. & W. 16. 4. maqu. 29 [o]Au sa qai tukuna eliu
vei kemudou ni sa bera ni yaco
mai, mo dou vakadinata e na
gauna sa yaco kina. 30 E na
veisiga emuri au na sega ni vei-
vosaki vakalevu kei kemudou:
[p]ni sa lako mai na turaga ni vura- p Joni 12. 31. & W. 16. 11.
vura oqo, a sa sega ni kunea e
dua na ka vei au. 31 Ia me kila
ga ko ira na kai vuravura ni'u sa
lomani Tamaqu, [q]ia me vaka sa q Joni 10. 18. Fili. 2. 8. Ipe. 5. 8.
vosa vei au ko Tamaqu, au sa
kitaka vakakina. Tu cake, tou
lako yani.

15 *Sa vakatautauvatataki koya ko Jisu kei na vaini, kei na nona tisaipeli me vaka na veitaba ni vaini,* 1–11. *Sa vakaroti ira me ra veilomani,* 12–17. *Sa tukuna ni na vakacacani ira ko vuravura e na vukuna,* 18–25. *Sa yalataka vei ira na Yalo Tabu me Dauveivakacegui,* 26, 27.

KOI au na vaini dina, ka sai
vakatau-ni-were ko Tamaqu.
2 [a]A tabaqu kecega sa sega ni vua, a Ma. 15. 13.
sa kauta laivi yani ko koya: ia na
tabaqu kecega sa vua, sa samaka
ko koya, me vua vakalevu sara.
3 [b]Dou sa qai samaki e na vuku b Joni 13. 10. Efe. 5. 26. 1 Pita 1. 22.
ni vosa ka'u a vosataka vei kemu-
dou. 4 [c]Dou tu vei au, ka'u na c Kolo. 1. 23. 1 Joni 2. 6.
tu vei kemudou. Me vaka sa
sega ni vua rawa na tabana vakai
koya, kevaka sa sega ni tu vata
kei na vaini; ena vaka talega kina
koi kemudou, kevaka dou sa sega
ni tu vei au. 5 Oi au na vaini,
koi kemudou na tabaqu: ko koya
sa tu vei au, koi au talega vei koya,
sa [d]vua vakalevu: ke dou sa d Osea. 14. 8. Fili. 1. 11.
tawase tani vei au, dou sa sega
ni rawata e dua na ka. 6 Kevaka
sa sega ni tu vei au e dua, [e]sa biu e Ma. 3. 10. & W. 7. 19.
laivi me vaka na taba ni vaini, a
sa malai; a ra sa tomika, ka
biuta ki na buka waqa, ka visa.
7 Kevaka dou sa tu vei au, ka sa
tu vei kemudou na noqu vosa,
[f]dou na kerea na ka dou sa vina- f Joni 16. 23.
kata, ia ena yaco vei kemudou.
8 A [g]ka oqo sa vakarokorokotaki g Ma. 5. 16. Fili. 1. 11.
kina ko Tamaqu, ni dou sa vua
vakalevu: [i]ka dou na qai noqu i Joni 8. 31.
tisaipeli.
9 Me vaka sa lomani au ko
Tamaqu, au sa lomani kemudou
vaka talega kina: dou tiko ga e
na noqu loloma. 10 [j]Kevaka dou j Joni 14. 15.
sa talairawarawa ki na noqu vu-
nau, dou na tiko ga e na noqu

loloma; me vaka ka'u sa talaira-
warawa ki na vunau nei Tamaqu,
ka tiko ga e na nona loloma.
11 Au sa vosataka na veika oqo
vei kemudou, me'u sa marau tiko-
ga e na vukumudou; [k]ka me sinai
na nomudou marau.
12 [l]Sa noqu vunau oqo, Mo dou
veilomani, me vaka ka'u sa lomani
kemudou. 13 [m]Sa sega na nona
loloma e dua na tamata me uasivi
cake e na ka oqo, me solia na nona
bula e na vukudra na wekana.
14 [n]Dou sa wekaqu, kevaka dou
sa kitaka na ka kecega ka'u sa
vakarota vei kemudou. 15 Au sa
sega ni vakatokai kemudou tale
me noqu tamata: ni sa sega ni
kila na tamata na ka sa kitaka na
nona turaga; ia ka'u sa vakatokai
kemudou me wekaqu; [o]ni'u sa
vakatakila vei kemudou na ka
kecega ka'u a rogoca maivei Ta-
maqu. 16 [p]Dou sa sega ni digi-
taki au, ia ka'u sa digitaki kemu-
dou, [q]ka lesi kemudou, mo dou
lako ka vua, ka me tiko talega na
vuamudou; [r]me solia kina vei
kemudou ko Tamaqu na ka ke-
cega dou na kerea vua e na
yacaqu. 17 A veika oqo ka'u sa
vakarota vei kemudou, mo dou
veilomani.
18 [s]Kevaka sa cati kemudou ko
vuravura, dou sa kila ni ra sa
cati au eliu, era sa *cati* kemudou
emuri. 19 [t]Kevaka dou sa vaka-
vuravura, ena lomana na kai nona
ko vuravura; ia [u]ni dou sa sega
ni vakavuravura, ka ni'u sa digi-
taki kemudou mai vuravura, sai
koya oqo sa cati kemudou kina ko
vuravura. 20 Dou nanuma na
vosa ka'u a vosataka vei kemudou,
Sa [v]sega ni levu na tamata ka
lailai na nona turaga. Kevaka era
a vakacacani au, era na vakacacani
kemudou talega; kevaka [w]era sa
talairawarawa ki na noqu vosa,
era na talairawarawa talega ki na
nomudou vosa. 21 [a]Ia na ka ke-
cega oqo era na kitaka vei kemudou
e na vuku ni yacaqu, ni ra sa sega
ni kilai koya ka talai au mai.
22 [b]Kevaka ka'u a sega ni lako
mai ka vosa vei ira, sa qai sega
na nodrai valavala ca: [c]ia sa qai
sega na nodra ulubale e na nodrai
valavala ca. 23 O [d]koya sa cati
au, sa cati Tamaqu talega. 24 Ke-
vaka ka'u a sega ni kitaka vei ira
na [e]cakacaka sa sega ni kitaka e
dua na tamata tani, sa sega na
nodrai valavala ca: ia era sa qai
raica, ka cati au kei Tamaqu ta-
lega; 25 me vakayacori kina na
vosa ka volai e na nodra vunau,
[f]Era sa cati au walega.
26 [g]Ia ni sa lako mai na Dau-
veivakacegui, ko koya ka'u na
tala vei kemudou maivei Tamaqu,
a Yalo *Tabu* sa vu ni ka dina, ko
koya sa lako maivei Tamaqu, [i]ena
tukuni au ko koya. 27 [j]Ia dou
na dautukutuku talega koi kemu-
dou, [k]ni dou sa tiko vata kei au
mai nai vakatekivu.

16

Sa tukuna vei ira na nona tisaipeli ko Jisu ni ra na vakacacani e na vukuna, a sa yalataka vei ira na Dauveivakacegui, 1–15. *Sa tukuna talega ni na mate, ka bula tale mai na mate, ka lako cake vei Tamana; ka sa kaya ena vakacegui ira ni ra sa vakacacani,* 16–33.

AU sa vosataka na veika oqo
vei kemudou, [a]mo dou kakua
ni vakatarabetaki. 2 [b]Era na va-
katatabui kemudou mai na veivale
ni lotu: ia ena yaco mai na gauna,
[c]era na nanuma kina ko ira yadua
sa vakamatei kemudou ni ra sa
qarava kina na Kalou. 3 [d]Ia na
veika oqo era na kitaka vei kemu-
dou, ni ra sa sega ni kilai Tamaqu
se koi au. 4 [e]Ia na veika oqo
ka'u sa tukuna vei kemudou, ka
ni sa yaco mai na gauna, dou na
nanuma kina ni'u a tukuna vei
kemudou. Ka'u a sega ni tukuna
eliu vei kemudou na veika oqo, e
na vuku ni'u a tiko vata kei ke-
mudou.
5 Ia ka'u sa [f]qai lako yani vei
koya sa talai au mai; a sa sega
mada ni tarogi au e dua vei ke-
mudou, O sa lako kivei? 6 Ia
ni'u sa tukuna vei kemudou na
veika oqo, sa luvu e na rarawa na
lomamudou.
7 Ia ka'u sa tukuna vei kemu-
dou na ka dina: E yaga vei
kemudou me'u lako yani: ni na
sega ni lako mai vei kemudou na
[g]Dauveivakacegui, kevaka ka'u
sa sega ni lako yani: ia [i]kevaka
ka'u sa lako yani, ka'u na talai

k Joni16.24. & W.17.13.
l Joni 13.34. 1 Cesa. 4. 9. 1 Pita 4.8. 1 Joni 3. 11.
m Joni 10. 11. Roma 5. 7, 8. Efe. 5. 2. 1 Joni 3. 16.
n Ma. 12.50. Joni14.15.
o Ai Va. 18. 17. Joni17.26. Caka. 20. 27.
p Joni 6.70. & W.13.18. 1 Joni 4. 10.
q Ma.28.19. Mark. 16. 15. Kolo.1.6.
r tiki. 7.
s 1 Joni 3. 13.
t 1 Joni 4.5.
u Joni17.14.
v Ma.10.24. Luke6.40. Joni13.16.
w Isi. 3. 7.
a Ma.10.22. & W.24.9.
b Joni 9.41.
c Roma 1. 20. Jeme. 4. 17.
d 1 Joni 2. 23.

e Joni 3. 2.
f Same 35. 19. & 69. 4.
g Luke 24. 49. Joni14.17. Caka. 2. 33.
i 1 Joni 5.6.
j Luke 24. 48. Caka. 1. 21. & W. 2.32. & W. 3.15. & W. 4. 20, 33. & W. 5.32. & W.10.39. & W.13.31. 1 Pita 5.1. 2 Pita 1. 16.
k Luke 1.2. 1 Joni 1.1.
a Ma. 11. 6. & W.24.10. & W.26.31.
b Joni 9.22.
c Caka.8.1. & W. 9. 1. & W. 26. 9, 10.
d Joni15.21. Roma 10. 2. 1 Ko. 2. 8. 1 Timo. 1. 13.
e Joni13.19. & W.14.29.
f Joni 7.33. & W.14.28.
g Joni 7.39. & W. 14. 16, 26. & W. 15. 26.
i Caka.2.33. Efe. 4. 8.

koya kivei kemudou. 8 Ia ni sa
lako mai ko koya, ena vakatakila
kivei ira na kai vuravura nai vala-
vala ca, kei na ka dodonu, kei na
lewa: 9 [j]Ai valavala ca, ni ra
sa sega ni vakabauti au; 10 kei
[k]na ka dodonu, [l]ni'u sa lako vei
Tamaqu, ka dou sa sega ni raici
au tale; 11 [m]kei na lewa, [n]ni
sa lewai na turaga ni vuravura
oqo.
12 Sa vuqa na ka sa vo me'u
tukuna vei kemudou, [o]ia dou sa
sega ni rawata edaidai. 13 Ia ni
sa lako mai ko koya, [p]na Yalo
Tabu na vu ni ka dina, [q]ena tu-
beri kemudou ki na ka kecega
e dina: ni na sega ni vosa vaka-
taki koya: ia na ka kecega ena
rogoca, ena vosataka: ka na va-
katakila vei kemudou na veika
ena yaco maimuri. 14 Ena
vakarokorokotaki au ko koya: ni
na kauta na noqu ka, ka vaka-
takila vei kemudou. 15 [r]Sa noqu
na ka kecega sa nei Tamaqu: a
ka oqo ka'u a kaya kina, ni na
kauta ko koya na noqu ka, ka
vakatakila vei kemudou.
16 Sa vo e lailai, dou na qai
sega ni raici au; ka vo tale e lai-
lai, dou na qai raici au; [s]ka ni'u
sa lako vei Tamaqu.
17 Ka *so* vei ira na nona tisai-
peli era kaya kina vakai ira, A
cava na ka oqo sa kaya vei keda
ko koya, Sa vo e lailai, dou na
qai sega ni raici au: ka vo tale
e lailai, dou na qai raici au: ka,
ni'u sa lako vei Tamaqu? 18 A
ka oqo era sa kaya kina, A cava
na ka oqo sa kaya ko koya, Sa
vo e lailai? eda sa sega ni kila
na ka sa kaya ko koya.
19 A sa kila ko Jisu ni ra sa via
tarogi koya, sa qai kaya vei ira,
Dou sa veitarogi li e na ka ka'u
a kaya, Sa vo e lailai, dou na
qai sega ni raici au: ka vo tale e
lailai, dou na qai raici au? 20
E dina, e dina, au sa kaya vei
kemudou, Dou na tagi ka tagi-
yaso, ia ko vuravura ena reki:
ena rarawa na lomamudou, ia
na rarawa ni lomamudou ena
vuki me reki. 21 [t]Ni sa taratara
na yalewa sa rarawa, e na vuku ni
sa yaco na nona siga: ia ni sa sucu
na gone, sa sega ni nanuma tale

j Caka. 4. 22.
k Caka. 2. 32.
l Joni 5. 32.
m Caka. 26. 18.
n Luke 10. 18. Efe. 2. 2. Kolo. 2. 15. Ipe. 2. 14.
o Mari. 4. 33. 1 Ko. 3. 2. Ipe. 5. 12.
p Joni 14. 17.
q Joni 14. 26. 1 Joni 2. 20.
r Ma. 11. 27. Joni 3. 35.
s Joni 13. 3.
t Aisea 26. 17.

na rarawa, e na vuku ni marau ni
sa sucu mai e dua na tamata ki
vuravura. 22 Ia sa qai rarawa na
lomamudou: ia ka'u na raici ke-
mudou tale, [u]ena qai reki na loma-
mudou, a sa sega e dua ena kovea
na nomudou marau. 23 Ia e na
siga ko ya dou na sega ni tarogi
au e na dua na ka. [v]E dina, e
dina, au sa kaya vei kemudou, A
ka kecega dou na kerea vei Ta-
maqu e na yacaqu, ena solia vei
kemudou ko koya. 24 Dou a sega
ni kerea eliu e dua na ka e na
yacaqu: dou kerekere, dou na qai
rawata, [w]me levu sara na nomu-
dou marau.
25 Au a tukuna vei kemudou na
veika oqo e na vosa vakatautau-
vata: ia sa na lako mai na gauna
ka'u na sega tale ni vosa vei
kemudou e na vosa vakatautau-
vata, ka'u na vakatakila vakama-
cala vei kemudou na veika nei
Tamaqu. 26 E na siga ko ya dou
na kerekere e na yacaqu; ia sa
sega ni yaga me'u tukuna vei
kemudou, ni'u na masuti Tamaqu
e na vukumudou; 27 [a]ni sa lomani
kemudou na Tamaqu, ni dou sa
lomani au, [b]ka vakadinata ni'u sa
lako mai vua na Tamaqu. 28 [c]Au
sa lako mai vei Tamaqu, ka lako
mai ki vuravura; au sa biuti vura-
vura tale, ka lako vei Tamaqu.
29 Sa kaya vua ko ira na nona
tisaipeli, Raica, ko sa qai vosa
vakamacala, ka sega ni vosataka
na vosa vakatautauvata. 30 Kei-
tou sa qai kila ko [d]sa kila na ka
kecega, ka sega ni yaga vua e dua
na tamata me tarogi iko: na ka
oqo keitou sa [e]vakadinata kina
ni ko sa lako mai vua na Kalou.
31 Sa kaya vei ira ko Jisu, Dou
sa qai vakabauta, ne? 32 Raica,
[f]sa lako mai na gauna, io, sa qai
yaco mai, dou na dui veiseyaki
kina, a [g]tamata yadua ki nona
vale, ka dou na laivi au me'u tiko
duaduaga: [i]ia ka'u sa sega ni tiko
duaduaga ni keirau sa tiko vata
kei Tamaqu. 33 A veika oqo ka'u
sa tukuna vei kemudou, [j]mo dou
rawata na vakacegu e na vukuqu.
Dou [k]na kunea e vuravura na
rarawa; ia mo dou vakacegu; au
sa [l]vakamalumalumutaki vura-
vura.

u Luke 24. 41. Joni 14. 1, 27. & W. 20. 20. Caka. 2. 46. & W. 13. 52. 1 Pita 1. 8.
v Ma. 7. 7. Joni 14. 13. & W. 15. 16.
w Joni 15. 11.
a Joni 14. 21.
b Joni 3. 13.
c Joni 13. 3.
d Joni 21. 17.
e Joni 17. 8.
f Ma. 26. 31. Mari. 14. 27.
g Joni 20. 10.
i Joni 8. 29.
j Aisea 9. 6. Roma 5. 1. Efe. 2. 14.
k 2 Timo. 3. 12.
l Roma 8. 37. 1 Joni 4. 4

17 *Sa masuti Tamana ko Jisu*
me vakarokorokotaki koya, 1–5.
Sa masulaki ira na nonta tisaipeli,
6–19. *Sa masulaki ira kecega era*
na vakabauti koya, 20–26.

SA vosataka na vosa oqo ko
Jisu, ka ta cake ki lomalagi,
ka kaya, I Tamaqu, [a]sa yaco mai
na gauna: vakarokorokotaka na
Luvemu me vakarokorokotaki
kemuni talega na Luvemu, 2 [b]me
vaka ko ni sa solia vua me lewa
vei ira na tamata kecega, me
solia ko koya na bula tawa mu-
du [c]vei ira yadua ko ni sa solia
vua. 3 Ia [d]sai koya oqo na bula
tawa mudu, [e]me ra kilai kemuni
na Kalou dina duaduaga, [f]kei Jisu
Karisito ko koya ko ni a tala mai.
4 [g]Au sa vakarokorokotaki kemuni
e vuravura: [i]ni'u sa vakaotia na
cakacaka [j]ko ni a solia mai vei
au me'u kitaka. 5 Ia oqo, Ta-
maqu, ni vakarokorokotaki au me
daru tiko vata, e na vakaroko-
roko [k]sa tu vei au ni daru a tiko
vata ni sa sega ni caka ko vura-
vura.
6 [l]Au sa vakatakila na yaca-
muni vei ira na tamata ko [m]ni sa
solia mai vei au mai vuravura:
era sa nomuni, ia ko ni sa soli ira
mai vei au: a ra sa talairawarawa
ki na nomuni vosa. 7 Era sa qai
kila sa taka maivei kemuni na ka
kecega ko sa solia mai vei au: 8
ni'u sa solia vei ira na vosa [n]ko ni
a solia mai vei au; a ra sa vaka-
bauta, [o]ka kila dina ni'u sa lako
maivei kemuni, ka ra sa vakadi-
nata ni kemuni a talai au mai.
9 Au sa masulaki ira: [p]au sa sega
ni masulaki vuravura, ko ira ga
ko sa solia mai vei au; ni ra sa
nomuni. 10 A sa nomuni na noqu
ka kece, [q]a sa noqu na nomuni ka
kece; ia ka'u sa vakarokorokotaki
e na vukudra. 11 Ia [r]ka'u na
sega ni tiko e vuravura, ia ko ira
oqo, era sa tiko e vuravura, ia koi
au, ka'u sa lako yani vei kemuni.
Tamaqu yalododonu, [s]maroroi ira
e na yacamuni, ko ira ko ni a
solia mai vei au, me ra dua bauga
me [t]vakataki kedaru. 12 Ni'u a
tiko vata kei ira e vuravura, [u]au a
daumaroroi ira e na yacamuni:
ko ira ko ni sa solia mai vei au
ka'u sa maroroya, [v]a sa sega ni
yali e dua vei ira, [w]ko koya ga sa
dodonu me rusa; me vakayacori
[a]kina nai Vola *Tabu*. 13 Au sa
qai lako yani vei kemuni: ia na
veika oqo ka'u sa vosataka e vura-
vura, me levu sara na nodra marau
e na vukuqu.
14 Au sa solia vei ira na nomuni
vosa; [b]a sa cati ira ko vuravura,
ni ra sa sega ni vakavuravura,
[c]me vaka ka'u sa sega ni vaka-
vuravura. 15 Au sa sega ni masu
mo ni kauti ira tani e vuravura,
[d]mo ni maroroi ira ga mai na vu-
ni-ca. 16 Era sa sega ni vaka-
vuravura, me vaka ka'u sa sega ni
vakavuravura. 17 [e]Vakatabui ira
e na nomuni vakavuvuli dina: [f]sa
ka dina na nomuni vosa. 18 [g]Me
vaka ko ni a talai au ki vuravura,
au sa talai ira vaka talega kina
ki vuravura, 19 Ia [i]ka'u sa vaka-
tabui au e na vukudra, me ra
vakatabui talega e nai vakavuvuli
dina.
20 Ia ka'u sa sega ni masu e na
vukudra walega oqo, ia e na vuku-
dra talega era na vakabauti au e
na vuku ni nodra vosa: 21 [j]me
ra dua bau kecega; [k]me vaka
edaru sa dua bau, Tamaqu, me ra
dua bau kei kedaru: me vakadi-
nata ko vuravura ni kemuni sa
talai au mai. 22 Ia na vakaro-
koroko ko ni a solia mai vei au,
ka'u sa solia vei ira; [l]me ra dua
bau, me vaka edaru sa dua bau:
23 me'u tu vei ira, ka mo ni tu
vei au, me ra [m]vakayacori sara me
ra dua bauga; ia me kila kina ko
vuravura ni kemuni sa talai au
mai, ka ni kemuni sa lomani ira
me vaka ko ni sa lomani au.
24 I[n] Tamaqu, au sa vinakata
me ra tiko talega kei au e na
vanua ka'u sa tiko kina, ko ira ko
ni sa solia vei au; me ra raica na
noqui ukuuku ko ni a solia mai
vei au: [o]ni kemuni a lomani au
ni sa sega ni tekivu ko vuravura.
25 I Tamaqu yalododonu, [p]sa
sega ni kilai kemuni ko vuravura:
[q]ia ka'u sa kilai kemuni, a ra [r]sa
kila ko ira oqo ni kemuni sa talai
au mai. 26 Ia [s]ka'u sa vakatakila
vei ira na yacamuni, ia ka'u na
vakatakila tiko: [t]me tu vei ira na
loloma ko ni a lomani au kina,
me'u tiko talega kei ira.

a Joni 12.23.
b Tani. 7.14. Ma. 11 27. Joni 3. 35. Fili. 2. 10. Ipe. 2. 8.
c tiki. 6. 9, 24. Joni 6. 37.
d Aisea 53. 11. Jere. 9.24.
e 1 Ko. 8. 4. 1 Cesa. 1. 9.
f Joni 3. 34.
g Joni 13. 31.
i Joni 4. 34.
j Joni 14. 31.
k Fili. 2. 6. Kolo. 1.15. Ipe. 1. 3.
l Same 22. 22.
m Joni 6. 37.
n Joni 8. 28.
o Joni 16. 27.
p 1 Joni 5. 19.
q Joni 16. 15.
r Joni 13. 1.
s 1 Pita 1. 5. Juta 1.
t Joni 10. 30.
u Ipe. 2. 13.
v 1 Joni 2. 19.
w Joni 6. 70.
a Same 109. 8. Caka. 1. 20.
b 1 Joni 3. 13.
c Joni 8. 23.
d Ma. 6. 13. Kala. 1. 4. 1 Joni 5. 18.
e Caka. 15. 9. Efe. 5. 26. 1 Pita 1. 22.
f Same 119. 142, 151.
g Joni 20. 21.
i 1 Ko. 1. 2. 1 Cesa. 4. 7. Ipe. 10. 10.
j Joni 10. 16. Roma 12. 5. Kala. 3. 28.
k Joni 10. 38.
l Joni 14. 20. 1 Joni 1. 3.
m Kolo. 3. 14.
n Joni 12. 26. 1 Cesa. 4. 17.
o tiki. 5.
p Joni 15. 21. & W. 16. 3.
q Joni 7. 29. & W. 8. 55. & W. 10. 15.
r tiki. 8. Joni 16. 27.
s tiki. 6. Joni 15. 15.
t Joni 15. 9.

18 *Sa soli Jisu yani ko Jutasa, a sa taya laivi na daliga i Maliko ko Pita,* 1–11. *Sa tauri ko Jisu ka tuberi yani vei Anasa kei Kaiafa, a sa cakitaki Jisu ko Pita,* 12–27. *Sa lewai Jisu ko Pailato,* 28–40.

NI sa vosataka oti na veika oqo ko Jisu, [a]sa lako yani ko koya kei ira na nona tisaipeli ki tai kadua [b]ni soniwai ko Kitironi, a sa dua kina na were, a sa curu kina ko koya, kei ira na nona tisaipeli.

2 Ia ko Jutasa, ko koya sa soli koya yani, sa kila na tikina: [c]ni sa lako wasoma kina ko Jisu kei ira na nona tisaipeli. 3 [d]Ia ni sa rawata ko Jutasa na mata *sotia* kei na ovisa eso, maivei ira na bete levu kei ira na Farisi, sa yaco kina, a ra sa kauta eso na tabucagi kei na cina kei nai yaragi ni valu.

4 Ia ni sa kila ko Jisu na ka kecega ena yaco vei koya, sa lako yani, ka kaya vei ira, Dou sa vakasaqarai cei? 5 Era sa kaya vua, Ko Jisu na kai Nasareci. Sa kaya vei ira ko Jisu, Koi au. A sa tu vata kei ira ko Jutasa, ko koya sa soli koya yani. 6 Ni sa qai kaya vei ira ko koya, Sai au, era sa suka vakainadaku, ka bale sobu ki na qele.

7 Sa qai taroga tale ko koya, Dou sa vakasaqarai cei? A ra sa kaya, Ko Jisu na kai Nasareci. 8 Sa kaya ko Jisu, Au sa tukuna oti vei kemudou ni sai au: ia kevaka dou sa vakasaqarai au, laivi ira oqo me ra lako tani: 9 me vakayacori kina na vosa sa tukuna ko koya, [e]Au sa sega ni vakayalia e dua vei ira ko a solia mai vei au.

10 [f]Sa qai ucuna ko Saimoni Pita nai seleiwau sa tu vua, ka yavita kina na tamata ni bete levu, ka taya laivi na daligana i matau. Na yaca ni tamata ko Maliko. 11 Sa qai kaya vei Pita ko Jisu, Daramaka na nomui seleiwau ki na kena taga: [g]a bilo sa solia mai vei au ko Tamaqu, ka'u na sega beka ni gunuva?

12 Ko ira na matai valu, kei na kena turaga, kei ira na nodra ovisa na kai Jutia, era sa qai tauri Jisu, ka vesuki koya, 13 [i]ka ra sa tubera mada eliu vei [j]Anasa; ni sa vugo i Kaiafa, ko koya sa bete levu e na yabaki ko ya. 14 [k]Ia ko Kaiafa oqo, sai koya ka vakavulici ira na kai Jutia, ni sa yaga me mate e dua na tamata e na vukudra na tamata.

15 [l]A rau sa muri Jisu, ko Saimoni Pita ka dua tale na tisaipeli: a sa kilai na tisaipeli ko ya vua na bete levu, a rau sa curu vata kei Jisu ki na vale ni bete levu. 16 [m]A sa tu etautuba ko Pita ka voleka ki na katuba. Sa qai curu yani na tisaipeli kadua, ko koya sa kilai vua na bete levu, a sa vosa vua na yalewa sa vakatawa na katuba, a sa vakacurumi Pita. 17 Sa qai kaya vei Pita na vada sa vakatawa na katuba, Ko iko beka talega na tisaipeli ni tamata oqo? Sa kaya ko koya, Oi au e segai. 18 A sa tu maikina ko ira sa dauveiqaravi kei ira na ovisa, a ra sa vakawaqa na buka; ni sa liliwa: a ra sa tatalai; a sa tu vata kei ira ko Pita, ka tatalai.

19 Sa qai tarogi Jisu na bete levu e na vukudra na nona tisaipeli, e na nonai vakavuvuli talega. 20 Sa kaya vua ko Jisu, [n]Au a vosa votu ki vuravura; au a vakavuvuli tikoga e na veivale ni lotu, kei na vale ni soro, era sa daulako kina ko ira kece na kai Jutia; ia ka'u sa sega ni kaya vuni e dua na ka. 21 A cava ko sa tarogi au kina? tarogi ira era sa daurogoca, se cava ka'u a kaya vei ira: raica, era sa kila na ka ka'u a daukaya.

22 Ia ni sa vosa oti vakaoqo ko koya, e dua vei ira na ovisa sa tu voleka, [o]sa sabici Jisu e na ligana, ka kaya, Ko sa vosa vakacava vakaoqo vua na bete levu? 23 Sa kaya vua ko Jisu, Kevaka ka'u sa vosa vakaca, vakatakila na kena ca: ia kevaka e vinaka, ko sa sabici au e na vuku ni cava? 24 [p]Ia ko Anasa sa talai koya, ni sa vesu tu, vei Kaiafa na bete levu.

25 Ia sa tu ko Saimoni Pita, ka tatalai. [q]Era sa qai kaya vua, Ko iko beka talega sa *dua* vei ira na nona tisaipeli? Sa cakitaka ko koya, ka kaya, Oi au e segai. 26 E dua vei ira na tamata

a Ma. 26. 36. Mari. 14. 32. Luke 22. 39.
b 2 Sam. 15. 23.
c Luke 21. 37. & W. 22. 39.
d Ma. 26. 47. Mari. 14. 43. Luke 22. 47. Caka. 16.
e Joni 17. 12.
f Ma. 26. 51. Mari. 14. 47. Luke 22. 49, 50.
g Ma. 20. 22. & W. 26. 39, 42.
i Rai ki Ma. 26. 27.
j Luke 3. 2.
k Joni 11. 50.
l Ma. 26. 58. Mari. 14. 54. Luke 22. 54.
m Ma. 26. 69. Mari. 14. 66. Luke 22. 54.
n Ma. 26. 55. Luke 4. 15. Joni 7. 14, 26 28. & W. 8. 2.
o Jere. 20. 2. Caka. 23. 2.
p Ma. 26. 57.
q Ma. 26. 69, 71. Mari. 14. 69. Luke 22. 58.

ni bete levu, a weka i koya sa
taya laivi na daligana ko Pita,
sa kaya, Au a sega beka ni raici
kemudrau vata kaya e na were?
27 Sa qai cakitaka tale ko Pita;
r Ma. 26. 74. Mari. 14. 72. Luke 22. 60 Joni 13.38. [r]a sa tagi sara na toa.
28 [s]Era sa qai kauti Jisu tani
maivei Kaiafa [t]ki na vale ni veile-
s Ma. 27. 2. Mari.15.1. Luke23.1. Caka. 3. 13. wai; a sa mataka caca; ia [u]ko
ira era sa sega ni curu ki na vale
ni veilewai, me ra kakua ni vaka-
t Ma.27.27. dukadukalitaki, ka me ra ia na
u Caka 10. 28. & W. 11. 3. kana vata ni lako-sivia.
29 Sa qai curu yani vei ira ko
Pailato, ka kaya, A cava na ka
ca dou sa beitaka vua na tamata
oqo? 30 Era sa vosa ka kaya
vua, Kevaka sa sega ni tamata
ca ko koya oqo, keitou sa sega ni
soli koya yani vei iko. 31 Sa
qai kaya vei ira ko Pailato, Dou
kauti koya, ka lewai koya me vaka
na nomudou lawa. O koya era
sa kaya kina vua ko ira na kai
Jutia, E sega ni tara vei keimami
me vakamatea e dua na tamata:
v Ma. 20.19. Joni 12. 32, 33. 32 [v]me vakayacori kina na vosa
ka tukuna ko Jisu, ni sa vaka-
takila nai valavala ni mate ena
mate kina.
w Ma.27.11. 33 [w]Sa qai curu tale ki na vale
ni veilewai ko Pailato, ka kacivi
Jisu, ka kaya vua, O iko na nodra
Tui na kai Jutia, se segai? 34 Sa
kaya vua ko Jisu, Ko sa vosataka
li na ka oqo vakataki iko, se sa
tukuni au vakaoqo vei iko ko ira
na tani? 35 Sa kaya ko Pailato,
Oi au beka na kai Jutia? ko ira
na kai nomu kei ira na bete levu,
era sa soli iko mai vei au: a cava
a 1 Timo. 6. 13. ko a cakava? 36 Sa [a]kaya ko
b Tani.2.44. & W.7.14. Luke 12. 14. Joni 6.15. & W.8.15. Jisu, [b]Sa sega ni vakavuravura
na noqu matanitu: kevaka sa
vakavuravura na noqu matanitu,
era na qai vala na noqu tamata,
me'u kakua ni soli yani vei ira na
kai Jutia: ia oqo, sa sega ni vu
eke na noqu matanitu. 37 Sa qai
kaya vua ko Pailato, Ko iko bagi
na tui? Sa kaya ko Jisu, Ko
sa kaya ni'u sa tui. A ka oqo
ka'u sa sucu mai kina, ia na ka
oqo ka'u sa lako mai kina ki
vuravura oqo, me'u dautukuna na
c Joni 8.47. 1 Joni 3. 19. & W. 4. 6. ka dina. [c]O koya yadua sa vaka-
bauta na ka dina, sa rogoca na
noqu vosa. 38 Sa kaya vua ko
Pailato, A cava na ka dina?

Ia ni sa vosa oti vakaoqo, sa
curu tale yani vei ira na kai Jutia,
ka kaya vei ira, [d]Au sa sega ni d Ma.27.24. Luke23.4. Joni 19.4, 6.
kunea vua e dua nai valavala ca:
39 [e]ia sa dua na nomudoui vala- e Ma. 27.15. Mari 15.6. Luke 23. 17.
vala, me'u sereka e dua vei kemu-
dou e na kana vata ni lako-sivia:
dou sa vinakata kina, se segai, me'u
sereka vei kemudou na nodra Tui
na kai Jutia? 40 [f]Era sa qai f Caka. 3. 14.
qoqolou tale, ka kaya, Me kakua
ga na tamata oqo, ko Parapa ga.
[g]Ia na daubutako ko Parapa. g Luke 23. 19.

19 *Sa vakanakuitataki ka vakai-
salataki e na wa-vakavotona
ko Jisu, 1–3. Sa via sereki koya ko
Pailato, ia ni ra sa ue mai na kai
Jutia, sa soli koya yani, a ra sa
vakoti koya ki na kauveilatai, 4–37.
Erau sa buluta ko Josefa kei Niko-
timo, 38–42.*

A SA qai kauti Jisu [a]ko Pailato, a Ma. 20.19. & W.27.26. Mari. 15. 15. Luke 18. 33.
ka vakanakuitataka. 2 A sa
talia e dua nai sala wa-vakavotona
ko ira na sotia, ka vakaisalataki
koya kina, a ra sa vakasulumi
koya e na dua nai sulu lokaloka,
3 ka kaya, Sa loloma, na nodra
Tui na kai Jutia! a ra sa sabici
koya e na ligadra.
4 Sa qai curu tale yani ko
Pailato, ka kaya vei ira, Raica,
au sa kauti koya mai vei kemu-
dou, [b]mo dou kila ni'u sa sega ni b tiki. 6. Joni 18. 38.
kunea e dua nai valavala ca vei
koya. 5 Sa qai curu yani ko Jisu,
sa vakaisala tu e nai sala wa-va-
kavotona, ka vakaisulu e nai sulu
lokaloka. A sa kaya vei ira ko
Pailato, Raica na tamata! 6 [c]Ni c Caka. 3. 13.
ra sa qai raici koya ko ira na bete
levu kei ira na ovisa, era sa qoqo-
lou, ka kaya, Vakota ki na kau-
veilati, vakota ki na kauveilatai.
Sa kaya vei ira ko Pailato, Dou
kauti koya ka vakota ki na kau-
veilatai: ni'u sa sega ni kunea
vua e dua nai valavala ca. 7 Ko
ira na kai Jutia era sa kaya vua,
[d]Sa dua na neimami vunau, ka sa d Vu. 24. 16.
dodonu e na neimami vunau me
mate ko koya, [e]ni sa tukuni koya e Ma. 26.65. Joni 5. 18. & W.10.33.
me Luve ni Kalou.
8 Ni sa qai rogoca na vosa oqo
ko Pailato, sa levu cake kina na
nona rere; 9 a sa curu tale ki na
vale ni veilewai, ka kaya vei Jisu, f Aisea53.7. Ma. 27.12, 14.
O sa lako maivei? [f]Ia sa sega ni

vosa vua ko Jisu. 10 Sa qai kaya
vua ko Pailato, O sa sega li ni
vosa mai vei au? ko sa sega beka
ni kila ni'u sa rawata me'u vakoti
iko ki na kauveilatai, ka'u sa ra-
wata talega me'u sereki iko? 11
g Luke 22. 53. Joni 7. 30. Sa kaya ko Jisu, [g]Ko sa sega ni
rawata e dua na ka vei au, kevaka
sa sega ni soli vei iko maicake:
a ka oqo sa levu cake kina na
nonai valavala ca sa soli au yani
vei iko.

12 Sa qai vakatovolea tiko ko
Pailato me sereki koya: ia ko ira
na kai Jutia, era sa qoqolou, ka
i Luke 23.2. kaya, [i]Kevaka ko sa sereki koya
j Caka. 17. 7. oqo, ko sa sega ni totaki Sisa: [j]ko
koya yadua sa tukuni koya me tui,
sa vosa vakacacataki Sisa. 13 Ni
sa qai rogoca na vosa oqo ko
Pailato, sa kauti Jisu yani, ka
tiko sobu e nai tikotiko ni veilewai
e na tikina sa vakatokai Na Rara-
vatu, ia e na vosa vaka-Iperiu, ko
k Ma. 27. 62. Kapaca: 14 [k]a siga oqo nai Vaka-
rau ki na kana vata ni lako-sivia,
ia sa kenai kaono ni aua: a sa kaya
vei ira na kai Jutia ko koya, Rai-
ca na nomudou Tui! 15 A ra sa
qoqolou, Kauta tani, kauta tani,
vakoti koya ki na kauveilatai.
Sa kaya vei ira ko Pailato, Me'u
vakota li ki na kauveilatai na no-
mudou Tui? Ko ira na bete levu
l Al Va. 49. 10. era sa kaya, [l]Sa sega na neimami
m Ma. 27. 26, 31. Mari. 15. 15. Luke 23. 24. tui, ko Sisa duaduaga. 16 [m]Sa
qai soli koya yani vei ira ko koya
me vakoti ki na kauveilatai. A
ra sa kauti Jisu, ka tuberi koya
yani.

n Ma. 27. 31, 33. Mari. 15. 21, 22. Luke 23. 26, 33. 17 [n]A sa colata na nona kau-
veilatai ko koya, ka lako [o]yani
ki na tikina sa vakatokai Na va-
nua ni qavokavoka, a sa vakatokai
o Tiko. 15. 36. Ipe. 13. 12. e na vosa vaka-Iperiu, ko Koli-
koca: 18 a ra sa vakoti koya
maikina ki na kauveilatai, ka lewe
rua vata kaya, e dua vaka, ka
dua vaka, kei Jisu e na kedrau
maliwa.

p Ma. 27. 37. Mari. 15. 26. Luke 23. 38. 19 [p]A sa dua nai vakatakilakila
sa vola ko Pailato, ka sa toka
ecake e na kauveilatai. Sai koya
oqo na kenai vola, KO JISU NA
KAI NASARECI NA NODRA
TUI NA KAI JUTIA. 20 A ra
sa lewe vuqa na kai Jutia era sa
wilika nai vakatakilakila oqo: ni
sa voleka ki na koro na tikina
sa vakoti kina ki na kauveilatai ko
Jisu: a sa volai tu e na vosa vaka-
Iperiu, *kei* na vosa va-Kirisi, *kei*
na vosa vaka-Roma. 21 Era sa
qai kaya vei Pailato ko ira na
nodra bete levu na kai Jutia, Ka-
kua ni vola, A nodra Tui na kai
Jutia; ia ni sa kaya ko koya, Oi
au na nodra Tui na kai Jutia.
22 Sa kaya ko Pailato, A ka ka'u
sa vola, ka'u sa vola.

23 [q]Ia ko ira na sotia, ni ra sa q Ma. 27. 35. Mari. 15. 24. Luke 23. 34.
vakoti Jisu ki na kauveilatai, era
sa kauta na nonai sulu, ka wasea
vakava, me ra tauyadua na ti-
kina ko ira na sotia; nai tutuvi
talega; ia ka sa sega ni bau cula
na nonai tutuvi, sa tali taucoko
mai na tikina ecake ka kauta
kira. 24 O koya era sa veika-
yaka kina, Me da kakua ni dre-
suka, ia me da vakawiri madigi,
se na nei cei: me vakayacori
kina nai Vola *Tabu*, o koya sa
kaya,

[r]Era sa vota na noqui sulu, r Same 22. 18.
Ia na noqui tutuvi era vaka-
wiri madigi kina.

Ko ira na sotia, era sa kitaka na
veika oqo.

25 [s]Ia sa tu voleka ki na kau- s Ma. 27. 55. Mari. 15. 40. Luke 23. 49.
veilatai i Jisu na tinana, kei na
taci i tinana, ko Meri na *wati* i
[t]Kilopa, kei Meri na yalewa ni t Luke 24. 18.
Makitala. 26 Ni sa qai raici rau
ko Jisu, na tinana, [u]kei na tisai- u Joni 13. 23. & W. 20. 2. & W. 21. 7. 20, 24.
peli ka tu voleka, ko koya sa lo-
mana ko koya, sa kaya vei tinana,
[v]Yalewa, raica na luvemu! 27 Sa v Joni 2. 4.
qai kaya vua na tisaipeli, Raici
tinamu! Ia mai na tiki-ni-siga
ko ya sa kauti koya na tisaipeli
ko ya [w]ki nona *vale*. w Joni 1. 11. & W. 16. 32.

28 Ni sa oti oqo, ka sa kila ko
Jisu sa oti na ka kecega, [a]me a Same 69. 21.
vakayacori kina nai Vola *Tabu*,
sa kaya, Au sa viagunu. 29 Ia
ka tu e dua na bilo sa sinai e na
wai wiwi; [b]a ra sa vakasuasuataka b Ma. 27. 48.
e dua na vutovuto e na wai wiwi,
ka ciqira ki na dua na taba ni
isopi, ka vakauta ki na gusuna.
30 Ni sa qai gunuva na wai wiwi
ko Jisu, sa kaya, [c]Sa oti: a sa c Joni 17. 4.
vakacuva na uluna, ka solia yani
na yalona.

31 Ia ko ira na kai Jutia, era sa
masuti Pailato me musuki na yava- d tiki. 42. Mari. 15. 42.
dratou ka me ratou kau tani, [d]e na

vuku ni sa siga Vakarau, me kakua ni rube tu na [e]yagodratou e na kauveilatai e na siga ni vakacecegu, (ni sa uasivi na *siga* ni vakacecegu ko ya.) 32 Sa qai lako ko ira na sotia, ka musuka na yavana nai kadua, a yavana talega na kenai karua, eratou a vakoti vata kaya ki na kauveilatai. 33 Ia ni ratou sa lako mai vei Jisu, ka raica sa mate sara tu, era sa sega ni musuka na yavana: 34 ia sa suaka na sarisarina e dua na sotia e na dua na moto, a sa [f]dave sara maikina na dra kei na wai.

35 Ia ko koya ka raica sa tukuna, a sa dina na nonai tukutuku: a sa kila ko koya ni sa vosa dina, mo dou vakabauta. 36 Ni sa caka na veika oqo, [g]me vakayacori kina nai Vola *Tabu*, Me kakua ni musuki e dua na suina. 37 Ia e dua tale ni tiki ni Vola *Tabu* sa kaya, [i]Era na raici koya era sa suaka.

38 [j]Ia ni sa oti na veika oqo, sa masuti Pailato ko Josefa, na kai Arimacea, a tisaipeli i Jisu, [k]ia ka vuni ga ni sa rerevaki ira na kai Jutia, me kauta tani ko koya na yago i Jisu: a sa vakatara ko Pailato. Sa qai lako ko koya, ka kauta tani na yago i Jisu. 39 A sa lako talega mai [l]ko Nikotimo, ko koya sa lako eliu vei Jisu e na bogi, a sa kauta mai na mura kei na yasiyasi sa veiwaki vata, e dua na drau na paudi. 40 Erau sa qai kauta na yago i Jisu, [m]ka solega vata e nai sole lineni eso kei na ka boi vinaka, me vaka nai valavala ni nodra veibulu na kai Jutia.

41 Ia sa dua na were e na tikina sa vakoti kina ki na kauveilatai ko koya; ka sa dua nai bulubulu vou e na were, sa sega ni bulu kina e dua na tamata. 42 [n]Erau sa qai buluti Jisu kina, [o]ni sa nodra siga Vakarau na kai Jutia; (ka ni sa voleka nai bulubulu.)

e V. Rua. 21. 23.
f 1 Joni 5. 6, 8.
g Lako. 12. 46. Tiko. 9. 12. Same 34. 20.
i Same 22. 16, 17. Saka. 12. 10. Vaka. 1. 7.
j Ma. 27. 57. Mari. 15. 42. Luke 23. 50.
k Joni 9. 22. & W. 12. 42.
l Joni 3. 1, 2. & W. 7. 50.
m Caka. 5. 6.
n Aisea 53. 9.
o tiki. 31.

20

Sa lako ki nai bulubulu ko Meri, kei Pita, kei Joni, 1–10. *Sa rairai mai ko Jisu vei Meri,* 11–18; *vei ira talega na nona tisaipeli,* 19–23. *Sa vakatitiqa ko Tomasi, a sa qai vakadinata emuri,* 24–29. *Sa yaga nai tukutuku kei Karisito me da bula kina,* 30, 31.

IA [a]e nai matai ni *siga* ni wiki sa lako mai ko Meri na yalewa ni Makitala e na mataka caca, ni sa butobuto tu, ki nai bulubulu, ka raica ni sa kau tani na vatu mai nai bulubulu. 2 Sa qai cici ko koya, ka lako yani vei rau, ko Saimoni Pita [b]kei na tisaipeli kadua, ko koya sa lomana ko Jisu, ka kaya vei rau, Era sa kauta tani na Turaga mai nai bulubulu, ia keitou sa sega ni kila na tikina era sa vakotori koya kina.

3 [c]Erau sa qai lako yani ko Pita, kei na tisaipeli kadua, a rau sa lako ki nai bulubulu. 4 A rau sa cici vata ruarua: a sa sivi Pita na tisaipeli kadua, ka sa liu ki nai bulubulu. 5 A sa cuva sobu ko koya, ka sa rai ki loma; [d]ka raica nai sole lineni sa no: ia ka sega ni curu ko koya. 6 Sa qai muri mai ko Saimoni Pita, ka curu ki nai bulubulu, ka raica nai sole lineni sa no, 7 [e]kei nai tavoi sa viviraki e na uluna, ia sa sega ni no vata kei nai sole lineni, sa lobi koto duaduaga e na tikina tani. 8 A sa qai curu talega na tisaipeli kadua, ko koya sa liu ki nai bulubulu, a sa raica ko koya, ka vakadinata. 9 [f]A rau sa sega ga ni kila nai Vola *Tabu*, ni sa dodonu me tu cake tale mai na mate ko koya. 10 Oi rau na tisaipeli erau sa qai lako tani tale ki nodrau.

11 [g]Ia sa tu ko Meri mai nai bulubulu etautuba, ka tagi: ia ni sa tagi tiko, sa cuva sobu ka rai ki loma ni bulubulu: 12 a sa raica e le rua na agilose e nai sulu vulavula, a rau sa tiko, e dua ki uluna, ka dua ki yavana, e na tikina ka koto kina na yago i Jisu. 13 A rau sa kaya vua, Yalewa, ko sa tagi e na vuku ni cava? Sa kaya vei rau ko koya, E na vuku ni ra sa kauta tani na noqu Turaga, ia ka'u sa sega ni kila na tikina era sa vakotori koya kina. 14 [i]Ni sa qai vosa vakaoqo, sa vuki vakanadaku, ka raici Jisu ni sa tu, [j]ia sa sega ni kila ni sai Jisu. 15 Sa kaya vua ko Jisu, Yalewa, ko sa tagi e na vuku ni cava? ko cei ko sa vakasaqara? Sa nanuma ko koya ni sai vakatau-ni-were, a sa kaya vua, Kevaka ko sa kauti koya tani, tukuna saka vei au na tikina

a Ma. 28. 1. Mari. 16. 1. Luke 24. 1.
b Joni 13. 23. & W. 19. 26. & W. 21. 7, 20, 24.
c Luke 24. 12.
d Joni 19. 40.
e Joni 11. 44.
f Same 16. 10. Caka. 2. 25–31. & W. 13. 34, 35.
g Mari. 16. 5.
i Ma. 28. 9. Mari. 16. 9.
j Luke 24. 16, 31. Joni 21. 4.

ko sa vakotori koya kina, ka'u na qai laki kauti koya tani. 16 Sa kaya vua ko Jisu, I Meri! Sa vuki ko koya, ka kaya vua, Raponai! (a kenai balebale, Vakavuvuli.) 17 Sa kaya vua ko Jisu, Kakua ni tarai au; ni'u sa bera ni lako cake vei Tamaqu: [k]ia mo lako vei ira na wekaqu, ka kaya vei ira, [l]Au sa lako cake vei koya sa Tamaqu, ka Tamamudou; [m]vei koya sa noqu Kalou, ka nomudou Kalou.

18 [n]Sa lako yani ko Meri na yalewa ni Makitala, ka tukuna vei ira na tisaipeli ni sa raica na Turaga, ka ni sa vosataka vua na veika oqo ko koya.

19 [o]E na siga ko ya, e nai matai ni siga ni wiki, ni sa yakavi mai, ka ni sa sogo tu na katuba ni vale era sa soqoni vata kina na tisaipeli, ni ra sa rerevaki ira na kai Jutia, sa curu mai ko Jisu ka tu e na *kedra* maliwa, ka kaya vei ira, Dou vakacegu. 20 Ia ni sa vosa vakaoqo, sa vakaraitaka vei ira na ligana kei na sarisarina. [p]A ra sa qai reki na tisaipeli, ni ra sa raica na Turaga. 21 Sa qai kaya tale vei ira ko Jisu, Dou vakacegu: [q]me vaka sa talai au mai ko Tamaqu, au sa talai kemudou vaka talega kina. 22 Ia ni sa vosa vakaoqo ko koya, sa ceguvi ira, ka kaya, Me curumi kemudou na Yalo Tabu: 23 [r]nai valavala ca ni tamata yadua dou sa bokoca, ena bokoci: nai valavala ca ni tamata yadua dou sa sega ni sereka, ena sega ni sereki.

24 A sa dua vei ira na le tinikarua, ko Tomasi, [s]sa vakatokai ko Titimo, sa sega ni tiko vata kei ira ni sa lako mai ko Jisu: 25 o koya sa kaya kina vua ko ira na tisaipeli tani, Keitou a raica na Turaga. A sa kaya vei ira ko koya, Kevaka ka'u na sega ni raica na we ni vako e na ligana, ka daramaka na noqui qaqalo ki na we ni vako, ka daramaka na ligaqu ki na sarisarina, au na sega ni vakadinata.

26 Sa qai bogi walu, sa tiko tale e loma ni vale ko ira na nona tisaipeli, ko ira vata kei Tomasi: ka sa curu mai ko Jisu, ni sa sogo tu na katuba, ka tu e na kedra maliwa, ka kaya, Dou

k Samo 22. 22. Ma. 28. 10. Roma 8. 29. Ipe. 2. 11.
l Joni 16. 28.
m Efe. 1. 17.
n Ma. 28. 10. Luke 24. 10.
o Marl. 16. 14. Luke 24. 36. 1 Ko. 15. 5.
p Joni 16. 22.
q Ma. 28. 18. Joni 17. 18, 19. 2 Timo. 2. 2. Ipe. 3. 1.
r Ma. 16. 19. & W. 18. 18.
s Joni 11. 16.

vakacegu. 27 Sa qai kaya vei Tomasi ko koya, Dodoka mai na nomui qaqalo, ka raica na ligaqu: [t]ia dodoka na ligamu, ka daramaka ki na sarisariqu: ia mo kakua ni vakatitiqa, mo vakadinata ga. 28 A sa vosa ko Tomasi, ka kaya vua, Noqu Turaga, ka noqu Kalou! 29 Sa kaya vua ko Jisu, Ni ko sa raici au, Tomasi, ko sa vakadinata: [u]sa kalougata ko ira era sa sega ni raica, ka ra sa vakadinata.

30 [v]A SA vuqa tale na cakacaka-mana sa cakava dina ko Jisu e na matadra na nona tisaipeli, a ra sa sega ni volai e nai vola oqo: 31 [w]ia sa volai oqo, mo dou vakadinata ni sa Karisito ko Jisu, na Luve ni Kalou; [a]ia mo dou rawata na bula e na yacana, ni dou sa vakabauta.

21

Sa rairai tale vei ira na nona tisaipeli ko Jisu, a sa kana vata kei ira, 1–14. Sa vakarota matua vei Pita me vakani ira na nona lami kei ira na nona sipi, 15–17; a sa tukuna na mate i Pita, 18, 19. Sa vunauci Pita ni sa tarogi koya e na vuku i Joni, 20–24. Na kenai vakataotioti, 25.

SA oti na veika oqo, sa vakaraitaki koya tale ko Jisu vei iratou na tisaipeli mai na wai mai Taiperia: ia ka vakaraitaki *koya* vakaoqo: 2 Eratou sa tiko vata ko Saimoni Pita, kei Tomasi, sa vakatokai ko Titimo, kei [a]Nacanieli na kai Kena e Kalili, [b]kei rau na *luve* i Sepete, ka lewe rua tale na nona tisaipeli. 3 Sa kaya vei iratou ko Saimoni Pita, Au sa laki qoli. Eratou sa kaya vua, Edatou na lako talega kei iko. Eratou sa lako yani, ka vodoka sara na waqa; a sa sega ni rawa e dua e na bogi ko ya.

4 Ia ni sa qai mataka mai, sa tu mai matasawa ko Jisu; [c]ia sa sega ni kila ko ira na tisaipeli ni sai Jisu. 5 Sa [d]qai kaya vei ira ko Jisu, Ragone, sa tu vei kemudou na kakana, se segai? Era sa kaya vua, Sa segai. 6 A sa kaya vei ira ko koya, [e]Dou viritaka na lawa ki nai matau ni waqa, ka dou na kunea kina.

t 1 Joni 1. 1.
u 2 Ko. 5. 7. 1 Pita 1. 8.
v Joni 21. 25.
w Luke 1. 4.
a Joni 3. 15, 16. & W. 5. 24. 1 Pita 1. 8, 9.
a Joni 1. 45.
b Ma. 4. 21.
c Joni 20. 14.
d Luke 24. 41.
e Luke 5. 4, 6, 7.

Era sa qai viritaka, a ra sa sega
f Joni 13.23. & W. 20.2. ni yavia rawa, ni sa ka levu sara
na ika. 7 [f]A ka oqo sa kaya kina
vei Pita na tisaipeli ko ya ka
lomana ko Jisu, Na Turaga bagi
oqo. Ni sa rogoca ko Saimoni
Pita ni sai koya na Turaga, sa
vakasulumi koya e na nonai curu-
curu vagonedau, (ni sa luvawale,)
a sa rika ki wai. 8 Ia ko ira na
tisaipeli tani, era sa lako e na
waqa lailai; (ni sa sega ni yawa
na vanua, me vaka ga na katu
e limasagavulu,) a ra sa yarataka
na lawa sa *sinai* e na ika.

9 Ia ni ra sa qai sobu ki
vanua, era sa raica sa tu na
qilaiso sa waqa tu, kei na ika
sa tu kina, kei na madrai. 10 Sa
kaya vei ira ko Jisu, Kauta mai
eso na ika dou sa qai rawata.
11 Sa lako cake ko Saimoni Pita,
ka yavia na lawa ki vanua sa
sinai e na ika lelevu, e dua na
drau ka limasagavulu ka mani
tolu; ia ni sa ka levu vakaoqo,
sa sega ni bote kina na lawa.

12 Sa kaya vei ira ko Jisu,
g Caka. 10. 41. [g]Dou mai katalau. Ia sa sega
e dua vei ira na tisaipeli sa dou-
dou me tarogi koya, O cei koi
kemuni? ni ra sa kila sai koya
na Turaga. 13 Sa qai lako mai
ko Jisu, ka taura na madrai, kei
na ika talega, ka solia vei ira.
i Rai ki Joni 20. 19, 26. [i]14 Sai koya oqo na kenai ka-
tolu ni gauna sa vakaraitaki ko-
ya kina ko Jisu vei ira na nona
tisaipeli, ni sa tu cake tale mai
na mate ko koya.

15 Ni ra sa katalau oti, sa kaya
vei Saimoni Pita ko Jisu, Saimo-
ni, *na luve* i Jona, ko sa lomani
au vakalevu, ka vakalailai ko ira-
tou oqo, se segai? Sa kaya vua ko
koya, Io, na Turaga; ko ni sa
kila ni'u sa lomani kemuni. Sa
kaya vua ko koya, Vakani ira
na noqu lami. 16 Sa kaya tale
vakarua vei koya, Saimoni, *na
luve* i Jona, ko sa lomani au, se
j Caka. 20. 28. Ipe. 13. 20. 1 Pita 2. 25. & W. 5. 2, 4. segai? Sa kaya vua ko koya,
Io, na Turaga; ko ni sa kila ni'u
sa lomani kemuni. Sa kaya [j]vua
ko koya, Vakatawana na noqu
sipi. 17 A sa kaya vakatolu vua,
Saimoni, *na luve* i Jona, ko sa
lomani au, se segai? Sa rarawa
na loma i Pita ni sa kaya vaka-
tolu vua ko koya, O sa lomani
au, se segai? A sa kaya vua,
Kemuni na Turaga, [k]ko ni sa k Joni 2. 24, 25. & W. 16. 30.
kila na ka kecega; ko ni sa kila
ni'u sa lomani kemuni. Sa kaya
vua ko Jisu, Vakani ira na noqu
sipi. 18 [l]E dina, e dina, au sa l Joni 13.36. Caka. 12. 3, 4.
kaya vei iko, Ni ko a gone, ko
a dauvauci iko, ka lako veitalia
voli ga: ia ni ko na qase mai,
ko na dodoka na ligamu, ka na
vauci iko e dua tani, ka kauti
iko ki na tikina ko na sega ni
vinakata. 19 Ia sa vosa vaka-
oqo ko koya, [m]me vakatakila na m 2 Pita 1. 14.
mate ena vakarokorokotaka kina
na Kalou ko koya.

Ia ni sa vosa oti vakaoqo ko koya,
sa kaya vua, Muri au. 20 Sa qai
vuki ko Pita, [n]ka raica na tisaipeli n Joni 13. 23, 25.
sa lomana ko Jisu, ni sa muri tiko,
ko koya ka vakararavi talega ki na
lomaserena e nai vakayakavi, ka
kaya, Kemuni na Turaga, ko cei ko
koya ena soli iko yani? 21 Ni sa
raici koya ko Pita, sa kaya vei Jisu,
Na Turaga, ena vakaevei ko koya
oqo? 22 Sa kaya vua ko Jisu, Ke-
vaka ka'u sa vinakata me bula ti-
koga ko koya ka yacova [o]na siga o Ma. 16. 27, 28. & W. 25. 31. 1 Ko. 4. 5. & W. 11. 26. Vaka. 2. 25. & W. 3. 11. & W. 22. 7, 20.
ka'u na lako tale mai kina, a cava
oqo vei iko? ko iko, mo muri au.
23 Sa qai rogo yani vei ira na vei-
wekani na vosa oqo, ni na sega ni
mate na tisaipeli ko ya: ia ka sega
ni kaya vua ko Jisu, Ena sega ni
mate ko koya: sa kaya ga, Kevaka
ka'u vinakata me bula tikoga ko
koya ka yacova na siga ka'u na
lako tale mai kina, a cava *oqo* vei
iko?

24 Sai koya oqo na tisaipeli sa
tukuna na veika oqo, ka vola na
veika oqo: [p]ia eda sa kila sa dina p Joni 19.35. 3 Joni 12.
na nonai tukutuku.

25 [q]SA vuqa talega na ka tani q Joni 20.30.
sa cakava ko Jisu, ia kevaka sa
volai kecega, [r]au sa vakasama ni r Emo. 7.10.
na oso ko vuravura e na veivola
ena volai. Emeni.